

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevni

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 124 (12.449)

Trst, sredo, 28. maja

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8554 AA

60100200

P 558
(linije)

1
5723

Tajnika bodo najbrž potrdili kar s ploskanjem

Demokristjanski kongres se nadaljuje v znamenju premoči tajnika De Mite

*Edine kritike s strani Gallonija, direktorja strankinega glasila, ki je
že napovedal svoj odstop s te funkcije - Pogajanja po rimskih hotelih*

Ciriaco De Mita s hčerko Alda Mora Mario Fido

(Telefoto AP)

SANDOR TENCE

RIM — Stara navada, železna sraja. Po ponedeljkovem uvodnem poročilu tajnika De Mite, se je po pričakovanju tudi ta kongres krščanske demokracije »preselil« v dvorane rimskih hotelov in restavracij, kjer se bo do petka dejansko odločalo o razdelitvi mest v strankinih vodilnih telesih. Kongresna dvorana je bila včeraj skoraj ves dan prazna in delegati so pokazali določeno zanimanje, le ko se je na govorniškem odru pojavila kaka znana osebnost. Včeraj je ta sreča doletela le Gallonija in Piccolija, vsi ostali pa so govorili peščici poslušalcev in redkim »navijačem«, ki so prišli v Rim kljub neznosni vročini in kljub stavki taksijev, ki je včeraj skoraj ohromila mestni promet. 17. kongres KD se je začel in se bo v petek ponoči zaključil z De Mito. Vse ostalo pa je že vnaprej določeno, čeprav ne gre izključiti presenečenj, ki pa so v tem trenutku res zelo malo verjetna. Politik iz

Avellina bo verjetno potrjen kar s ploskanjem, česar ni doživel niti Alcide De Gasperi, ki je bil vendarle zelo ugleden politik in državnik.

Do prvega presenečenja pa je vendarle prišlo že včeraj zjutraj. Zanj je poskrbel direktor strankinega glasila »Il Popolo« in eden voditeljev notanje levice Giovanni Galloni. Glasnik pristašev nekdanjega tajnika Zaccagninija je v imenu nekoč zelo močne Morove struje, ki je pred štiri leti predlagala De Mito za tajnika in ga do danes dosledno podprla, opozoril sekretarja, da mora stranka stremeti po čim širši enotnosti, ne sme pa pozabiti na razvejano in pisano identiteto. Levica se namreč boji, da bodo De Mitovi pristaši, pod krinko enotnosti in potrebe po obnovitvi strankinega življenja, postopoma ustvarili neko novo oblastniško in ukazovalno skupino, ki bi s časom zamorila notranjo dialektiko in demokracijo. Mi smo od vedno na strani De Mite, je podčrtal Galloni, no-

NA 2. STRANI

V EGS še vedno nesoglasja o nadzoru radioaktivnosti

BRUSELJ — Do sporazuma EGS o enotnem nadzoru radioaktivnosti, ki naj bi nadomestil sklep dvanajstice z dne 12. maja o prepovedi uvoza živilsko - kmetijskega blaga iz sedmih vzhodnoevropskih držav (brez NDR!) do 31. maja, je, kot kaže, še daleč, saj ustrezna nesoglasja niso bila izglajena. Temu botruje, kakor je znano, nepopustljivost Italije in ZRN. Zadevo so vzeli v pretres tudi kmetijski ministri na bruselskem sestanku, toda zaman. Grški predstavnik je predlagal, naj bi EGS priskočila na pomoč kmetom, ki jih je oškodoval črno-bilski »oblake«, z izrednimi prispevki, a kolegi ga niso podprli. Pandolfi je vse to kritično ocenil s pripombo, da izgubijo italijanski povrtinarji 100 milijard lir na teden in zdaj teče že četrti teden.

Škoda je toliko večja, ker nedavna sprostitve prodaje listnate zelenjave ni prinesla zaželenih učinkov: ljudje so še zmerom pod vtisom psihoze in nasprotujočih si informacij o razsežnostih okuženja, kar je zlasti očitno, denimo, na Južnem Tirolskem in ponekod v Furlaniji - Julijski krajini, kjer izvedenci še vedno pozivajo k opreznosti. Podobno velja za prodajo mleka, ki je bila ravno tako sproščena, in vendar je ministrstvo za zdravstvo izrecno zatrdilo, da se niti nosečnicam ni ničesar bati. Včeraj je sodstvo spet dovolilo redno prodajo tudi dolgotrajnega mleka parmalat, ki je bilo pred dnevi v vsej državi prepovedano. Strokovnjaki pravijo, da se je treba zdaj bati kvečjemu še divjačine in gob.

Jugoslavija zagovarja uresničevanje človekovih pravic v vseh državah

BONN — V Bonnu se je včeraj nadaljevala šesta medparlamentarna konferenca posvečena varnosti in sodelovanju v Evropi. Na konferenci proučujejo rezultate v procesu KEVS od Helsinkov 1975 in oblikujejo program novembrskega sestanka KEVS na Dunaju. Voditelj jugoslovanske delegacije dr. Miran Mejak je v svojem govoru ocenil helsinške dokumente kot največje dosežke v evropskem sodelovanju po vojni. Zavzel se je za ohranitev pozitivnih uresničevanj detanta in poudaril, da sta sodelovanje in varnost edina alternativa. Poudaril je jugoslovansko stališče, da mora biti evropski detant univerzalen, razširjen na ves svet. Kot je dejal, Jugoslavija ne daje le besedne podpore helsinški listini temveč jo uresničuje tudi v svoji politiki. Skupščina in vlada Jugoslavije sta na primer uresničili ustrezne spremembe zakonov in predpisov. Dr. Mejak pa je ob tem ugotovil, da se žal krepijo omejevalni in diskriminatorni ukrepi proti helsinški listini. Skupščina SFRJ je po njegovih besedah z obžalovanjem sprejela sklep Evropske skupnosti

o prepovedi uvoza jugoslovanske hrane, kar je enostranska, neupravičena in protekcionistična odločitev s posebnimi političnimi posledicami. Poudaril je, da je ves svet pozdravil obnovitev pogovorov med ZDA in Sovjetsko zvezo ter podčrtal posebno odgovornost vevsil za razoroževanje in njihovo obveznost, da upoštevata koristi vseh držav. Mejak je izrazil resno zaskrbljenost zaradi okrepljene navzočnosti vevsil in nasploh vojaškega dejavnika v Sredozemlju. Ameriški napad na Libijo je ocenil kot prikaz nevarnosti te navzočnosti za varnost sredozemskih držav. Dodal je, da se Jugoslavija prav tako zavzema za spreminjanje Balkana v nejezdrsko območje miru in sodelovanja. Voditelj jugoslovanske delegacije je tudi dejal, da SFRJ zagovarja uresničevanje vseh človekovih pravic in svobod v vseh državah. Prav tako odločno obsoja vse oblike terorizma in poziva mednarodno skupnost naj proti njemu sprejmejo konkretne ukrepe in usklajeno akcijo predvsem v okviru Združenih narodov. (dd)

Kolesarstvo: dirka po Italiji Roberto Visentini prevzel vodstvo

FOPPOLO (Bergamo) — V 16. etapni mednarodne kolesarske dirke po Italiji je prišlo do spremembe na vrhu skupne lestvice. Roberto Visentini, ki je sicer že večkrat doslej poskusil srečo, je včeraj v zelo naporni etapi od Erbe do Foppola osvojil tretje mesto in odvez Giuseppeja Saronniju roza majico. Včerašnjo etapo je osvojil Španec Munoz pred Leonardom, tretji pa je bil Visentini, ki je sedaj najresnejši kandidat za oboje. Včeraj je bil tudi prvi, ki je osvojil končne zmage na tem Giru.

Odlično sta se včeraj odrezala Jugoslava Bulić in Čerin, ki sta osvojila 13., oz. 16. mesto.

Ljubitelje kolesarstva pa je presunila tragična vest: po 15 dneh globoke nezvesti je namreč umrl 27-letni italijanski kolesar Emilio Ravasio, ki se je ponesrečil med 1. etapo tega Gira.

NA 10. STRANI

Waldheim deloval tudi v Sloveniji?

LONDON — Britanski časnik Mail on Sunday je te dni objavil vojno fotografijo požiga v eni od jugoslovanskih vasi. Na fotografiji je v ospredju oficir v nemški uniformi, ki po postavi in profilu spominja na nekdanjega generalnega sekretarja Kurta Waldheima. Časnik se že v naslovu sprašuje, če je to Waldheim in avtor pozneje v besedilu poskuša dokazati, da je to povsem možno. Fotografija prikazuje vas Radovno v Sloveniji. Leta 1944, ko se je nemška vojska umikala pred partizani in zavezniki je Hitler ukazal, da je treba za vsakega ubitega nemškega vojaka usmrtiti 100 civilistov. V Radovni je zgorelo 24 ljudi. Vas so Nemci zažgali 20. septembra. Avtor članka Peter Dobbie navaja, da je fotografija iz jugoslovanske vojne dokumentacije o Waldheimu in da je bil prejšnji teden prvi tuji novinar, ki so mu v Beogradu dovolili pogledati v to dokumentacijo. S sporno fotografijo je britanski novinar nato odšel v Gradec h Kurtu Waldheimu, ki mu je dejal: »Kako si le upate«. Waldheim se je zelo razjezil ko mu je pokazal posnetek in dodal: »To je nov škandalozni poskus umazati mojo osebo«. Potem je škandalozno odgovoril na novinarjevo vprašanje o svojem delovanju v okupirani Jugoslaviji: »Oficir, ki je ukazal požgati to vas, je bil usmrčen, bil je Nemec, ne Avstrijec, jaz s tem nimam nobene zveze.« Britanski novinar je obiskal tudi vas Radovno, kjer stoji zdaj samo še tri hiše in spomenik v počastitev 24 oseb, ki so umrli v eni sami noči. Pogovarjal se je z Zdravkom Županom, ki je bil takrat, ko se je to dogajalo še otrok. »Vojaki so požigali hiše drugo za drugo, ženske in otroke, ki so poskušali pobegniti, so zmetali v ogenj. Umrli so štirje moji sorodniki,« mu je povedal. Ko mu je novinar pokazal omenjeni posnetek, se je Župan razjokal. (dd)

Socialisti že grozijo z vladno krizo

RIM — Vse kaže, da je razburjenje socialistov zaradi De Mitovega poročila doseglo stopnjo, ki ji v fiziki pravijo »kritična točka«, to je točka pri kateri prihaja do razbitja. Craxi zaenkrat sicer še ne govori, vendar pa njegov »delfin« Claudio Martelli v intervjuju, ki ga objavlja današnja Repubblica, že namiguje na možnost odprtja vladne krize. »Bodočnost, kot jo nakazuje De Mita, pravi podtajnik socialistične stranke, je neuravnovočena bodočnost. Zaveznštvo, ki bi bilo tako zasnovano, ne bi moglo trajati in socialisti ga ne bi nikoli sprejeli.« Nato, da bi bolje pojasnil stališče in bi spodbudil morebitne zaveznike Martelli dodaja: »Tudi za laike, ki niso po naključju prepuščeni samim sebi, ni prave bodočnosti, ki bi jo označevala gotovost. Kar pa zadeva komunistično partijo jo De Mita ocenjuje kot že premagano in torej neobstoječo alternativo.«

Intervju Craxijevega namestnika je strankin tiskovni urad objavil sinoči v poznih večernih urah. To je očitni znak, da je ta stališča »pooblastili« sam strankin tajnik, ki je včeraj dopoldne, ko se je vsaj navidezno pošalil z novinarji ob predstavitvi nekaterih novih modelov motornih koles, napovedal: »O političnih vprašanjih bomo v kratkem razpravljali.« Zelo verjetno bo o tem govoril po povratku s tradicionalnega obiska na Caprero na Garibaldijev grob, kamor je namenjen v soboto, to je na dan po sklepnem posegu demokristjanskega tajnika ob koncu kongresa. Skratka vtis obstaja, da želi Craxi najprej razumeti, ali bo De Mita v tem času drugače usmeril stališča.

Vendar pa so se napadi na vsedržavnega tajnika stranke relativne večine in glavnega vladnega zaveznika začeli že v prvih jutranjih urah. Tako je načelnik političnega tajništva socialistične stranke Tiraboschi dejal, da De Mitovega poročila ni mogoče oceniti kot programa obnove, ki bi bil uperjen v bodočnost, ampak gre še zlasti kar zadeva nekatere aspekte za izključen pogled v preteklost. »Če želi Krščanska demokracija zapreti bodočnost italijanske politike v kletko, ki bi bila osnovana na shemi ali s Krščansko demokracijo ali s komunistično partijo, bi zagrešila grobo politično napako ter bi odprla novo obdobje poprečnosti in nestabilnosti.« je dejal Tiraboschi. Stališče je še zaostril ravnatelj glasila Avanti Ugo Intini, ki je v oceni De Mitovega govora napisal, da gre za »malo prijateljsko poročilo« kar zadeva odnose s socialisti ter je govoril o »krivičnih ocenah in o »napadih« ter dodal, da je poročilo demokristjanskega tajnika »negativno presenetilo«, tako kar zadeva splošna stališča tudi kar zadeva zaradi vztrajanja pri neutemeljenih in nesprejemljivih stališčih v zvezi s socialistično stranko«. Bivši podtajnik Spini pa je še dejal, da je bilo žvižganje Craxiju pravzaprav »žvižganje obremenjenih ljudi«.

Tudi pri drugih vladnih zaveznikih je bilo navdušenje zelo skromno. Tako liberalci obtožujejo De Mito, da ni razumel kongresa liberalne stranke, socialdemokrati označujejo poročilo demokristjanskega tajnika kot »neprimerno glede na potrebe, ki jih zastavlja evolucija italijanskega političnega sistema«. Glasilo republikanske stranke La voce repubblicana pa ugotavlja, da ostajajo še vedno vsi razlogi sporov, zaradi katerih je tako težko življenje sedanje vladne koalicije.

Tudi med komunisti prevladuje razočaranje. Kljub temu, da obstaja določen interes »ki ga kaže Zangheri« za predlog o spremembi volilnega sistema, je splošna ocena KPI negativna. Tako je v zvezi s stališči o zunanji politiki Napolitano dejal, da gre za »neverjetno revščino pri zgodovinskem in kulturnem razmišljanju.«

G. R.

● Kongres KD

NADALJEVANJE S 1. STRANI

čemo pa, da bi sekretar postal jetnik lotizacije in podobnih manevrov svojih pristašev, kot se že dogaja zlasti na Jugu. Morotejci hočejo ohraniti in braniti identiteto demokristjanske levice, hočejo prispevati k obnovitvi stranke, nočejo pa utočiti v »morju navideznega soglasja«.

Glavni urednik Popola je drugače v glavnem podprl smernice tajniškega poročila in pri tem očital De Mito le preveliko hladnost pri obravnavi odnosov s komunisti, za katere je levica KD od vedno zelo občutljiva. Galloni je imel kasneje z De Mito živahen pogovor, ob koncu katerega je napovedal svoj odstop s funkcije strankinega glasila. Govori se vsekakor, da bodo Zaccagninijevi pristaši predlagali za novega predsednika stranke bivšega predsednika ustavne sodišča Leopolda Elio.

Isto zaskrbljenost kot Galloni je iznesel tudi predsednik stranke in voditelj zdesetkane struje dorotejcev Piccoli, čeprav je njegov poseg izzvenel kot poseg politika, ki resnici na ljubo nima kaj dosti več povedati in dati KD. Tridentinski politik je priznal Craxiju državniške sposobnosti, istočasno pa podčrtal, da mora stranka pred koncem leta zahtevati zase predsedstvo vlade. Ob koncu pa je Piccoli podprl De Mito in kritično ocenil politiko KPI, ki je po njegovem še zelo dvoumna, zlasti pri obravnavi zunanjepolitičnih vprašanj.

De Mita se je torej, kot napovedano, znašel brez pravih nasprotnikov in tisti, ki so bili do včeraj njegovi veliki prijatelji (levica) so sedaj nenkrat postali njegovi kritiki. Priletni senator Donat Cattin, ki je na deželih kongresih osamljeno vodil opozicijo proti sekretarju, je včeraj dal vedeti, da ne namerava vztrajati na tej poti in se bo verjetno v zadnjem trenutku tudi sam pridružil večini. Demokristjansko publiko »drži na vrvi« le zunanji minister Andreotti, ki bo jutri vendarle razkril, kaj pravzaprav namerava narediti njegova struja. V rimskih hotelih je bilo vsekakor sinoči vzdušje zelo napeto, tudi zato, ker se mnogi delegati bojijo, da bi se kongres zavlekel do sote, ko je na sporedu nogometna tekma za svetovno prvenstvo med Italijo in Bolgarijo.

SANDOR TENCE

Končan obisk predsednice britanske vlade v Jeruzalemu

Thatcherjeva v Izraelu poudarila pravico palestinskega ljudstva do samoodločbe

TEL AVIV — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je včeraj končala svoj uradni obisk v Izraelu ter na zaključni tiskovni konferenci poudarila, da morajo imeti Palestinci pravico do samoodločbe. Največ šans ima rešitev, ki predvideva jordansko - palestinsko federacijo, je rekla Thatcherjeva ter dodala, da je treba najti alternativo organizaciji za osvoboditev Palestine, ljudi, ki bi v resnici predstavljali ves palestinski narod. Zato pa je treba razpisati volitve, da se ljudstvo samo izreče o svojih zastopnikih.

Slehera rešitev bližnjevzhodnega problema pa mora upoštevati velik pomen, ki ga Izrael pripisuje svoji varnosti. Thatcherjeva bo sedaj odpovala v Jordanijo, kjer se bo sestala s tamkajšnjim kraljem Huseinom. »Nimam nobenih konkretnih predlogov, Huseinu ne bom prinesla nobenih izraelskih sugestij, imam pa

nekatero idejo, ki bi lahko prispevala k rešitvi bližnjevzhodnega zapleta.« Kar zadeva načrt izraelskega premiera Peresa za gospodarsko poživitev regionalnega gospodarstva, pa je Thatcherjeva rekla, da gospodarski razvoj ne more biti nadomestilo za mirovni proces, temveč je lahko kvečjemu dodatni element tega procesa.

Thatcherjeva se je ustavila tudi ob britansko - izraelskih odnosih in jih je označila ne samo za dobre, temveč za tople in pristrane: odraz teh odnosov so bili tudi pogovori, ki jih je imela v Jeruzalemu. Njeno oceno je potrdil tudi izraelski zunanji minister Šamir, ki je še dodal, da ne dvomi o dobri volji Thatcherjeve, pa čeprav obstajajo nekateri elementi, glede katerih si obe vladi nista edini.

Na sliki (telefoto AP): Margaret Thatcher se je pred odhodom ustavila v Tel Avivu, kjer so varnostni organi imeli polne roke dela.

Sirski predsednik obsodil pojav mednarodnega terorizma

ATENE — Sirski predsednik Asad je med svojim obiskom v Grčiji odločno zavrnil obtožbe, češ da je njegova država ena glavnih pokroviteljic mednarodnega terorizma, še več, po njegovem mnenju je Sirija ena največjih žrtev terorizma in je v boj proti terorističnim skupinam vložila mnogo naporov in sredstev.

Sploh je bil terorizem eden glavnih vprašanj, o katerem so govorili na grško-sirskih pogovorih. Asad je predvsem poudaril, da je treba ločiti med državnim terorizmom, kot je bil na na priemr ameriški napad na libijsko ozemlje ter napad južnoafriških rasističnih sil na ozemlja treh sosednjih držav, od vojaških akcij osvobodilnih gibanj, ki jih bo Sirija vedno podpirala.

Asad in njegovi grški sogovorniki so obravnavali tudi splošni položaj v Sredozemlju s posebnim ozirom na stanje na Bliznjem vzhodu. Vsaka rešitev je pač odvisna od pravične rešitve palestinskega vprašanja.

Na sliki (telefoto AP): izmenjava odlikovanj med Pandreuom in Asadom.

Bencin se zopet podraži: super bo stal 1300 lir

RIM — Po osmih mesecih se bo bencin spet podražil, in to za 20 lir, tako da se bo cena bencina super povzpela na 1.300 lir za liter, kot je znašala 6. februarja letos. Hkrati se bo plinsko olje pocenilo, sicer kurilno za 24 lir s 596 na 572 lir za liter in gazolin za pogon vozil za 9 lir od 640 do 631 lir pri litru. Pocenitev plinskega olja bo z ustreznim ukrepom uveljavilo ministrstvo za industrijo, medtem ko bo podražitev bencina formaliziral medministrski odbor za cene (CIP).

V obeh primerih botrujejo spremembi cen sezonski činitelji. Potem ko je cena bencina več mesecev padala zaradi cenitve nafte, se bo zdaj spet zvišala zaradi večjega povpraševanja, povezanega z večjim prometom ob priliki poletnih počitnic.

Število žrtev zadnjih spopadov naraslo na 44

Odstranjevanje ruševin v Crossroadsu

JOHANNESBURG — Število krvave bitke med konservativnimi »vigilantes« in mladimi radikali za nadzor nad črnsko bidonville Crossroads je naraslo na 44. V eni izmed požganih barak so namreč včeraj našli še trupli dveh otrok. Na politični ravni pa se medtem nadaljuje medsebojno zvrčanje odgovornosti. Tako so včeraj preklicali parlamentarno razpravo o dogodkih zadnjih dni, verjetno iz strahu, da bi postalo preočitno, da policija v tej črnski četrti ni ukrepala: pomirjujoče ampak je dejansko pomagala konservativcem.

Stanje v četrti Crossroads pa se še nadalje slabša. Včeraj so z buldožerji odstranjevali ruševine tega bidonvilla (na sliki, telefoto AP), medtem pa postaja čedalje bolj zaskrbljujoče zdravstveno stanje, saj poročajo že o prvih primerih tifusa. V prejšnjih dneh je prišlo do neredov tudi v nekaterih drugih črnskih predelih Johannesburga.

Zadovoljstvo podjetništva ob znižanju eskomptne mere

RIM — Sklep zakladnega ministra Gorie o znižanju eskomptne mere s 13 na 12 od sto je ugodno odjeknil v podjetniških krogih. Tako Confindustria in Confapi kot Confcommercio in Confagricoltura poudarjajo, da gre za ukrep, ki je bil sprejet ravno v pravem trenutku in ki odraža prizadevanja vlade za utrditev gospodarske podlage, obenem pa izražajo potrebo, da denarni zavodi tudi sami primerno znižajo svoje obresti.

Zveza malih in srednjih industrijskih podjetij (Confapi) pri tem poziva banke, naj se ne omejuje na »ublažitev prime rates«, to je obresti, ki jih Banca d'Italia zaračunava najboljšim klientom (torej največjim podjetjem), ampak naj znižajo tudi »top rates«, ki veljajo za manj privilegirane stranke. Istega mnenja je Confagricoltura, ki dodaja, da kmetijska podjetja vsako leto najamejo za več kot 2.000 milijard lir posojil po normalnih, to je visokih obrestih.

Cariplo (Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde) je svoje obresti že znižala za en odstotek, nekatere druge banke (Credito Italiano, Banca Commerciale, Banco di Napoli in Banco di Sicilia) so znižanje napovedale, sicer pa bo odločitev padla po petkovem zasedanju izvršnega odbora ABI. V resnici so današnje obresti zdaleč previsoke, če upoštevamo, da inflacija drči proti 5 odstotkom, kot je dejal predstavnik zavoda Credito Italiano.

Spet zaplet okrog Berlina

BERLIN — Potem ko so vzhodnonemške oblasti zahtevale za britanske, francoske in ameriške diplomate potne liste pri prehodu iz Vzhodnega v Zahodni Berlin, se je položaj v nekdanji nemški prestolnici spet zaostрил, tako da ne izključujejo možnosti prekinitve diplomatskih odnosov med ZDA, Veliko Britanijo in Francijo na eni strani ter Nemško demokratsko republiko na drugi.

Zahodni viri trdijo, da je zahteva po potnih listih povsem v nasprotju s statusom, ki ga ima Berlin in ki je v veljavi že od konca vojne. Črta, ki loči Vzhodni Berlin od Zahodnega, kljub zidu, ki so ga zgradili Sovjeti in Vzhodni Nemci, ni nobena državna meja in torej ni mogoče zahtevati od zahodnih diplomatov, da pokažejo potni list, temveč je dovolj izkaznica, kot je bilo do sedaj.

Ob zadnjih podatkih o stopnji inflacije v Italiji

Edinstvena priložnost za utrditev gospodarstva

Pred kratkim so objavili zadnje podatke o stopnji inflacije v Italiji, ki so še kar spodbudni (zahvaljujoč se predvsem padcu cen nafte in drugih surovin ter padcu tečaja dolarja). Meseca marca so cene narasle za 0,4% v primerjavi s februarjem oz. za 7,2% v primerjavi z lanskim letom. Kot znano izdela ISTAT ta indeks na podlagi cen na drobno določenega števila dobrin v raznih italijanskih mestih. Podatki pa, ki zadevajo cene na debelo, so še bolj spodbudni: marca so se cene zvišale za 0,3% (oz. 4,8% v primerjavi z lanskim marcem). Ker so cene na drobno odvisne od cen na debelo, je jasno, da bi se moralo znižanje mesečnih poviškov le-teh v kratkem odražati tudi v znižani inflacijski stopnji (čeprav ne v isti meri, kajti je pričakovati, da si bodo določeni deleži pridržali podjetniki).

V glavnem se tudi vsi izvedenci strinjajo, da so perspektive italijanske ekonomije precej rožnate. Mednarodni monetarni sklad predvideva (podatki so navedeni v šestmesečnem poročilu, ki ga pripravlja ta ustanova) povečanje notranjega bruto

proizvoda za 2,3% v prihodnjih dveh letih ter zmanjšanje inflacijske stopnje na 6% letos in 5,8 odstotka prihodnje leto.

Proti takemu stališču je takoj nastopil minister Gorio, ki je seveda veliko bolj optimistično razpoložen; po njegovem mnenju naj bi inflacija že letos padla na 5%, prihodnje leto pa na 4 odstotke. To naj bi privedlo do nižjih obrestnih mer, kar naj bi imelo dvojni učinek: po eni strani naj bi se znižale tudi obresti na državnih vrednostnih papirjih, po drugi pa naj bi to pripomoglo k povečanju notranjega bruto proizvoda za približno 3,5%. Tudi izvoz naj bi se zaradi bolj konkurenčnih cen povečal, vsaj deloma pa naj bi se zmanjšala tudi brezposelnost.

Plačilna bilanca naj bi ne bila pasivna, a niti aktivna, kar pomeni, da bi zadolžitev s tujino ostala pri dosedanjih 32 tisoč milijardah. Državni deficit pa naj bi se do leta 1988 znižal (zaradi zmanjšanih obrestnih mer) od 16% na 10%.

Seveda so ta predvidevanja kar se da optimistična; zato bo verjetno zanimivo, če pogleda-

mo, kakšna so predvidevanja nekaterih uglednih italijanskih ekonomistov. Antimo Verde, ki je lani točno zadel predvidevanja za leto 1985 (povečanje notranjega bruto proizvoda za 2,5% in inflacije za 9,5%) predvideva za letošnje leto nekaj več kot 6-odstotno inflacijo in nekaj manj kot 3-odstotno povečanje notranjega bruto proizvoda. Tudi večina ostalih izvedencev (Confindustria, Prometeia, Isco, Data Resources, Banca d'Italia, Ocse, Paolo Bufetti, Franco Morganti) predvidevajo inflacijsko stopnjo nekeje med šestimi in sedmimi odstotki ter povečanje notranjega bruto proizvoda za dva do tri odstotke.

Kot razvidno se ti podatki bolj približujejo onim, ki jih je izdelal Mednarodni monetarni sklad, kot pa onim, ki jih predvidevata Gorio in Craxi. Vsi pa se strinjajo, da ima Italija edinstveno priložnost, da utrdi svojo ekonomijo. Ekonomist Siro Lombardini je celo mnenja, da bi povečanje notranjega bruto proizvoda za manj kot tri odstotke predstavljalo za Italijo dokajšen neuspeh.

MARKO OBLAK

Za smotrno izkoriščanje naravnega bogastva

Deželna sredstva za ureditev parkov

TRST — Deželna uprava je za letošnje leto namenila več kot 3 milijarde lir za ureditev parkov v deželi in za posege zaščiteneh področij. Denar bo sorazmerno porazdelila med devetnajst občin, upoštevala pa je tudi potrebe Gorske skupnosti Nadiških dolin.

Predlog o porazdelitvi denarja je sestavil deželni odbornik Gianfranco Carbone na podlagi deželnega urbanizacijskega načrta, ki predvideva odprtje štirinajstih parkov in kakih 80 zaščiteneh področij. Sedaj so na vrsti ukrepi, ki bodo omogočili čimprejšnjo uresničitev načrtov in bolj agilno upravljanje parkov in zaščiteneh področij. Denar, ki ga je dala na razpolago deželna uprava bo omogočila nakup določenih površin in realizacijo infrastrukture s čimer bo zagotovljeno zlasti smotrno izkoriščanje naravnega bogastva v deželi. Odbornik Carbone, ki je z zadoščenjem sprejel ukrep deželne uprave je nadalje dejal, da je napočil pravi trenutek, ko bi bilo treba spodbuditi zanimanje za zaščito okolja tudi ostale krajevne uprave, kot so posamezne Občine in Pokrajina.

V tržaški pokrajini je predvidenih pet posegov za skupen strošek 950 milijonov. Predvsem pride v poštev park »Padriški hrib«. O tej pobudi smo v našem dnevniku pred časom že obširno poročali. Vsekakor naj omenimo, da so v ta namen dodelili 135 milijonov lir s katerimi naj bi omogočili nadaljnja dela na Globojnerju in ovrednotili tipično kraško floro, ki tu obstaja. Poskrbeli bodo tudi za gozdne poti in druge strukture, ki bodo obiskovalcem zagotovile varne sprehode v naravo. Občina bo z denarjem iz sklada uredila sugestivno jezerce v Perčedolu.

Tržaška občina bo nadalje prejela 540 milijonov lir za ureditev Kraškega parka. Slednji zaobjema področje med Selivcem in Ferlugu, kjer je že dalj časa predvidena ureditev gozdne poti. Kaže, da se bo ta zamisel sedaj lahko uresničila. Na svoj račun je to pot prišla tudi Dolinska občina. Načrt za ureditev zaščiteneh območij zaobjema namreč tudi ustanovitev boljšinskega muzeja, telefonsko povezavo z Batačem in Drago, dvema zaselkoma, ki sta občasno popolnoma odrezana od ostalih predelov občine. Telefonska povezava bo brez dvoma dobrodošla tako za domačine kot za številne izletnike, ki se skozi vse leto ustavijo predvsem v Bataču.

Goriška pokrajina bo iz omenjenega deželnega sklada za zaščito okolja črpala 776 milijonov lir, od katerih bo večji del ostal v Štarancu, za ureditev otoka, ki predstavlja svojevrstno živalsko in rastlinsko posebnost. 117 milijonov bo prejela Doberdobska občina, ki bo tako lahko nadaljevala s sanacijo jezera in njegove okolice, prav tako pa je deželna uprava upoštevala potrebo po zaščiti in ovrednotenju Brd.

Tudi pordenonska pokrajina se že dalj časa srečuje s problemi za zaščito svojega naravnega bogastva. Z denarjem, ki ga je dala na razpolago dežela bodo končno lahko uredili naravno vodno bogastvo in številne slikovite izvire, ki doslej niso bili prav ovrednoteni.

Končno je še videmska pokrajina, ki bo iz deželnega sklada črpala 1.642 milijona lir, s katerim bodo krite zahteve desetih občin, oziroma prosilcev in Nadiške gorske skupnosti. V južnem delu Furlanije bodo preuredili in počistili okolico Ogleja in gozd Sv. Marka, Maransko laguno in področje ob izlivu reke Stella. Tudi v kraju Palazzolo dello Stella so že pred časom načrtovali svojevrstno vodno pot, ki bo sedaj uresničena, obenem pa bodo poskrbeli za restavriranje nekaterih zgodovinskih in starih stavb, ki predstavljajo svojevrstne primere južnofurlanske arhitekture.

Nadiška gorska skupnost, ki je pred kratkim sprožila zahtevo po večji skrbi za okolje, zlasti reke Ter, bo zaenkrat prejela 72 milijonov, ki bodo služili za ureditev gorskih poti in ustanovitev predalpskega parka. Zanimivo je tudi, da si bo Nadiška gorska skupnost z razpolaganim denarjem oskrbela poseben stroj, s katerim bo proučevala spremembe okolja.

Deželne podpore za proučevanje zgodovine F-JK

TRST — Deželni odbor F-JK je do delil podpore ustanovam in posameznim načrtom, ki se ukvarjajo s sodobno zgodovino naše dežele. Tako sta po 50 milijonov lir prejela Deželni inštitut za zgodovino odpornosti v F-JK iz Trsta in istoimenski inštitut iz Vidma.

Poleg obeh ustanov, ki uživata državno priznanje, so podpore dobile tudi zasebne ustanove in posamezniki in sicer v znesku 100 milijonov lir skupno. Naj omenimo nekatere dobitnike omenjenih podpor. Tako so istrsko združenja prejela podporo za proučevanje zgodovine Istre od leta 1940 do leta 1956. Podporo bo prejel Gianni Chicco za študijo o odnosih Državnega oddelka do tržaškega vprašanja v prvih povojnih letih. Za proučevanje tržaške povojne zgodovine bo prejel podporo tudi dr. Raoul Pupo, za študijo o Fabiu Cusinu pa bo deležen podpore Giulio Cervani.

Podpore so namenjene tudi nekatere študijam, ki obravnavajo zgodovino Vidma in Pordenona. Vsekakor pa ima levji delež pri dodelitvi podpor prav Trst, oziroma proučevanje tržaške zgodovine.

Nadvse uspešen razvoj enotne zadruga

V potrošniški Coop-Consumatori lani ustvarili 92 milijard prometa

TRŽIČ — V mestnem gledališču v Trzinu so v nedeljo zborovali člani potrošniške zadruga Coop-Consumatori. Seveda se je občnega zbora udeležilo le malo število članov, saj vsi, teh je kar 67.000, ne bi mogli na občni zbor. Toliko članov pa ima ta zadruga v vsej deželi, ker v njenih 18 trgovinah smejo kupovati le člani. Klienti so torej člani. Tako veliko število pa brez dvoma pomeni, da se nakup v teh trgovinah izplača.

Nedeljska skupščina v Trzinu je bila prva odkar je v prejšnjem letu nastala nova velika potrošniška zadruga. Do srede leta 1985 so namreč v lastnih pokrajinah delovale tri večje zadruga s sedežem v Trzinu na Goriškem, v Buttriu na Videmskem in v Pordenonu. Voditelji teh zadrug so uvideli, da se da bolje posloovati v enotnem podjetju. Poenotili so nakupe in s tem dosegli večje marže, poenotili reklamno službo, razne servise, itd. Pridobili so na ugledu med potrošniki, saj se je v enem letu število klientov—članov povečalo za nekaj tisoč.

Na nedeljskem občnem zboru, ki mu je predsedoval podpredsednik potrošnih zadrug v Furlaniji—Julijski krajini Gianni Querin, sta predsednik Coop-Consumatori Luciano Tolloy in podpredsednik Loris Ferrini orisala lanskoletno delovanje te velike trgovsko—zadružne organizacije.

Lani so imeli kar za 92 milijard lir prometa. Precej velik ustvarjen zaslužek so investirali v povečanje prodajnih kapacitet.

Prav na predvečer občnega zbora so v Villi Vicentini, v Spodnji Furlaniji, odprli nov prodajni center. Šlo je sicer za povečane prostore v kraju, kjer je trgovina bila že prej. Vendar tu sedaj razpolagajo z več kot 800 kvadratnimi metri prodajne površine.

Najbrž še v tem letu bodo povečali že delujoča prodajna centra v Krminu in v Sacilu. Čisto na novo pa nameravajo odpreti center v Latisani.

V prodajnih centrih Coop-Consumatori prodajajo predvsem prehrabeno blago. To je kvalitetno in ceneno, odtod tudi tak uspeh pri potrošnikih. Ponekod so že začeli prodajati druge artikle. V okviru zadruga deluje tudi hranilna služba. Z denarjem, ki so ga zadrugi za precej visoke obresti posodili člani, so finansirali nove prodajne prostore.

Prodajni centri Coop-Consumatori so v goriški, videmski ter pordenonski pokrajini. V veliki trgovini v Trzinu, ki je ob glavni cesti, ki iz tega kraja pelje v smeri Trsta, imajo med klienti—člani tudi precej Slovencev tako z Goriškega kot s Tržaškega.

MARKO WALTRITSCH

Dogodek tudi za TV gledalce

Prosto plezanje v Ospu

Ivo Kafol

OSP — Slovenska javnost je v nedeljo pred televizijskimi ekrani sledila enkratnemu dogodku: neposrednemu prenosu prostega plezanja najtežje alpinistične smeri v Sloveniji sploh, ki se nahaja na pečinah nad primorsko

vasico Osp, le nekaj kilometrov od Trsta, preko mejnega prehoda Osp.

Pravzaprav je bil televizijski prenos le poskus neposrednega prenosa vzpona na steni, ki je vsekakor odlično uspel. Petim neposrednim prenosom od jutra do poznega popoldneva je sledilo res ogromno ljudi (čeprav nimamo uradnih podatkov lahko trdimo, da je dogodka sledilo toliko ljudi kot kakikozelo važni nogometni tekmi...), RTV Ljubljana pa je pokazala vse svoje res izredne tehnične sposobnosti.

Plezalca Tadej Slabe (AO Ljubljana Matica) in Srečo Rehberger (AO Kranj) sta prosto ponavljala Gobo (težavnostna stopnja od VII do IX !), v sosednji Stari smeri pa so plezali Janez Skok, Ines Božič in mladi zamejski alpinist, član AO SPDT Ivo Kafol. Vsi alpinisti so odlično opravili svojo »televizijsko« nalogo, da bi pa od neposrednih soustvarjalcev dogodka zvedeli, kako je bilo v steni in kakšne vtise so imeli alpinisti po tej plezariji, smo se pogovorili z Ivom Kafolom, ki nam je dal naslednjo izjavo:

»Vtis, ki sem ga dobil od tega vesetransko izrednega dogodka, je vsekakor izredno pozitiven. Organizacija je bila odlična, vse je bilo pripravljeno do potankosti, pa tudi plezarija je bila odlična. Seveda smo dosti časa čakali v steni sami ter pač plezali, ko so nas snemali s televizijskimi kamerami, saj je bil dogodek pravzaprav propaganda za vrhunsko plezanje. Važno je seveda tudi to, da so ljudje preko tega dogodka resnično vsaj v grobih obrisih spoznali alpinizem ter ga tako razumeli (spomniti se namreč moramo s kakšnimi težavami se alpinisti srečujejo, ko zbirajo finančna sredstva za izvenverropske odprave...). Osebo na se mi zdi važno to, da sem spoznal nekatere vrhunske slovenske alpiniste ter se z njimi že domenil za morebitne skupne akcije.«

DUŠAN JELINČIČ

Tudi letos v Štanjelu grajski večeri

Kaže, da se je lanska prireditel z enakim naslovom in vsebino dobro prijel. Pripravljalni odbor grajskih večerov v Štanjelu že zaključuje pripravo na letošnje prireditve, ki bodo potekale v štanjelskem gradu, če bo deževalo pa v štanjelski cerkvi in kulturnem domu v Kobjeglavi, in sicer vsako soboto zvečer in v nedeljo popoldne od 8. junija do 5. julija. Lani, ko smo grajske večere pripravljali prvič je dejal predsednik pripravljalnega odbora Zdravko Kralj, smo ugovarili, da so takšne prireditve, posebej se ker so postavljene v enkratno oko-

lje štanjelskega gradu dovolj vabljuje za gledalce in obiskovalce od blizu in daleč. Ti so lani prihajali tako iz severne kot iz južne Primorske, veliko pa je bilo tudi Slovencev z onstran meje. To je eden od vzrokov, da smo sklenili prireditel ponovno organizirati v upanju, da bo sčasoma postala nepogrešljiv del kulturnega dogajanja v kraju, ki ne zasluži, da bi tako propadal kot se to z njim žal dogaja. Drugi vzroki, da si prizadevamo za to kulturno dejanje pa so: na grajskih večerih naj bi vsaj za sedaj gojili takšno

kulturo, ki jo delovni ljudje sami ustvarjajo in poudarjajo, ker to počnejo z veseljem, saj v takšnem ustvarjanju vidijo neki smisel. Štanjel je ne samo zaradi svoje slikovitosti, ampak tudi zaradi svojega središčnega položaja, na robu kraške planote enako daleč obiskovalcem z južne kot severne Primorske in iz bližnjega zamejstva.

V okviru drugih grajskih večerov se bodo predstavili pevski zbori iz Sežane in iz Štanjela, pionirski gledališki odri iz Hrpej-Kozine, mešani pevski zbor Obala iz Kopra, ki je letos v Mariboru dobil zlato odličje mesta Mari-

bor, amaterska gledališča skupina Ruj iz Sežane ter KUD Klasje iz Štanjela in KUD Franc Žiberna iz Povirja, na tako imenovanem večeru enodejank, nadalje folklorna skupina Stu ledi iz Trsta, gledališka skupina slovenskega prosvetnega društva iz Štandreža, godba na pihala iz Divače in nazadnje tudi Slovenci s Koroške in sicer iz Brnce slovenskega prosvetnega društva Dobrač. Skratka, program je dovolj zanimiv in vabljev za gledalce, kakor tudi za eventualne goste turiste, ves program bo povezoval oziroma prenašal tudi radio Opčine.

Več različic odlagališča

KOPER — V teh dneh naj bi se v koprski občini odločili, kam bodo preko poletja odlagali komunalne odpadke. Znano je, da konec maja poteče rok začasne (zimske) sanitarne deponije na Debelem rtiču, ki so jo usposobili, ko je potekel rok za odvoz smeti na privdorsko deponijo in kot kaže, je do skupne obalne sanitarne deponije tudi še daleč. Tako so Koprčani prisiljeni iskati začasne, toda čimbolj gospodarne rešitve.

Na občini imajo sedaj v mislih kar nekaj različic. Tako je še vedno aktualen laporokop ob stari Smarski cesti, za usposobitev katerega pa je potrebna vrsta zaščitnih ukrepov. Da pa v občini še niso pristopili k njim je kriv, da predvsem v zamudi pri spreje-

manju planinskih aktov. Sicer pa bi bilo to odlagališče sposobno sprejemati komunalne odpadke le preko turistične sezone, tako da bi pozimi najbrž ponovno prišel v poštev Debeli rtič. Naslednjo različico je z vloga za zasipavanje lagune, ki je nastala, ko so v Kopru zgradili povezovalni železniški tir in odrezali del Škocjanskega zaliva ponudil Komunalni servis. Toda v primeru, če bi se laguna zasipavala z odpadki, bi bili tudi tu potrebni določeni ukrepi. Tako bi morali z jekleno žico okoli lagune preprečiti, da bi veter nosil smeti proti mestu, zagotoviti bi morali tudi sprotno zasipavanje z zemeljskim materialom (ki ga tam ni), da odpadki ne bi povzročali smrada, poleg tega pa bi morali preprečiti izcejanje vod ter seveda tudi stik z zalednimi vodami. Toda kot kaže bi za laguno morali odšteti kar nekaj denarja.

In če gledamo skozi slednjega, potem bi najbrž ponovno prišlo v poštev odlagališče v Pridvoru, seveda, če bi delavci Komunalnega servisa, pri prevozih in odlaganju, ravnali tako odgovorno kot so na Debelem rtiču. Kajti kot je povedal Miroslav Lazar, predsednik komiteja za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve, bi z odlaganjem in sprotim zasipavanjem z zemeljskim materialom to odlagališče tudi sanirali. Toda za ponovno usposobitev privdorske deponije je potrebno soglasje krajanov, s katerimi se (tako je bilo rečeno) v četrtak na seji izvršnega sveta) sestali večeraj.

MOJCA BELJAN

Tovariško srečanje borcev v Izoli

Ni naključje, da so borci narodnoosvobodilne vojne Makedonije, Grčije in Albanije, ki so se prejšnjo soboto zbrali na tretjem tovariškem srečanju v Izoli, svoje ponovno snidenje uravnali prav na predpraznični dan mladim: družji jih razumevanje problemov mlade generacije in kritičnost do družbenih napak. Tretje tovrstno tovariško srečanje pa je izvenlo predvsem kot priručna priložnost za vnovičen stisk rok nekdanjih soborcev, ki jih je vojna usoda zanesla na oddaljene branne svobode, povojno življenje pa razteple po vsej Jugoslaviji. Tokrat se jih je v Izoli zbralo kakih dvesto, med njimi so bili tudi svojci padlih, pozdrave pa so jim poslali tisti, ki se ga zaradi starosti in obolevosti niso mogli udeležiti. Na prijetne trenutke v stari družbi jih bo spominjala priložnostna medalja, ki so jo prejeli številni posamezniki in ustanove.

(Slika: Z. Primožič)

Kmalu nova cesta med Lucijo in Portorožem

LUCIJA — Dvopasovnica med Lucijo in Portorožem, ki jo gradijo delavci SCT, bo nared do 10. junija, zagotavljajo izvajalci in odgovorni pri SKCIS Piran. Cesta je že sedaj, ko še ni povsem dograjena, v veliki meri spremenila podobo med Lucijo in Portorožem, predvsem bo zblížala oba kraja, ponudila nekaj več parkirišč. Odpravila bo tudi nekaj prometno nevarnih točk in če bodo obljube držale, naj bi tudi ureditev zelenice ob cesti prispevala k urejenjemu videzu tega prostora ob hotelu Lucija.

Kljub skoraj 700 udeležencem bo Trst še enkrat ostal praznih rok

5. evropski kongres o kavi bo izkoristil le gostoljubje tržaške Pomorske postaje

Kongresno - turistična prihodnost Trsta, o kateri smo v zadnjem času vajeni toliko nadobudnega slišati, je še enkrat klecnila na predčasnem preizkusnem izpitu. Naše mesto se bo namreč v kratkem za en sam dan spremenilo v svetovno prestolnico kave, saj bo v Kongresnem centru na Pomorski postaji 5. evropski kongres kave ECF (Evropske federacije za kavo), s skoraj sedemsto udeleženci z vsega sveta.

Kongres že desetletja po tradiciji poteka izmenično po različnih državah in mestih, Italiji pa bo organizacija znova pripadla šele čez 27 let. Udeleženci predstavljajo vsa največja evropska trgovska in industrijska podjetja za kavo, letos pa med njimi izjemoma ne bo ameriških, kanadskih in japonskih predstavnikov, ker jih je od udeležbe odvrgla psihoza terorizma in černobilske katastrofe. Kakorkoli že, kongres je najpomembnejša in največja manifestacija tega gospodarskega sektorja v Evropi, ki je sicer po iztrgu drugi največji na svetu, takoj za naftnim sektorjem.

Tržaška zveza Associazione del caf-

fè se je z veliko odgovornostjo in v želji, da bi povrnila ugled »sredozemski prestolnici kave«, za katero Trst še vedno velja, že pred dvema letoma temeljito lotila organizacijskih priprav. Z grenkobo, ki jo je bilo jasno čutiti na včerajšnji predstavitveni tiskovni kongerenci, pa so tržaški prireditelji — v osebah predsednika zveze Hessa in podpredsednika Ioria — na lastni koži občutili, kako se Trst »pospešeno« pripravlja na svojo kongresno - turistično prihodnost.

Namesto da bi skušalo v čim večji meri izkoristiti sijajno priložnost kongresnega dogodka takega obsega in obiskanosti, to žalostno mesto ne bo od njega pridobilo prav nič, če izvajemo uporabo kongresnih prostorov Pomorske postaje. Gostje bodo namreč prenočevali in se hranili na admiralski potniški ladji »Eugenio C«, ki jih bo vkrcala v Genovi 4. junija in po tridnevnem križarjenju prispela v soboto, 7. junija, na kongres v Trst. Le-ta se bo zaključil dopoldne, popoldne si bodo udeleženci ogledali tržaško pristanišče, zvečer pa se bodo po družabnosti na ladji poslovili od Trsta in odplu-

li proti Benetkam kot pravi turisti.

»Delovno križarjenje« je sicer na moč privlačna in izvirna zamisel, ki so si jo prvič zamislili prav tržaški prireditelji. Verjeti pa je, da razlog ni v njihovi razpisnosti glede na to, da bo strošek zanj krepko presegel milijardo: v tako izbiro so bili prisiljeni iz preprostega razloga, ker v Trstu ni moč zagotoviti ustrezne hotelske namestitve in prehrane za sedemsto kongresistov. Porazdeliti bi jih bili morali po nešteto hotelih vse do Gradeža, saj so v tem času kapacitete že precej omejene, da o kosilih in večerjah za toliko ljudi na enem samem mestu sploh ne govorimo.

Z včerajšnje tiskovne konference je prišla še ena grenka nota: kongres je sponzorizirala Tržaška hranilnica CRT, za kar so se ji prireditelji posebej zahvalili, medtem ko so izrazili globoko razočaranje, ker niso prejeli občutnejše finančne podpore od javnih uprav. Za njihov prispevek k uspehu kongresa pa so klub temu izrekli zahvalo Letoviščarski ustanovi, Tržaški občini, Deželnemu zavodu za turistično promocijo in Pokrajini. (vb)

Ob jursarskih volitvah, ki bodo 15. in 16. junija

Pogovor s predstavniki enotne kandidatne liste za Prosek

Karlo Cibic, Klavdij Cernjava, Dunja Albi in Igor Stoka so štirje kandidati, ki so se na osnovi dogovora med domačini predstavili na enotni listi za prosek jursarski odbor. Lista ima kot znak stiliziran Triglav. Prosečani so prvotno nameravali predložiti še drugo listo, za katero so tudi že zbrali znak in kandidate, vendar so se naposled drugače odločili. Proti pričakovanju je namreč Kršćanska demokracija predložila svojo kandidatno listo tudi za Prosek, nastop dveh domačih list pa bi lahko povzročil nesporazume, ki bi v danih razmerah mogoče celo pripeljali do volilnega neuspeha.

Kandidate enotne proseške liste smo povabili na pogovor, da bi kaj natančnejšega povedali o jursarskih pravicah na njihovem območju in da bi s tem hkrati osvetlili poseben pomen, ki ga bodo imele pri njih volitve jursarskega odbora.

Bi na kratko obnovili zgodovino jursarskih pravic v zadnjih desetletjih na Proseku?

Na začetku tega stoletja je bilo vprašanje jusa pri nas, kot sicer tudi dru-

god po habsburški monarhiji, dobro urejeno. Obstajalo je združenje jursarskih upravičencev, med katere ni sodil vsak, kdor se je priselil v vas. Jasno so bila določena zemljišča, ki so jim pripadala, kakor tudi dejavnosti, ki so jih smeli na njih opravljati. V prvem desetletju tega stoletja je prislo tudi do poskusa, da bi si jursarski upravičenci med seboj porazdelili zemljišča, a poskus je propadel, ker niso dosegli sporazuma.

Proseški jursarski upravičenci so se zadnjič sestali leta 1926. Tedaj jih je bilo 111. Že naslednjega leta pa je začel veljati po vsej Italiji zakon, ki je znatno spremenil poprejšnje razmere. Upravljanje jursarskih zemljišč je tedaj dejansko prevzela Tržaška občina in pri tem je ostalo vse do danes.

Kolikošnje je po vaši oceni proseško jursarko premoženje?

To bomo v resnici morali še natančno preveriti. V vasi se je ohranil podatek, naj bi proseške jursarske površine znašale skupno kakih 110 hektarov, od katerih naj bi jih več kot polovica bila v katastrski občini Gabrovec, ki spada v zgoniško občino. Med večjimi jursarskimi zemljišči velja omeniti Jerovico in obsežno območje med Mernjakom in Grintovcem pod železniško postajo; Cerovec med Devinščino in trbiško cesto; Gadjjo grizo v bližini sedanjega igrišča Nogometnega društva Primorje. Prve borove in Dunji zagod proti Križu itd. Iz poročila, ki ga je 30. junija 1960 sestavil inž. Francesco Caruso za jursarski komisariat, pa izhaja, da je jursarskega tedaj bilo nekaj manj kot 70 hektarov. Očitno se navedeni podatki ne ujemajo. Marsikatero zemljišče je bilo najbrž odtujeno, pri čemer ne gre pozabiti na razlastitve. V tem primeru pa bo treba ugotoviti, kam je šel izkupiček.

Kako je Tržaška občina upravljala vaše jursarko premoženje?

Že iz povedanega je jasno, da ni mogoče govoriti o njenem upravljanju v kakršnem koli pozitivnem smislu. Občina se preprosto ni zanimala ne za jursarske upravičence ne za jursarska zemljišča, razen v primeru, ko se je kdo nanjo obrnil, da bi si katerega od teh zemljišč polastil. Tako je bilo pred nekaj leti, ko je Občina namerala odstopiti obsežne jursarske površine med Mernjakom in Grintovcem za izgradnjo trgovskega centra. Naš rajonski svet se je uprl tej nameri, ki je potem propadla. Toda prav tedaj smo razumeli, da se stvari ne bodo izboljšale, dokler ne bomo izvolili jursarskega odbora. In tedaj je razpis volitev odločno zahtevalo Združenje upravičencev jursarskih pravic, ki smo ga ustanovili 8. decembra 1975.

S kakšnim programom se predstavljate kot kandidati za jursarski odbor?

Predvsem bomo morali ugotoviti pristojnosti, ki jih bo ta odbor imel. Dobro bi bilo pogledati, kako jursarski odbori delujejo drugod, npr. v Karniji. Nato bo treba natančno določiti jursarko premoženje. Šele tedaj se bo konkretno postavljalo vprašanje, kako to premoženje upravljati.

Risarski krožek v Borštu doživel res izjemen uspeh

V borštanski Srenjski hiši se je v soboto odvijal zaključni popoldan risarskega krožka, ki ga je za predšolske in osnovnošolske otroke ter dijake iz srednje šole pripravilo PD Slovenec iz Boršta in Zatrežca. Pobuda vaskega društva je doživela izreden uspeh in po tej pozitivni izkušnji bo PD Slovenec dajalo še večjo pozornost priredbam izvenšolskih dejavnosti za vaše otroke.

Risarski krožek je združil veliko število otrok, saj je vsako soboto od 25. aprila do 24. maja prihajalo v Srenjsko hišo v Boršt kar petindvajset otrok iz Boršta, Zatrežca in okolice. Mali ustvarjalci so se s risarskimi pripomočki, ki jih je nakupilo PD Slovenec, z veseljem lotili različnih tehnik likovnega oblikovanja. Risarske teme, ki so jih otrokom predlagale voditeljice krožka Monika, Karmen in Barbara, so se navezovala na naravno okolje ali na vsake običaje. Na prvem srečanju so tako otroci narisali mlajsko drevo in te risbe so bile ob priložnosti prvo-majškega slavlja že razstavljene. Otroci so sestavili lepljenko o vaški šagri, z voščenkami so narisali borštanske vinograde in polja ter travnike s spomladanskimi cveticami in pisanimi metulji, ki so jih sestrgili iz papirja, jih pobarvali in zalepili na zeleno dno.

Z velikim navdušenjem in brez težav so otroci prerisali lastno podobo

ali portret v naravni velikosti, tako da so se vlegli na velike liste in ostali so jim s svinčnikom začrtali oris telesa, vlogi so si nato zamenjali. Belo površino so mlajši prebarvali z voščenkami, starejši otroci pa z vodenimi barvami.

Številne so bile tudi teme, ki so otroke vodile v fantazijski svet in tako spodbujale izvirno likovno izražanje. Z vprašanji, ki so se navezovala na že pripravljeni pomožni risbi, »Kaj mislite, kaj je medvedek, ki je na tej sliki, zagledal v vreči?« ali »Kaj je sanjala ta deklica?« so vzgojiteljice ustvarile otrokom take predstave, da je imela bujna domišljija otrok prosto pot. Otroci so si izmislili in nato narisali vse mogoče predmete, ki naj bi se skrivali v medvedkovi vreči ali kaj vsega je deklica videla v svojih lepih sanjah. Otroci so se zelo zabavali tudi, ko so akvareli in s prostim mešanjem barv ustvarili packe, ki so jih mali slikarji preprosto imenovali »picke-packe«.

Vesela in smeja je bilo na pretek tudi v soboto, ko so otroci dobili sladoled in tako se je zaključil zadnji pester popoldan risarskega krožka. Otroški likovni izdelki bodo nagrajeni in na ogled vsem na vaškem prazniku vina, ki bo v Hribenci v Zatrežcu ta petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

BARBARA BONETA

Matjaž Puc v DSI

Če se narava maščuje...

Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek obiskal Matjaž Puc, funkcionar na ljubljanskem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Tema večera je bila zelo zanimiva in zelo aktualna, saj je gost na tem večeru obravnaval vpliv človeka na okolje.

Podoba, ki nam jo okolje kaže v današnjih dneh, je dejansko zvesta slika človekovega delovanja. Dejansko je človek popolnoma preoblikoval naravo in redko se najdemo koticček, za katerega bi lahko neoporečno trdili, da je še povsem nedotaknjen.

Nekoč je bil človek, kot pač vsa živa bitja, neločljivo povezan in odvisen od narave, v sodobnem času pa se je tej odvisnosti popolnoma iztrgal s prekomernim razvojem tehnike, ki ne upošteva več bistvenega naravnega ravnovesja, ki je milijarde let ohranjal življenje na zemlji. Ščasnoma je človek začel sistematično obdelovati polja, krčiti gozdove, ubijati živali ali pa jih udomačevati in je polagoma presegel meje izkoriščanja naravnih dobrin.

Matjaž Puc je poudaril, da v Sloveniji ni nikjer več pravega naravnega okolja. Res je sicer, da je še pet pragozdov, to je gozdov, kjer se ni zapela sekira, in tu lahko občudujemo svojevrstne primerke starih dreves, ki jih v drugih gozdovih pogrešamo. Vendar pa tudi v teh pragozdovih živi divjad, ki ni več naravna. Divje zveri, ki so dejanski selektorji šibkih bitij, čistilci narave, so lovci že v prejšnjem stoletju popolnoma iztrebili. To je povzročilo izjemno hitro razmnožitev srnjadi in jelenjadi, ki uničujejo vsako podrast in objedo vsako rastlino. Seveda so srne in jeleni danes priljubljena tarča lovcev, ti pa prav gotovo ne morejo z odstrelom precejšnjega števila divjadi ohranjevati že uničenega naravnega ravnovesja.

Kras je dejansko še edini primerek narave, ki je vse do danes še ohranil svojo naravno podobo. Kraška narava se s svojo trdo, kamnito površino brani sama. Narava postaja v teh območjih zelena, Kras se razrašča v gozd. To lahko še posebno opazimo na jugoslovanski strani meje, saj je na naši strani že veliko in vse preveč izsekov za ceste in avtoceste.

Ekonomija se nasploh vse do danes ni zavedla svojega kvarnega vpliva na okolje. Človek si na povsem nepošten način pridobiva najvažnejše vire energije, od narave le jemlje, ne daje pa ji v zameno ničesar. In narava se maščuje na svoj način...

S to mislijo je Matjaž Puc zaključil svoje predavanje, potem pa pustil besedo občinstvu, ki mu je postavilo precej vprašanj glede vseh posledic in nesreč, ki nas lahko doletijo, če bomo še naprej nadaljevali z neracionalnim izkoriščanjem narave in rušenjem naravnega ravnovesja.

H J

Tiskovna konferenca o posledicah Černobila

Dr. L. Benini: Nevarnost onesnaženja je še realna

Včeraj je nenasilno gibanje skupno z alternativno listo »Zelenih« priredilo na sedežu Centra za naravno prehrano »Il settimo cielo« v Trstu tiskovno konferenco predstavnika inštituta za zdravstveno fiziko tržaške splošne bolnišnice dr. Luciana Beninija na temo Izredno stanje še ni zaključeno: radioaktivnost v Trstu in Gorici ter nujni ukrepi za varnost prebivalstva.

Povod za tiskovno konferenco so bile izjave predstavnikov civilne zaščite, da ni, kar se splošnega radioaktivnega onesnaženja po tragediji v Černobilu tiče, nobene nevarnosti več, in preklek prepovedi užitia zelenjave in druge naravne hrane, ki je bila najbolj izpostavljena negativnim radioaktivnim posledicam.

Nepripravljenost javnih oblasti je bila naravnost neverjetna, je dejal Benini, tako da si lahko kar z grozo predstavljamo, kaj bi bilo, ko bi se ta tragedija zgodila pri nas in ne na razdalji 1500 kilometrov. Dr. Benini je najprej nanizal celo vrsto podatkov, ki so vsekakor zaskrbljujoči, saj je jasno obrazložil, zakaj še vedno ni priporočljivo uživanje velikih količin svežega mleka, jogurta, svežega sira, sladoledov, širokolistnate zelenjave, česenja, jagod, zajčjega in kokošjega mesa, jajc, školjk in divjadi.

Dr. Benini je tudi kritiziral zadržanje vodilnega italijanskega tiska in televizijskih medijev, saj naj bi sredstva javnega obveščanja dajala vse kakor napačne podatke ljudem, ali preveč alarmistične, ali pa preveč pomirjevalne. Resnica je, kot vedno, nekeje v sredini. Ljudje pa morajo biti pravilno informirani, je dejal Benini. Ukrepi so bili sprejeti prepozno, pregledaj pa so jih spet prekli cali, je dejal predavatelj ter nadaljeval: »Zgledujemo se lahko po Slo-veniji, ki je pravočasno ukrepala ter znala ljudi informirati ter jim pravilno svetovati. Pri nas je bila liberalizacija užitia onesnažene hrane prehitra, saj nevarnosti še obstajajo«.

Predstavniki gibanja »Zelenih« Andrea Wehrenfennig je nato predstavil novoustanovljeni Odbor za informacijo o radioaktivnem onesnaženju na našem področju, ki ga sestavljajo fiziki, kemiki, inženirji, zdravniki in raznovrstni izvedenci. Odbor si je za dal naloge, da analizira podatke o radioaktivnosti, ki jih uradne oblasti redno posredujejo javnosti in nato primerno ukrepa ter da informira prebivalstvo in osrednje upravne oblasti z izdajo tedenskega komunikacija o onesnaženju zraka in zemlje. Prvi komunikacije so že izdali, sledili pa bodo seveda drugi.

pisma uredništvu

Žalostno stanje barkovljanskega pokopališča

Podpisani prebivalci Barkovelj želimo opozoriti tržaško občino in seznaniti prebivalce mesta z žalostnim stanjem barkovljanskega pokopališča.

Prepričani smo, da dandanes stanje pokopališča ne bi moglo biti slabše, saj je brez čuvalja in ostane odprto tudi v ponočnih urah. Na grobovih kradejo rože. Bojimo se, da ne bi oskrnili mrličev, kot se je že zgodilo pri Sv. Ani.

Pri vходу so stalno veliki kupi smeti, ki jih nihče ne odnaša. Stezice so polne plevela, papirjev, suhih rož, itd. Pločnik pred pokopališčem je vedno poln avtomobilov, ki ovirajo vhod vanj, posebno starim ljudem. V toplih dneh pa se stanje znatno poslabša. Nujna bi bila ureditev parkiranja vozil na tem kraju.

Že več let je pokopavanje domačinov

na barkovljanskem pokopališču prepo-vedano. Ali bi ne bil čas, da bi oblasti ukrepale proti tej prepovedi?

Pričakujemo odgovor in pozitivno rešitev problema našega pokopališča.

(Sledi preko 250 podpisov)

Odgovor dolinskega podžupana ženskam iz Ricmanj in Loga

V zvezi s pismom, ki ste ga objavili v Vašem dnevniku dne 21. 5. 86 pod naslovom Protest žensk iz Ricmanj in Loga Vas prosim za objavo naslednjega pojasnila:

Občinska uprava je bila in je vedno občutljiva za potrebe občanov, ki jih v mejah možnosti skuša tudi zadovoljiti.

Glede morebitnih kontestacij o avtobusnem voznem redu želim pojasniti, da sem imel osebo in z ostalimi tovariši in kolegi občinske uprave več srečanj in stikov z zainteresiranimi občani in uporabniki, kot med drugim izhaja iz zapiskov srečanj in kot zatrjujejo tudi v pismu podpisnice same.

Poleg tega želim precizirati, da sem se v ta namen tudi večkrat srečal z odgovornimi pri ACT - KPP, s katerimi sem nakazane probleme analiziral in skušal rešiti, kar je tudi razvidno iz zapisnikov omenjenih srečanj.

Kot upravitelj sem vedno brnil in upošteval splošne interese vseh občanov in uporabnikov, brez privilegijev do kogarkoli. V ta namen sem tudi večkrat posegel v razpravi v splošni skupščini ACT - KPP.

Poleg tega lahko rečem, da je bilo na sestanku, ki je bil na županstvu dne 13. marca t.l. med delegacijo žensk iz Ricmanj in Loga, predstavnika ACT - KPP Pagliari in Kodričem ter županom Švabom (podpisani se žal nisem mogel udeležiti sestanka) dogovorjeno, da bo vprašanje v najkrajšem času rešeno, kljub znanim težavam in hudim problemom, ki so jih prisotni predstavniki uprave in ACT - KPP jasno obrazložili omenjeni delegaciji. Seveda se je sestanek odvil brez pikrih pripomb ali namigovanj do kogarkoli, upam si pa trditi prav obratno.

Na vsak način sem kot vedno na razpolago za vsako morebitno pojasnilo ali priporočilo.

Podžupan
MARINO PECENIK

Nesnaga na barkovljanskem pokopališču

Seja teritorialnega odbora SKGZ

Zaskrbljenost ob zaostrenih odnosih med tržaškimi političnimi silami

Na ponedeljkovi seji tržaškega teritorialnega odbora SKGZ so ocenili tržaški politični položaj, ki je v ozračju vedno bolj odkritih priprav na predčasne krajevne volitve. Zaostrenje se namreč odnosi v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu, ko se stranke trudijo, da bi ponovno prevzele v svoje roke vse odločilne vzvode oblasti in ko se čutijo posledice razkroja Liste za Trst. Pri tem pa prihaja do lovljenja glasov in pripravljanja volilne kampanje v izrazito desničarskem in Slovencem ne preveč naklonjenem ozračju.

V tem okviru je bil govor tudi o dveh pomembnih akcijah. Tako se v številnih vaseh in okrajih tržaške in devinsko-nabrežinske občine pripravljajo volitve v jurske odbore. Povsod so bile vložene enotne liste, katere Slovenska kulturno gospodarska zveza odločno podpira. V to akcijo se je vključil Primorski dnevnik, ki je že pričel z intervjuji s predstavniki vseh list in ki jo bo postopno stopnjeval tudi z izdajo posebne priloge in na druge načine. Treba je opozoriti naše ljudi na važnost jurskih volitev, da bodo str-

njeno nastopili in tako ponovno prevzeli v svoje roke premoženje, ki je že stoletja njih last.

Pozitivno je bilo ocenjeno zborovanje v Bazovici, ki so ga priredile krajevne organizacije ob podpori strank in organizacij. Sedaj se izdeluje dokument, na osnovi zahtev krajevnega prebivalstva glede lokacije. Dogovorjeno je bilo, da je treba z odločno akcijo nadaljevati, ker gre za ključno vprašanje zaščite okolja in etnične zaščite strnjanih slovenskih naselij tržaške občine.

Tajnica odbora za šolstvo Suzi Pertot je podala obsežno in tehtno argumentirano poročilo o stanju slovenskih šol na Tržaškem. Izhajala je iz ocene programov in prilagojevanja deželne stvarnosti, obravnavala je reformo višjega šolstva, odnose na raznih šolah. Govorila je o glasilu »Pot«, ki je nadomestilo nekdanjih »Literarnih vaj« in ugotovila, da dosedaj resne recenzije tega glasila še ni bilo. Opozorila je na dileme v zvezi z veroukom in moralno vzgojo, na vprašanja odnosov na šoli. Posebno poglavje je posvetila dvojezičnim za-

konom in otrokom iz teh zakonov, vpisu v slovensko šolo in končno opozorila na nujnost jasnega stališča na volitvah v šolske svete, ki bodo jeseni prihodnjega leta. Člani teritorialnega odbora so bili soglasni, da gre za nekatera ključna vprašanja slovenske narodnostne skupnosti in da mora večino specifičnih vprašanj prej obravnavati šolski odbor, nekatera načelna vprašanja pa izvršni odbor.

Predsednica odbora za mladino Nadja Pertot je obravnavala priprave na mladinski festival evropskih manjšin, ki ga načrtujejo za prihodnje leto. Pobuda je nastala v okviru Evropske skupnosti, ki sedaj preučuje predlog slovenskih mladincev, ki se združujejo v enoten organizem, oziroma ustrezen odbor. Teritorialni odbor je podrobno preučil razne aspekte tega vprašanja tudi s pravnega in političnega vidika in izrekel mladincem vso podporo in solidarnost.

Teritorialni odbor je nato še razpravljal o pobudah, da se čim enotneje upre gradnji termocentrale v Miljah in podprl ustanovitev posebne odbora.

Jutrišnja prireditev Radia Opčine

»Najboljši športnik sezone« v pomoč Sklada Mitja Čuk

Jutri (četrtek) ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah prireditev, ki bi morala, zaradi svojega plemenitega namena, pritegniti čim več ljudi.

Športni novinarji Radia Opčine, Radia Trst A in Primorskega dnevnika že dalj časa zbirajo ime športnika, ki bo proglašen za športnika sezone 1985-86. Ime izbranega bodo povedali na prireditvi, ker bo nagradjevanje, sledila pa bo še lepa kulturna prireditev.

Organizatorja prireditve uredništvo Radia Opčine in pa trgovina »Il Giardino« iz Ul. Mazzini 12, ki sta že lani organizirala podobno prireditev in namenila izkupiček dobrodelni ustanovi Skupnost družina Opčine, name ravata izkupiček letošnje prireditve podariti Skladu »Mitja Čuk« za njegovo delo v pomoč prizadetim otrokom.

Nagrajevanju bo sledil nastop priljubljenega čarodeja Viky show ter violinista Borisa Devetaka in kitarista Marka Ferija, ki bosta izvajala svoje skladbe. Ob koncu pa bo še vedeževalka Radia Opčine gospa Ivana napovedala športno srečo za prihodnjo sezono.

Lepa in bogata prireditev, ki je toliko bolj pomembna, ker se je, kot

organizator udeležuje tudi lastnik že omenjene trgovine iz Trsta, ki je Italijan, ki pa z velikim zanimanjem spremlja slovenski šport in slovenske športnike tu pri nas, ker je prepričan, da so le-ti s svojo dejavnostjo in številnimi uspehi, veliko napravili za ugled športa v Trstu.

● **Ženski odsek tržaške federacije KPI** prireja danes ob 16.30 v hotelu Europa v nabrežinskem Bregu srečanje z naslovom »Ženska in delo«. Sodelovalce bodo statistični tehnik Marzia Arzon, deželna svetovalka Augusta De Piero Barbina, sindikalistka Maria Teresa Mecchia in občinska svetovalka Ester Pacor.

Obvestilo SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča, da mora iz tehničnih razlogov oddati davčne prijave brezpogojno najkasneje v soboto, 31. maja. Uradi bodo zato sprejemali plačila in sestavljali davčne prijave le še danes in jutri (v četrtek, 29. maja) do 13. ure.

Primorske zdrahe na odprtem

Sinoči so Goldonijeve Primorske zdrahe v izvedbi SSG »zapustile« zaprte dvorane in igralci so komedijo uprizorili na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. Dogodek je ponovno dokazal, da gledalci ljubijo takšne prireditve pod milim poletnim nebom. Danes bo ponovitev Zdrha na dvorišču zadruge »Kulturni dom« na Proseku s pričetkom ob 21. uri, jutri, prav tako ob 21. uri, v borovem gozdičku v Mačkoljah. V petek se bodo igralci SSG predstavili v občinstvu na Hribenci v Borštu in sicer ob 21. uri. Vsekakor se obetajo predstave na sugestivnih in vedno različnih prostorih

Po podatkih raziskave Trgovinske zbornice - Trieste Consult

Tržaška zasebna drobna proizvodnja v številkah nepričakovano živahna

Na Trgovinski zbornici so včeraj predstavili javnosti in predstavnikom strokovnih organizacij rezultate nedavno opravljene raziskave z ambicioznim naslovom »Spoznavna raziskava tržaškega gospodarskega tkiva«. Na pobudo zbornice in njenega predsednika Tombesija in v dogovoru z Agencijo za poddobre Furlanije - Julijske krajine, jo je izvedla organizacija Trieste - Consult.

Namen raziskave, kot ga je uvodoma pojasnil predsednik Tombesi, je bil dvojen: preveriti in izpopolniti podatke o nekaterih bistvenih vidikih proizvodnega tkiva v pokrajini in ponuditi koristne operativne napotke za posege v prid okrepitev tržnega položaja podjetij, razširjanja tehnološke informacije in ugotavljanja skupnih imenovalcev za reklamne akcije in za tržne projekcije. Iz raziskave pa je po njegovih besedah izšla v glavnem dobra ocena položaja industrijskih in obrtnih proizvodnih podjetij z več kot 5 zaposlenimi: »Upraviteljem zbornice je ponudila novo panoramo »zdravstvenega stanja« proizvodnega gospodarstva v pokrajini; mala in srednja podjetja z zasebnim kapitalom so iz raziskave izšla s številnimi pozitivnimi značilnostmi, stabilnostjo in dobro proizvodnostjo. Res je, da to tkivo na nekaterih mestih kaže znake popuščanja, toda velik delež predstavljajo razvoju in inovacijam odprta podjetja«.

Trieste - Consult je raziskavo opravila na statističnem vzorcu 126 podjetij, ki jasno kaže, da je zasebni proizvodni aparat sestavljen v široki meri iz malih podjetij, saj je v njih povprečno zaposlenih 56 oseb; 88 odstotkov jih ne presega 100 zaposlenih, medtem ko zasebnih podjetij z več kot tisoč zaposlenimi na Tržaškem ni. Zelo spodbuden je tudi podatek o povprečni stopnji

izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti, ki dosega kar 72 odstotkov, medtem ko v deželi niha med 68 in 69 odstotki. Večina podjetij deluje na vsedržavni ravni, dobrih 30 odstotkov jih ima delovni obseg omejen le na pokrajino, v deželnem okviru jih deluje 17,5 odstotka, medtem ko jih 41,3 odstotka nastopa tudi ali samo na tujih tržiščih.

Raziskava je nadalje potrdila, da je največ podjetij usmerjenih v proizvodnjo za poddobre (61 odst.), preostala manjšina pa proizvaja za trg ali mešano. Pri tem moramo upoštevati, da prevladujejo podjetja mehanskega sektorja, kjer so poddobre tipične, sledijo pa mu papirničarstvo in založništvo ter kemična industrija. Na temelju ugotovitev raziskave tudi ne bi mogli trditi, da so zasebna tržaška podjetja ravnodušna do tehnološkega razvoja: v zadnjih treh letih jih je kar 76,6 odstotka investiralo v proizvodno tehnologijo, medtem ko jih 76,6 odstotka čuti potrebo po nadaljnjih investicijah, 55 odstotkov tistih, ki svoje tehnologije niso obnavljala, pa čuti potrebo po tem koraku.

Iz celote pridobljenih podatkov je torej izšla podoba množične navzočnosti malih podjetij, pretežno usmerjenih v proizvodnjo za poddobre, ki so v polni prehodni fazi glede izbire tržišča, proizvoda in tehnologije in ki izpričujejo dobro vitalnost tržaškega zasebnega podjetja kljub velikemu tveganju, izhajajočemu iz zaostrenih pogojev tržne konkurence.

Iz bežnega pregleda objavljenih podatkov bi bilo torej sklepati, da je položaj v tržaški drobni proizvodni dejavnosti precej bolj rožnat, kot smo si ga doslej predstavljali in da tako zelo nepodjetni le nismo. (vb)

Jutri izlet Primorskega dnevnika na Južno Tirolsko

Jutri zjutraj bo odpotovala z avtobusi skupina bralcev Primorskega dnevnika na večdnevni izlet na Južno Tirolsko. Za tiste, ki odpotujejo iz Trsta, je zbirno mesto na Trgu Oberdan ob 7. uri, v Gorici pa je predviden odhod avtobusov ob 6.15 s Travnika. Prvi dan bo izletnike vodila pot mimo Tolmeča in Sappade do Toblach. V petek je predvidena velika dolomitska tura, medtem ko bo v soboto obisk Bocna. Povratek je predviden v nedeljo okoli 20.30.

Z motorjem v zid

V ponedeljek pozno zvečer so na nevrokirurški oddelku katarinske bolnišnice sprejeli 22-letnega Fabia Pi Bergerja, Ul. Vigneti 24/4. Fant se je s svojim motorjem honda 500 zalezel v Ulici Fianona v zid. Dežurni zdravnik mu je ugotovil močan možganski pretres in številne odrgnine po celem telesu. Okreval bo v 40 dneh.

Prekinitve dobave vode v dolinski občini

Uprava občine Dolina sporoča, da bo v naslednjih dneh prekinitva dobava vode od 22.30 do 6. ure zjutraj zaradi popravil na vodovodnem omrežju. Ukrep zadeva vasi Mačkolje, Križpot in Prebeneg.

Pri KPI razpravljali o čistilnici Aquila

Včeraj je bilo na sedežu tržaške federacije KPI srečanje o perečem problemu naftne čistilnice Aquila, katerega so se udeležili poslanec Antonino Cuffaro, senatorka Jelka Gerbec, deželni svetovalec Gastone Millo, predstavniki komunistične celice v Aquili ter še predstavniki sekcije KPI iz Milja.

Analizirali so trenutno stanje sindikalnega pogajanja v tej tržaški čistilnici ter obsodili zadržanje vodstva TOTAL, ki vztraja pri zaprtju obrata ter pri njegovi spremembi v obmorsko skladišče. Predstavniki KPI so še obsodili ošabnost francoske transnacionalne družbe ter pozvali italijansko ministrstvo za industrijo, naj se bolj odločno zavzame za delavce, ki jim grozi odpust.

Ob skorajšnjih odločilnih srečanjih in pogajanjih so si Cuffaro, Gerbec in drugi udeleženci včerajšnjega sestanka zaželeli, da bi sredstva množičnega obveščanja jasneje ter manj protislovno poročala o problemu tržaške naftne čistilnice, ki je izredno važen za bodočnost vsega tržaškega gospodarstva.

Paladin in Tamburrino obiskala deželni svet

Predsednik ustavnega sodišča Livio Paladin in predsednik kasacijskega sodišča Giuseppe Tamburrino sta bila včeraj gosta deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine. Ugledna sodnika, ki se mudita v Trstu na zasedanju ob 30-letnici delovanja ustavnega sodišča, je pozdravil predsednik deželnega sveta Paolo Solimbergo. Med srečanjem so pogledali nekatere aspekte, o katerih je bil govor tudi med zasedanjem, ki ga je priredila pravna fakulteta tržaške univerze.

Miljska občina bo sama skrbela za priveze

Miljska občina bo sama skrbela za priveze v miljskem portiču. O tem so se okvirno domenili predstavniki miljske občine in tržaške pristaniške ustanove na nedavnem sestanku. Miljska občina obvešča vse lastnike privezov v miljskem portiču, da nova uprava ne bo vplivala na tarife za posamezne priveze. Obenem naproša lastnike privezov, naj privolijo v spremembo. Ustrezne obrazce lahko dobijo na miljskem sedežu pristaniške ustanove v Ul. Garibaldi, vsak četrtek od 10. do 12. ure in na miljski občini na Trgu Marconi 1, 3. nadstropje od 12. do 14. ure (ob delavnikih) v času od 3. do 21. junija.

V Trstu vsakoletno srečanje Evropskega sveta za razvoj dežel

V Trstu bo danes vsakoletno srečanje upravnega sveta Evropskega centra za razvoj dežel CEDRE. Ustanova, ki ji predseduje senator in strasbourški župan Marcel Rudolf, združuje približno šestdeset evropskih dežel. Nastala je lanskega januarja v Strasbourgu z namenom, da bi nudila deželam članicam nasvete in pomoč pri pripravljanju razvojnih programov. Poleg tega se CEDRE bavi z raziskovalnimi načrti na znanstvenem področju in podpira stike med evropskimi univerzami.

Na tržaškem srečanju bodo udeleženci med drugimi tehničnimi vprašanji tudi pregledali dosedanje načrte; le-ti se v prvi vrsti nanašajo na meddeželno telematsko omrežje, na potenciranje prevoznih poti (v tej zvezi gre podčrtati načrt o prometni povezavi Pirenejskega polotoka z Balkanskim), in na tesnejše znanstveno sodelovanje med evropskimi deželami.

Zasačili so ga pri kraji

V noči med ponedeljkom in torkom okrog 2.30 so agenti letkega oddelka v Ulici delle docce legitimirali starega znanca policije, 22-letnega Leonarda Casagrandeja iz Ulice S. Pelagio 23. Casagrande je tokrat svojo »pozornost« posvetil parkiranemu alfa romeu giulietta, s katerim se je nameraval odpeljati neznano kam. A-

genti so mladeniča — zaradi poskusa kraje — prijavi sodnim oblastem.

Zasedanje o vprašanju gledališča Verdi

Zaprte tržaškega gledališča Verdi je v preteklih dneh globoko odjeknilo v tržaški javnosti. Sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL se bado sočile s tem žgočim vprašanjem na petkovem zasedanju z naslovom: »Kakšen reformni zakon za gledališča po zaprtju Verdija?«, ki bo ob 10. uri v mali dvorani gledališča Verdi v Ul. S. Carlo 2.

● V nedeljo, 1. junija, bo ob 9.30 v Ulici Apiari 31 v Rojanu redni občni zbor podpornega društva iz Rojana.

razne prireditve

KD F. Prešeren - Boljunec priredi v petek, 30. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu KONCERT VESELIH GODCEV IZ BOLJUNCA IN NAS-TOP DRAMSKE SKUPINE KD F. PREŠEREN z veseloigro V'ND'RIGLE SO ŠE ZMER'N N' PLACI. Tekst in režija Tatjana Turko.

KD Rovte-Kolonkovec vabi na srečanje ALI SPOZNAŠ SVOJE VINO?, ki bo 1. junija ob 17. uri v društvenih prostorih v Ul. Montesernio 27. Vsi udeleženci bodo dobili tradicionalno značko in kdor spozna svoje vino diplomu. Sledil bo večer ob spremljavi harmonike.

Spominska svečanost v gledališču France Prešeren V Boljuncu proslavili 10-letnico poimenovanja šole po F. Venturiniju

V gledališču France Prešeren v Boljuncu so nadvse slovesno proslavili 10-letnico poimenovanja šole po Francu Venturiniju. Dvorano so napolnili naši šolski otroci, starši, vaščani in številni gostje. Med njimi je bil Venturinijev sin Oskar, ki živi v Kopru, didaktična ravnateljica Lučka Križman, poverjeni ravnatelj Davorin Sancin, višji ravnatelj Stanko Skrinjar, ravnatelj dolinske srednje šole Aldo Štefančič, dolinski župan Edvin Švab in mnogi drugi.

Kulturni spored je bil zelo pester in bogat. Najprej je učiteljica Vesna Tul pozdravila vse prisotne in poudarila pomen jubilejne proslave. Takoj za tem je šolski zbor pod vodstvom učiteljice Silvane Dobrila in ob spremeljavi mentorja Norine Dobrila zapel vrsto Venturinijevih otroških pesmi. Sledili so pozdravi in izmenjava daril med našimi učenci in učenci osnovne šole Aleš Bebler od Hrvatinov, ki so bili gostje boljunske šole. Predsednica domačega kulturnega društva France Prešeren Sonja Gregori nam je čestitala ob jubileju in nam poklonila umetniško fotografijo Marija Magajne. Naši učenci so nato nastopili z dramatisacijo Povodnega moža, veselo so nas presenetili učenci od Hrvatov,

ki so živahno zaplesali več folklornih plesov.

Gojenke glasbene šole mladinskega doma Mateja, Martina in Marzia so nato izvajale na klavir nekaj skladb. Za nastop jih je pripravila Tatjana Štefančič. KD France Prešeren je zastopal kvartet Rulet, ki ga sestavljajo mlade pevke Magda, Nadja in Gabrijela ter kitarist Edvard. Za zaključek je moški zbor Fran Venturini od Doma pod vodstvom Ivana Tavčarja zapel Tomčevo Teče mi vodica, Švarovo Do-

bil sem pisemce, Srebotnjakovo Bori, Venturinijevi Nocoj pa oh nocoj in Lovsko.

Predstavnica zbora staršev je vse nastopajoče in prisotne povabila na prigrizek in družabnost ob domači kapljici. Učenci in učiteljstvo se pristrčno zahvaljujemo vsem nastopajočim in vsem, ki so pripomogli, da je 10-letnica poimenovanja naše šole tako lepo uspela. Posebna zahvala gre staršem, ki so pripravili bogato zakusko ter KD France Prešeren, ki je tudi z denarnim prispevkom podprlo našo prireditev.

CARLO GOLDONI
PRIMORSKE ZDRAHE

Režija: BORIS KOBAL

Predstave na prostem:

danes, 28. t. m., ob 21. uri na dvorišču zadrage »Kulturni dom« na PROSEKU

jutri, 29. t. m., ob 21. uri v borovem gozdiču v MAČKO-LJAH

v petek, 30. t. m., ob 21. uri na Hribenci v BORŠTU

GLASBENA
MATICA
TRST

Šola Glasbene matice - Trst
Šolsko leto 1985/86

Zaključne akademije v počastitev prof. E. Ambrozeta in J. Lasič

jutri, 29. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trg Panfili

klavirski večer

Maja Grgič, Tomaž Fabec, Ivanka Pahor, Tamara Ražem, Marko Ozbič, Aljoša Starc, Claudia Sedmach, Beatrice Zonta.

Vstop prost

Vabljeni!

mali oglasi

PRIPELJEM na dom zemljo in gnoj. Tel. na št. 040/299453.

SE ŽELITE učiti francoščine? Francoziinja, diplomirana v Parizu, z izkušnjo večletnega poučevanja jezika v Trstu, nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje, tudi v poletnih mesecih. Tel. na št. 566256.

37-LETNI fant išče gospe/gospodične za iskreno prijateljstvo. Tel. na št. 040/567260 od 10. do 12. ure.

KUPIM ZAZIDLJIVO zemljišče v okolici Trsta. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Zemljišče".

LJUBITELJU živali podarim lepega bellega mucka, starega mesec in pol in ž navajenega na čistočo. Tel. na št. 040/212119 - Bensi ob večernih urah.

DOSTOJNA gospa želi spoznati dobrega prijatelja, starega od 50 do 60 let. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Poletje".

STAR KRUH za krmo prodajamo po ugodni ceni. Tel. na št. 040/763812 v jutranjih urah.

V DOLINI št. 360 je odprl osmico Karlo Sancin. Toči belo in črno vino.

PRODAM ascono 1200 v dobrem stanju za 800.000 lir po dogovoru. Tel. na št. 040/227-212 od 14. do 15. ure ter po 20. uri.

15-LETNO dekle išče prvo zaposlitev. Tel. na št. 040/213-182.

V REPNU pri Batkovi št. 32, nasproti Kraške hiše, so odprli osmico. Točijo teran in belo vino.

PRODAM ribiški čoln s prenosljivim motorjem evinrude. Po želji je na razpolago tudi privez v Ribiškem naselju. Ugodna cena. Telefonirati na št. 040/412-233 od 13. do 15. ure.

OSMICO odprl Milič v Zagradcu št. 2.

PRODAM gumijasti čoln canguro 400 z vozičkom. Po želji lahko prodam tudi motor mercury 25. Tel. na št. 040/212-942.

OSMICO je v Mayhinjah odprl Robert Pipan. Toči belo in črno vino.

PRODAM dva kozliča za zakol. Tel. na št. 040/200-760.

OSMICO je odprl Marjo Pahor-Metin iz Jamelj, Zupančičeva 8. Toči belo in črno vino ter nudi domači prigrizek.

PRODAM kravo z mladim mlekom (prvo tele) ali zamenjam za meso. Tel. na št. 040/200-173.

PRILETNI UPOKOJENEC vdovec, bi rad spoznal poštenega slovenskega upokojenca za iskreno prijateljstvo. Tel. na št. 040/413-848.

MLADA družina išče stanovanje v najem v Trstu ali okolici. Tel. na št. 040/763-715 od 13. do 14. ure.

prispevki

V spomin na Pavla Malalana darujeta Ana in Cveta z možem 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Adrijana Coticu daruje hčerka Adrijana Bubnich 20.000 lir za Sindikat upokojujencev - sekcija Križ.

Ob obletnici smrti Vladimirja Sosiča daruje žena Pjerina 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB z Opčin.

Ob priliki poroke naše Loredane in Adrijana darujeta nonata Sedmak 50.000 lir za cerkev v Borštu in 50.000 lir za PD Slovenec.

Ob priliki prvega sv. obhajila Ivane darujeta nonata Sedmak 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zabračja in 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob priliki obnovitve novega športnega društva daruje Drago Sedmak 50.000 lir za ŠD Mladina.

Namesto cvetja na grob Pavla Malalana darujeta Mario in Marija Mosetti 20.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na Benedikta Cerkevniča in na Antona Vekjeta daruje N. N. 50.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB od Sv. Ane.

V spomin na Emilijo Gruden por. Pernarčič in na Sabino Guštin por. Furlan darujeta Marija, Marjo, Karlo, Lidija, Lojze in Neva Furlan 20.000 lir za moški pevski zbor Rdeča zvezda in 20.000 lir za SK Kras.

Mario Magajna daruje 20.000 lir za MPZ V. Vodnik.

V spomin na Ludvika Švaba darujeta Roseta in Janko Guštin 50.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob strica Bruna Škrka daruje Maks Kralj iz Slivnega 30.000 lir za sekcijo KPI E. Berlinguer Devin-Nabrežina.

V spomin na svoje drage Alojzijo Kralj, Rudija Šemca in Celestino Peric darujeta Maks in Lidija iz Slivnega 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Nabrežine.

V spomin na pok. Slavka Pertota iz Nabrežine daruje sekcija VZPI-ANPI Devin-Nabrežina 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Dušo Kosmina daruje Marica Pertot 15.000 lir za Dijaško matično.

V spomin na drago Magdo Štoka darujejo za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel oče Josip 50.000 lir, sestra Anica z družino 50.000 lir ter Pepi in Vesela 20.000 lir.

V spomin na očeta Justa Švaba darujeta sin Marčelo in Jole 25.000 lir za ŠD Vesna.

Namesto cvetja na grob Marije Kalc por. Mezgec daruje Milka Grgič (Padriče) 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

N. N. daruje 18.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Marijo Mezgec roj. Kalc daruje sošolka 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Magdo Štoka daruje oče Josip 60.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na ženo in mamo Magdo Štoka por. Kalc darujeta Slavko in Mitja 120.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Karate, judo in joga pri nas še malo poznani

Slika je iz prireditve, ki je bila pred dnevi v kulturno-sportnem centru v Zgoniku, na kateri so se predstavili člani Shinkai karatē kluba, prvega tovrstnega kluba v zamejstvu ter člani tržaških klubov judoja in joge. Prireditve, na kateri so kot gostje nastopili tudi člani karatē kluba iz Ljubljane, je bila namenjena v pomoč in podporo Skladu »Mitja Čuk«; nudila pa je našemu občinstvu možnost, da se поблиže spozna tudi s temi veččinami.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 28. maja
EMIL

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.42 - Dolžina dneva 15.20 - Luna vzide ob 1.05 in zatone ob 9.49.

Jutri, ČETRTEK, 29. maja
MAKS

PLIMOVANJE DANES: ob 7.19 najnižja -51 cm, ob 14.55 najvišja 25 cm, ob 19.53 najnižja 8 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje, zračni tlak 1021,4 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 69-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Toffee Santorelli, Fabio Kreševic, Sara Ciuffarin, Martina Bignone, Stefano Friolo.

UMRLI SO: 72-letna Concetta Frascilla, 82-letna Bruna Lonzar, 76-letna Vittoria Druscovich, 88-letna Anna Finzi, 80-letni Guido Ieroniti, 74-letni Pietro Ferneti, 56-letni Orlando Taraschi, 63-letna Anita Apollonio.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA

LEKARN

Od ponedeljka, 26., do sobote, 31. maja 1986

(Dnevna služba - od 8.30 do 19.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Balamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Mazzinijev drevored 1 (Milje).
OPCINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(Nočna služba - od 19.30 do 8.30)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Mazzinijev drevored 1 (Milje).
OPCINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

DESPAR SERVIS

MAJDA

Križ 185 - vabi prijatelje in vaščane na otvoritev prenovljene trgovine, ki bo

danes, 28. t. m., ob 18.00 uri

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje s pravljico MALI PRINC danes, 28. t. m., ob 9.15 pri Domju (osnovna šola) in ob 11. uri v Ricmanjih (osnovna šola).

ROSSETTI-VERDI

V petek ob 20.30 (red A in B) koncert. Dirigent David Shallon, pianist L. de Fusco. Na programu Beethovne, Hindemithove in Respighijeve skladbe.

V soboto ob 18. uri ponovitev za red S.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V soboto, 31. t. m., ob 20. uri: Akademski pevski zbor Tone Tomšič ob 40-letnici. Zborovodja Jernej Habjanič.

V ponedeljek, 2. junija, ob 19.30: Baletni triptih. Glasba: R. Wagner in L. v. Beethoven.

Dvorana Slovenske filharmonije

V soboto, 31. t. m., ob 19.30: Slovenski komorni ansambli - Slovenski kvintet trobil, Ljubljana. Anton Grčar in Stanko Arnold - trobenti, Viljem Trampuč - rog, Darko Rošker - tuba, Boris Šinigoj - trombon.

Srednja dvorana

Danes, 28. t. m., ob 19.30: Kulturna prireditve Zveze afriških študentov v počastitev dneva Organizacije afriške enotnosti. V četrtek, 29. in v petek, 30. t. m., ob 20. uri: Modna revija.

V ponedeljek, 2. junija, ob 10.30: Slavnostna seja. Slavnostni govornik Franc Šetinc, predsednik RK SZDL.

Mala dvorana

Retrospektiva Dereka Jarmana - Do konca maja bo na sporedu predvajanje filmov in predstavitev Jarmana kot likovnega kritika. Sodelovanje s SKUC FORUMOM. Simultano predvajanje!

Sprejemna dvorana

Od 9. do 15. junija: Ob kulturnih dnevih Slovencev iz Italije.

Predvečer Velike dvorane

Od 30. t. m. do 27. junija: Tihožitja Gina Turrina, fotografska razstava.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

V soboto, 31. t. m., ob 20. uri: Ljubomir Simović: Potujoče gledališče Šopaloč v režiji V. Möderndorferja. Predstava bo v Solkanu za red S-sobota in izven.

razstave

V občinski galeriji bodo v soboto, 31. t. m., ob 18.30 odprli razstavo slikarja Massima Toccija. Razstava bo odprta do 12. junija po običajnem urniku.

Foto Trst 80. V Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška 20 razstavlja svoje črno-bele fotografije Saša Ota in Marina Postogna.

razna obvestila

Slovenski dijaški dom v Trstu sporoča, da bo prijateljsko srečanje bivših gojencev in uslužbencev v soboto, 7. junija, ob 18. uri.

KUS - Atelier in uprava devinsko-nabrežinske občine prirejata razstavo del tečajnikov delavnice Atelier, ki bo v petek, 30. t. m., ob 18.30 v nabrežinski občinski dvorani na nabrežinskem trgu.

menjalnica

Ameriški dolar	1.555
Nemška marka	683
Francoski frank	212
Holandski florint	606
Belgijski frank	31
Funt šterling	2.310
Irski šterling	2.080
Danska krona	183
Grška drahma	10
Kanadski dolar	1.100

NAKUPNI TEČAJI 27. 5. 1986

Japonski jen	8
Švicarski frank	824
Avstrijski šiling	97
Norveška krona	201
Švedska krona	213
Portugalski eskudo	10
Španska peseta	10
Avstralski dolar	1.080
Debeli dinar	3,60
Drobni dinar	3,60

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

slike, ki niso le spomin

filip fischer

Poskusi znova, Sam!

Nemalo sem se začudil, ko sem staknil v tržaški Narodni in študijski knjižnici tale listek za na milanski stadion San Siro. Menim, da ga hranijo, ker so ga dobili med drugimi, važnejšimi dokumenti; in končno, da se je nekdo podal čez mejo STO, da je pred 35 leti na poseben, svojstven način, z bodrenjem jugoslovanskega moštva izpričal svoja čustva in svoje politične želje. Vse skupaj malce naivno, kajne?, in vendar vredno objave v naši rubriki. Morda je posebnost tega listka v grafičnem prijemu: trobojnica ob trobojnici v pravem športnem duhu.

Kar po pravici povem, da sem si zapisal rezultat na list, pa sem ga izgubil. A mi ni posebno žal: od nekdaj sem bil športni, zlasti nogometni antitalent in gledal na pojav z dokaj čudnimi občutki. Kar naj bi bilo sredstvo za boljše telesno in duševno počutje, se je prelevilo v smisel, v vsakdanjo skrb. In to se dogaja prav v teh dneh ob mundialu. Pri vsem tem pa je najbolj žalostno, da je nekdo nad nami, ki vleče niti in nam servira te predstave kot dejanja z globokim pomenom, ob katerih lahko vsakdo doživi svojo ali kolektivno katarzo ali orgazem.

In vendar slutim, da je imel nogomet tudi v mojem življenju do neke

mere važno vlogo. To je bilo, ko sem služil vojaški rok z velikim upanjem, da je petnajst mesecev vojaščine zadosten razlog za vpis v knjigo italijanskih državljanov. Menda so poizvedovali, kako mislim, ko so me nadrejeni vprašali, za koga navijam v primeru nogometnega srečanja med Italijo in Jugoslavijo. Očitno so bile moje nogometne simpatije merilo moje zvestobe, in ne morda zaprisege, moja prepričana zaprisega, da bom zvest predsedniku republike in ustavi. Kaže, da moj odgovor ni bil na isti valovni dolžini nadrejenih, ki so mi postavili vprašanje; moje totalno ravnodušje naj bi bila le laž, ker ne navijati za Italijo kratko malo pomeni navijati proti njej, ker druge možnosti niso sploh pojmovali.

Po končani vojaščini sem čakal na dekret o podelitvi državljanstva, a ga ni bilo od nikoder. Končno sem šel v neki urad in vprašal, kako je s celo zadevo. Vljudno, seveda neformalno, so mi odgovorili, da je prošnja odbita, ker se nisem še popolnoma amalgamiral z italijanskim družbo. Sicer naj vztrajam in vložim znova prošnjo ...

Nisem vložil nove prošnje, kot se nisem nikoli mogel sprijazniti s kolektivno histerijo, ki zajame ob nogometnih srečanjih prav vse narode tega sveta.

Dve razglednici z »narodnostno« vsebino. Prvo je izdala Lega Nazionale, na njej je upodobljen Dante, v ozadju pa je zemljevid naših krajev: Goriško-Gradišćanska, Tržaška, Istra, Kvarner. Na levi razglednici je pet grbov. Slovenska razglednica, izdana devet let kasneje ob prvem zletu primorskih sokolskih organizacij na Opčinah, ima tudi grbe, le tri sicer, enake tistim na italijanski razglednici. Ne bi se spuščal v modrovanje o vsebini razglednic ali v primerjavo le-teh, raje se ustavim pri ugotovitvi, da razglednici predstavljata le dve izmed toliko »resnic«, s katerimi se soočujemo v teh naših krajih.

filmi na tv

kinoateljce

TEMAČNI KONEC TEDNA — Weekend of Shadows, 1978
Režija: Tom Jeffre. Igrajo: John Waters, Melissa Jaffers, Wyn Robert.
TV Ljubljana, nocoj ob 20.05.

Nadaljuje se cikel avstralskih filmov, ki ga prireja ljubljanska tv. Nocojšnji film prikazuje zgodbo o lovu na človeka, ki sicer ni ničesar zagrešil. Zaradi umora starejše ženske osumijo edinega tujca v kraju delavca poljskega rodu. Vsi vaščani z namestnikom policijskega poveljnika na čelu »lovijo« ubežnika in bi ga celo linčali. Edini razmišljajoči nenasilnik med nedeljskimi preganjalci to prepreči, istčasno pa odkrijejo pravega morilca. Sence iz naslova filma so v bistvu temnačna plat človeka, njegove nagonskosti in masovne histeričnosti, ki se pojavlja v raznih slučajih.

IL PRESTANOME — The Front, 1976
Režija: Martin Ritt. Igrajo: Woody Allen, Zero Mostel, Michael Murphy, Andrea Marcovicci.
RAI 3, nocoj ob 20.30.

Izraz the Front označuje osebo, ki »posodi« ime in podpis neki drugi osebi. Beseda je nastala in se uporabljala v žargonu ameriških intelektualcev v letih '50. Mac Carthyjeva protikomunistična gonja je »obsodila« na težke življenske pogoje marsikoga, ki je imel edino krivdo v tem, da je svobodno mislil in pisal. Neki scenarist, žrtve lova na čarovnice, se poslužuje imena in podpisa preprostega prijatelja, da sploh lahko še dela. Zanimivost filmske realizacije je v tem, da so avtorji in nekateri igralci bivše žrtve takratnega preganjanja. V filmu pa ne zasledimo nobene osebne zamere ali nejevolje zaradi preživetih težav. Nasprotno: režiser se problema dotakne obrobno, skozi zgodbo preprostega barmana, ki pomaga prijatelju v težavah. Polagoma pa tudi sam spozna iracionalno početje oblasti in se mu upre.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper	
10.30 Nadaljevanka: Un'estate, un'inverno (2. del) 11.30 Nanizanka: Taxi - Pienone di Natale 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Zabavni spored: Pronto... chi gioca?, vodi Enrica Bonaccorti 13.30 Dnevnik 13.50 Dnevnik. Mundial, vodi Paolo Valenti 14.00 Zabavni spored: Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Športni dokumentarec: Mundial 86 - Maradona 15.00 Risanka: Kwicky Koala Show 15.30 Informativna oddaja: Schede - Demografia 16.00 Nanizanka: L'amico Gipsy - Lo spettacolo della roccia del tuono 16.30 Komični film 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Otroška oddaja: Il sabato dello Zecchino (posebna oddaja) 18.00 Dnevnik. Kronike 18.30 Aktualnosti: Italia sera 20.00 Dnevnik 20.30 Nanizanka: Professione pericolo! 22.20 Dnevnik. 22.35 Športna oddaja: Mercoledì sport 24.00 Dnevnik, Danes v parlamentu 0.15 Športni dokumentarec: Mundial	11.55 Zabavni spored: Cordialmente, vodi Enza Sampò 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik. Knjige 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja Tandem, vmes elektronska igra Super G in kviz Paroliamo 15.30 Šport: 69. Giro d'Italia 16.45 Otroška oddaja: Pane e marmellate, vmes risanka 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Iz parlamenta 17.40 Tedenska oddaja o zdravju 18.15 Aktualnosti: Spaziolibero 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Bronk - Trama mortale 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.30 Športne vesti 20.30 TV film: Un'isola (r. C. Lizzani, i. M. Ghini, I. Di Benedetto, M. Vlady, i. del) 22.05 Dnevnik 22.15 Politična tribuna - PSI 22.55 Nadaljevanka: Liszt (5. del) 24.00 Dnevnik 0.10 Film: La cena delle beffe (dram., It. 1941, r. A. Blasetti, i. A. Naz-zari, O. Valenti)	12.35 Glasbena oddaja: Beethoven 13.15 Variete: Dadaumpa 13.35 Informativna oddaja: Immagini per la scuola 14.05 Informativna oddaja: Paesaggio pittorico del 1300 14.35 Glasbena oddaja: L'orecchiocchio 15.05 Informativna oddaja: L'articolo genuino 15.35 Informativna oddaja: 1947, la scelta democratica italiana 16.05 Variete: Dadaumpa 17.15 Šport: kolesarstvo 17.25 Nogometna tekma Italija - Argentina iz leta 1982 19.00 Vsedrjavne in deželne vesti 19.35 Informativna oddaja: Orientarsi è bello 20.05 Informativna oddaja: Miscellanea di fantasie 20.30 Film: Il prestanome (kom., ZDA 1976, r. M. Ritt, i. W. Allen, Z. Mostel). Danes bo na vrsti tretje srečanje z znanim ameriškim komikom Woodyjem A. Allenom. Znašel se bo v zanj tipični situaciji, potem ko je naivno pomagal prijatelju v stiski. 22.10 Dokumentarna oddaja: I giovani d'Europa 22.40 Dokumentarna oddaja: Delta 23.25 Dnevnik	9.00 Gledališka predstava: Dva bre-gova (predstava SSG Trst) 15.45 TV mozaik (ponovitev dopoldanskih oddaj) 17.25 Poročila 17.30 Otroški spored: Oblaček pohajaček (1. del) 17.45 Spored za mlade: Berite novice 18.20 Znanstveni film: Vojna zuželk. Film obravnava uspehe v borbi s škodljivimi žuželkami. Potreba po vedno večjih količinah hrane, naraščajoča odpornost škodljivcev proti pesticidom in vedno večja onesnaženost okolja, usmerjajo strokovnjake v iskanju novih rešitev. Film prikazuje zanimivo raziskovalno pot znanstvenikov. 18.45 Risanka 18.55 Propagandna oddaja 19.00 Danes. Gorenjski obzornik 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 19.58 Propagandna oddaja 20.05 Film tedna: Temačni konec tedna (dram., Avstralija, 1978, r. T. Jeffrey, i. J. Waters, M. Jaffer) 21.35 Propagandna oddaja 21.40 Znanstvena oddaja: Odločitev o mejah 22.20 Dnevnik 22.35 Poročilo s kongresa ZK Srbije	14.15 TV Novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Le svedesi (kom. It., r. G. L. Polidoro, i. F. Fabrizi, F. Interlenghi, L. Trieste) 16.40 Otroški program, vmes risanke in dokumentarec 18.30 Nanizanka: Kiss Kiss 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo na sporedu naslednji prispevki: TRST — O posledicah sevanja na živila TRŽIČ — Skupščina članov Zadruga COOP - odjemalci TRST — Začetek zaključnih koncertov Glasbene matic TRST — Sezona Slovenskega stalnega gledališča se izteka TRST — Predavanje o levici v ZDA v Slovenskem klubu 19.30 TVD Stičiče 19.50 Dokumentarec: Ohridska Sveta Sofija 20.30 Film: Razza padrona (dram., i. F. Marten, L. Orfei) 22.15 TVD Vsedanes 22.30 Film: Per noi due il paradiso (glasbeni, ZDA, r. H. Koster)	
CANALE 5	1953, r. A. Hunebelle, i. G. Cervi, Y. Sanson) 11.45 Informativna oddaja: Magazine 12.15 Nanizanka: Mr. Abbott e famiglia 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Rascal il mio amico orsetto, Laura, She-ra 14.15 Nadaljevanki: Marina, 15.00 Agua viva 15.50 Film: La signora Parkinson (dram., ZDA 1945, r. T. Garnett, i. G. Garson, W. Pidgeon) 17.50 Nanizanka: Lucy Show 18.20 Nadaljevanka: Ai confini della notte, 18.50 I Ryan, 19.30 Febbre d'amore 20.30 Nanizanki: California, 21.30 Detective per amore 22.20 Film: Il prigioniero di Amsterdam (pust., ZDA 1944, r. A. Hitchcock, i. L. Day, J. MacCrea) 0.20 Nanizanki: Ironside, 1.10 Mod Squad	12.40 Agenzia Rockford 13.20 Kviz: Tutto per denaro - Help, vodijo Fabrizia Carminati in I Gatti di Vicolo Miracoli 14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Ralph Supermaxieroe 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Flo, la piccola Robinson, Mila e Shiro, Chobin 18.00 Nanizanka: Star Trek 19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Risanka: Memole dolce Memole 20.30 Kviz: OK! Il prezzo è giusto 22.30 Filmske novosti: Premieriere 23.10 Film: Vampiri amanti (groz., ZDA 1970, r. R. W. Baker, i. P. Cushing) 0.45 Nanizanka: Cannon	19.00 Nanizanka: Mork e Mindy 20.00 Risanka: Transformers 20.30 Film: Come rubare un milione di dollari e vivere felici (kom., ZDA 1966, R. W. Wyler, i. P. O'Toole, A. Hepburn) 22.30 Nanizanka: Foxfire 23.30 Film: 20 chili di guai... e una tonnellata di gioia (kom., ZDA 1963, i. T. Curtis, M. Murphy)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Gledališki glasovi ; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo, glasba; 13.20 Primorska poje: moški zbor Paglavcev iz Podgore in mešani zbor Sv. Jernej z Opčin; 15.00 Mladinski pas: Čarobni globus; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato glasba; 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Pravljica na Slovenskem; 18.30 Glasbena priloga. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Zabavni zvoki; 9.05 Dober dan 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ljudska glasbena kultura; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 18.00 Vokalna glasba F. Paulenca in D. Milhauda; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 Simfoniki RTV Ljubljana; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturmo: Margarethe Herzele 23.05 Jazz za vse; 00.05 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Servis; 13.00 Danes na valu ; 13.40 Deset minut za kitaro: Jerko Novak; 14.40 Za boljši jezik - Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o ...; 17.35 Fantje po polj gre-do; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Pristrčno vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 O kulturi in umetnosti; 15.45 Splash; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.45 The guitar club; 18.00 Pulj kliče Koper; 18.32 Klasični repertoar; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 Nočni program. RADIO OPČINE 10.00 Matineja z Alenko; 16.00 Besede in glasba, vodi Rok; 17.00 Lestvica diskoteke Get 27, vodi Matjaž Murko; 17.30 Besede in Glasba (nad.); 19.00 Glasba po željah, vodi Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.
RETEQUATTRO	8.30 Nanizanka: Strega per amore 9.00 Nadaljevanka: Marina 9.40 Nanizanka: Lucy show 10.00 Film: Fate largo ai moschetieri (pust.,	14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 15.30 Andrea Celeste 16.00 Aktualnosti: La buona tavola 16.30 Risanke La gang degli orsi, Candy Candy, Mask, Volttron	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti		
ITALIA 1	8.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Wonder Woman, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quin-				

Polemike in živčnost v goriškem občinskem svetu

Po dolgi seji ponovno izostalo imenovanje slovenske konzulte

Imenovanje članov občinske konzulte za vprašanja slovenske manjšine v Gorici, ki je bilo v ponedeljek že tretjič na dnevnem redu seje občinskega sveta, je ponovno izostalo iz razprave. Zaradi pozne ure so prekinili sejo preden je vprašanje prišlo v razpravo. Po napovedih župana bo o njem govor v začetku prihodnjega tedna, ko bi se občinski svet moral ponovno sestati. Upati je, da bo tedaj končno prišlo do imenovanja konzulte, saj nanjo čakamo že več kot leto dni od izvolitve novega občinskega sveta, vprašanje pa je bilo prvič na dnevnem redu že na seji sveta 14. aprila letos.

Nasploh pa je bilo vprašanje delovanja in učinkovitosti občinskega sveta in uprave na ponedeljkovi seji v centru pozornosti in tudi predmet mestoma žolčnih polemik. Vprašanje je načel Salomoni (KPI), ki je v začetku obžaloval, da je zaradi istočasnega sestanka večinskih strank odpadla seja načelnikov skupin (bila naj bi to prva seja v mandatni dobi), ki bi bila morala razpravljati o skupni resoluciji v zvezi z vprašanjem radioaktivnosti. Podobna stališča so izrazili tudi ostali načelniki strank opozicije, vsem pa se je v imenu večine opustil podžupan Del Ben, ko je za ponovno raz-

burjenje v dvorani poskrbel predstavnik Zelenih Fiorelli. Ker je na zadnji seji prekinil upravno delo sveta s formalno neoporečno a — po mnenju večine — v bistvu obstrukcionistično zahtevo, da se prebere v celoti zapisnik prejšnjih dveh sej, je tokrat župan predlagal, da bi zamenjali dnevni red, in tako 2. točko (branje zapisnika) pomaknili na konec zapisnika. Za ta predlog je po več kot enourni razpravi, ki se je mestoma skoraj sprevrgla v osebno obračunavanje med nekaterimi svetovalci, večina s 22 glasovi (pridružil se je liberalec) odobrila županov predlog. Proti so glasovali komunisti in Fiorelli, misovca pa sta se vzdržala. Toda s tem polemike še ni bilo konec, pač pa se je vnel prepir tudi glede pomena sklepa, ki ga je svet komaj odobril: preobrniti, se pravi začeti pri zadnji točki in nato nadaljevati proti začetku. Mnenje večine, da sprememba zadeva le odložitve branja zapisnika na konec seje, je prevladalo šele z glasovanjem o pravilnem tolmačenju sklepa.

Seja sveta je potekala v vse prej kot mirnem vzdušju tudi zaradi nekaterih vsebinskih razhajanj. Marsikateri svetovalec je tako dvignil glas med razpravo, ki se je začela ob vprašanju sedeža italijanskega klasičnega li-

ceja. Sedež liceja popravljajo (v redu bo šele čez tri leta), zato so šolo namestili v poslopju v Ul. Marconi. Zavodski svet protestira, češ da prostori niso zadostni in zahteva možnost uporabe bližnjih učilnic, kjer je sedaj otroški vrtec. Tega naj bi potemtakem premestili v Ul. Codelli. Toda ta rešitev ni pogodu starem malčkov, ker menijo, da staro poslopje v Ul. Codelli ni primerno za vrtec. Med razpravo so svetovalci ugotovili, da bo treba pri reševanju problema upoštevati upravičene zahteve šole in vrtca, s strani opozicije pa so padle kritike na račun uprave, češ da ni znala pravočasno rešiti vprašanja, zaradi česar se je sedaj znašla v zagati, iz katere bo težko poiskati zadovoljiv izhod.

Med sklepi, ki jih je svet odobril pred prekinitvijo zaradi pozne ure, naj omenimo finansiranje 90 milijonov lir za slikarsko razstavo slikarjev Canaletta in Visentinija v poletnih mesecih na gradu in pa namestitev naprave za izkoriščanje bioloških plinov, ki se sproščajo iz blata pri depuratorju za mestne odplake. Alternativni vir bo v enem letu proizvajal za približno 50 milijonov lir električne energije, ki jo bomo izkoristili za delovanje depuratorja.

V Drežnici bo 8. junija srečanje slovenskih planincev

V Drežnici, pod Krnom, bo v nedeljo, 8. junija, vsakoletno srečanje zamejskih planincev s planinci iz matične domovine. Srečanje pripravljajo tokrat člani Beneškega planinskega društva v sodelovanju s PD Kobarid. Razlogov, da bo srečanje prav v Drežnici je več, odločilna pa sta vsaj dva: letos poteka 90 let od ustanovitve Posoške podružnice SPD v Tolminu in torej od začetka organiziranega planinstva v Soški dolini in v Primorskem prostoru nasploh. Letos pa poteka tudi 80 let od smrti Simona Gregorčiča. Od Drežnice do Vrsnega ali do Libušenj, kjer je ob cerkvi sv. Lovrenca njegov grob, ni daleč. Marsikdo od udeležencev bo zato udeležbo na srečanju planincev izkoristil tudi za krajši obisk Gregorčičeve hiše ali groba.

V Drežnici pričakujejo, da se bo drugo nedeljo junija zbralo v tem čudovitem kraju, ob vznožju Krna, več sto planincev iz zamejstva, Gorice, Trsta, Koroške, sosednje Benečije ter seveda iz krajev v Sloveniji. Kakor so nam sporočili organizatorji, se bo uradni del srečanja pričel ob 11. uri s pozdravnim nagovorom ter s krajšim priložnostnim kulturnim sporedom. Ker je srečanje namenjeno planincem, so organizatorji poskrbeli tudi za primerno planinsko turo. Tisti, ki bodo na srečanje prišli dovolj zgodaj, se bodo lahko udeležili približno uro dolgega pohoda do slapa Kozjak pod Magozdom. Odhod pohodnikov je napovedan ob 9. uri z zbir-

nega mesta, ki bo primerno označeno. Pohod do slapa Kozjak ni zahteven in se ga lahko udeležijo tudi starejši planinci. Sicer pa bomo o srečanju še poročali. Goriški planinci se bodo v Drežnico odpeljali s posebnim avtobusom.

Jutri srečanje z Musattijem

Po dobrem mesecu dni, se v Gorico vrača prof. Cesare Musatti, priznani psihoanalitik, profesor na univerzi v Milanu. Jutri, 29. t.m. ob 18. uri bo predaval v deželnem avditoriju, na povabilo goriške občine. Predstavil ga bo dr. Anacleto Realdon, vodja službe za mentalno higieno pri goriški KZE. Musatti je imel najavljeno predavanje že za 17. april, a ga je moral, zaradi nenadne slabosti, preložiti.

Biološko kmetijstvo

Kmetijstvo, okuženo okolje in biološke kulture. O tem bo nocoj ob 21. uri govor v socialnem centru v Ul. Baiamonti na konferenci, ki jo prireja krožek Micon C. Govorili bodo dr. Leita in dr. Gregori z Videmske univerze, predsednik Furlanskega konzorcija bioloških poljedelcev Del Fabro in dr. Montanino, ki je pri goriški terapevtski skupnosti La tempesta zadolžen za kmetijsko dejavnost.

Kmalu novi prostori za pošto v Sovodnjah

Gradbena komisija in občinski svet v Sovodnjah se bosta morala v kratkem izreči o načrtu za gradnjo nove pošte v Sovodnjah. Po nekajkratnem urgiranju je osrednje ravnateljstvo poštne uprave v Rimu te dni vendarle dostavilo načrt in drugo dokumentacijo v zvezi z novim objektom, ki ga bodo postavili ob glavni cesti, v neposredni bližini županstva. Gre za montažni objekt, standardne izvedbe, kakor jih nameščajo po vsej državi. Občinska uprava bo morala načrt odobriti, oziroma predlagati, manjše spremembe, v kolikor bo potrebno, zlasti glede zunanjsčine. Predvidoma naj bi nov poštni urad (trenutno je pošta nameščena v prostorih županstva) zgradili do začetka prihodnjega leta. Vprašanja glede lokacije tega novega objekta so bila rešena pred skoraj dvema letoma, ko je bila v splošni občinski regulacijski načrt vnesena varianta.

Tečaj za pilote

Na deželnem letališču v Ronkah se je te dni spet pričel tečaj za pilote jumbov. Posledica je kajpak sila nadežen hrušč, ki ga povzročajo orjaška letala ob vzletanju in pristajanju. Podoben tečaj so na letališču priredili že v prejšnjih letih.

Delavci v Ansaldu zahtevajo načrt posodobitve proizvodnje

Delavci tržiškega podjetja Ansaldo so včeraj dopoldne priredili dveinpolurno protestno stavko z zborovanjem na trgu Republike, kjer je v imenu sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL govoril tajnik sindikata kovinarjev CGIL - FIOM Giuliano Bon. Že nekaj mesecev si delavci in sindikalisti v podjetju, ki je po številu zaposlenih drugo največje v Tržiču in med največjimi na Goriškem, prizadevajo, da bi skupaj z ravnateljstvom ter ob nesprejemnem angažiranju deželne vlade, sestavili stvaren načrt preureditve in posodobitve proizvodnje. Njihova prizadevanja pa doslej niso odobrila uspeha, zato tudi odločitev o protestni stavki.

Tovarna Ansaldo sodi med podjetja z državno udeležbo. Osrednje ravnateljstvo je pred nekaj meseci izdelalo razvojni načrt za obrate v Milanu, Genovi in Neaplju, ni pa v tem načrtu predvidelo posebne vloge za tržiško tovarno.

Delavci so v začetku letošnjega marca v tovarni sklicali javno skupščino, šli pa so tudi v Trst, kjer so protestirali pred sedežem deželne vlade ter zahtevali, da Dežela v prvi osebi poseže za rešitev vprašanja. Brez jasnih izbir glede posodobitve in usmeritve

proizvodnje bo namreč težko zaustaviti v zadnjem času izrazito upadanje števila zaposlenih. V tovarni je bilo namreč še pred kakšnim letom okrog tisoč delavcev in uradnikov. Danes je njihovo število za četrtino manjše.

Včerašnja stavka je trajala od 9. do 11.30, delegacijo stavkajočih delavcev in sindikalistov pa je sprejel tudi tržiški župan.

Občinski svet v Sovodnjah

Občinski svet v Sovodnjah se bo sestel v petek, 30. t. m., ob 20. uri. Dnevni red seje obsega trinajst točk. Tako bodo na seji sklepali o oddaji druge skupine del za dokončanje cestnega prevoza na Štradalt, odobrili variante št. 1 k načrtu za obrtniško cono in istočasno sprožili postopek za razlastitev zemljišč na območju cone.

Na dnevnem redu seje je tudi varianta št. 8 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu.

Predvidoma bo na seji tudi poglobljena razprava o ekoloških vprašanjih zlasti glede onesnaževanja zraka

Sestava komisij za mature

Le še nekaj tednov loči maturante od preizkušnje na zrelostnih izpitih. Goriško šolsko skrbništvo je te dni objavilo seznam članov, ki bodo sestavljali ocenjevalne komisije na letošnjih maturah za slovenske višje srednje šole v Gorici. Sestava komisij, ki bodo ocenjevale naše maturante (za učiteljske in licej sta komisiji skupni za Gorico in Trst) je sledeča:

Gimnazija - licej Primož Trubar
Egidio Košuta (predsednik), Susana Gustin (italijanščina), Nada Perot (slovenščina in latinščina), Marjan Bednarik (zgodovina), Edi Bertossi (fizika), Karlo Černic in M. Luisa Cenda (notranja člena).

Učiteljske Simon Gregorčič
Laura Abrami (predsednik), Elena Terčon (italijanščina), Majda Sancin (slovenščina in latinščina), Donato Troha (matematika), Rosanna Vatta (pedagogika in filozofija), Majda Massera in Marija Češut (notranja člena).

Trgovska šola Ivan Cankar
Alessio Lokar (predsednik), Natalia Sirk (italijanščina), Lojzka Kristančič (slovenščina), Marija Kocjančič (pravo in računovodstvo), Branka Sulli (upravne vede), Vladimir Šturm (notranji član).

Trgovski zavod Žiga Zois
Francesco Pisani (predsednik), Mariano Voncina (italijanščina), Majda Artač (slovenščina), Anna Volpi (knjigovodstvo), Cirila Devetti (finančne vede), Andrea Kriznic in Jožef Šavli (notranja člena).

Danes dveurna stavka v ladjedelnici

V tržiški ladjedelnici bo danes dveurna protestna stavka v okviru vsedržavne manifestacije delavcev v ladjedelništvu. Delavci, ki bodo stavkali od 9. do 11. ure, bodo šli v sprevedu po glavnih tržiških ulicah ter delili letake, ki pojasnjujejo razloge novega protesta. Po dolgotrajnih prizadevanjih, neštevilnih stavekah, potem ko je vlada sprejela vrsto ukrepov v korist ladjedelništva, so se spet znašli na izhodiščnem položaju, potem ko je že kazalo, da je najbolj težavno obdobje že mimo. Delegacija delavcev iz Tržiča bo danes prisotna na vsedravnih manifestacijah v Tarantu. Ob tem velja omeniti, da je bila v ladjedelnici že v ponedeljek enourna protestna stavka s sindikalnim zborovanjem.

izleti

Avtobusni izlet 8. junija na srečanje planincev v Drežnico priredi SPD Gorica. Vpisovanja do 31. t.m. v trgovini Bavcon.

Društvo slovenskih upokoencev priredi v četrtek, 12. junija, celodnevni avtobusni izlet v Marzabotto. Vpisovanje samo jutri in v torek, 26. in 27. t.m., od 10. do 12. ure na sedežu v Ul. Croce 3.

razna obvestila

Občinska uprava v Sovodnjah obvešča, da bo jutri, 29. t.m. od 8.30 do 10.30 obvezno cepljenje psov v Sovodnjah. V prihodnjih tednih bodo cepljenje izvedli tudi v drugih krajih. Občani naj se pripeljejo na prostor ob nogometnem igrišču. Cepljenje je brezplačno.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Unico indizio la luna piena«. CORSO Zaprt. VITTORIA 17.30—22.00 »Le avventure erotiche di tre porno liceali a Parigi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Bitje«. DESKLE 19.30 »Doživetja čistila oken«.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 12.30 Elisabetta Ciol vdova Santesso iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Na rajonskem svetu v Pevmi govor o občinskih storitvah

Z obiskom pri rajonskem svetu za Pevmo, Oslavje in Štmaver je pred kratkim izvoljeni predsednik občinskega podjetja za storitve Antonio Jakoncic v preteklih dneh nadaljeval svoj informativni krog posvetovalnih srečanj s posameznimi rajonskimi sveti. Kot je povedal, se želi s temi srečanji približe seznaniti s potrebami in zahtevami prebivalcev posameznih mestnih in predmestnih predelov glede dobave osnovnih občinskih storitev, kot so voda, elektrika, plin in javni prevozi.

Predsednik Silvan Bensa je navedel nekatere težave, ki jih s tem v zvezi občutijo v rajonu. Problemi, je dejal, zadevajo predvsem Štmaver, kjer je precej pomanjkljiva javna razsvetljava in kjer občutijo vsaj občasnega avtobusa, ki bi jih povezoval z mestom. »Zadovoljili bi se že s tem, da bi avtobus vsak drugi dan pripeljal do naše vasi, kjer ni niti trgovine in se morajo sedaj ljudje z lastnimi sredstvi podajati v Pevmo ali dlje v mesto.«

Rešitev tega vprašanja ni enostavna, je jasno povedal Jakoncic. Občinsko podjetje zaradi raznih utemeljenih razlogov (finančni deficit javnih prevozov, pomanjkanja osebja, preveliki avtobusi za ozko štmavsko cesto) ne more ugoditi tej želji. Stvar bodo morda lahko rešili s poenotenjem vseh avtobusnih podjetij in konzorcijev v pokrajini: tedaj bi lahko odpravili dvojnike (mestni avtobus pelje do kostnice na Oslavju, avtobus APT pa po isti cesti v Števerjan), z nabavo manj-

ših 20-sedežnih vozil pa bi lahko dosegli tudi bolj oddaljene kraje, kot je Štmaver.

Glede javne razsvetljave je predsednik občinskega podjetja zagotovil, da bodo že v kratkem zamenjali pokvarjene luči in pregorele žarnice, kolikor dovoljujejo finance pa bodo tudi skušali ojačiti razsvetljavo tam, kjer je danes najbolj občuteno pomanjkanje, na primer na cesti v Koštabono.

Če z dobavo vode ni večjih problemov, bi mnogi v rajonu želeli tudi metan. Napeljava sega danes le do Pevme. Postavlja pa se problem gostote prebivalstva. Meter napeljava stane danes podjetje okrog 100-120 tisoč lir, zato je minimalni pogoj za podaljšanje ta, da se vsakih sto metrov poveže vsaj pet novih uporabnikov. Samo v primeru zadostitve temu pogoju, ki ga postavlja zakon, lahko podjetje upošteva možnost podaljšanja proti Oslavju. Poleg tega pa je treba upoštevati še prednostne potrebe podjetja, ki bo moralo v prihodnjem nujno rešiti predvsem hud problem izgub v sedanjem omrežju, ki povzročajo ne samo potratu plina, pač pa tudi stalno nevarnost.

● **Odkriti bazen na Rojcah** bodo odprli v soboto, 31. t.m., in bo kopalcem na razpolago do konca avgusta. Ob delavnikih bo bazen odprt od 13. do 20. ure, ob sobotah, nedeljah in drugih praznikih pa od 10. do 20. ure. Uprava bazena pripravlja v poletnih mesecih tudi zanimiv program plavanja in rekreacije.

KZE priporoča previdnost glede mleka in zelenjave

Zdravstvena oblast priporoča še vedno previdnost pri uživanju hrane, ki bi lahko vsebovala precejšnjo koncentracijo radioaktivnih izotopov. Priporočilo velja še posebno za otroke do 10. leta starosti, nosečnice in vse druge subjekte, ki so v večji meri podvržene nevarnosti.

Koordinator goriške KZE dr. Bruno Gregorig je včeraj posredoval vsem županom pokrajinski upravi, šolskemu skrbniku in vojaški oblasti ter tisku, s prošnjo, da se vsebina posreduje javnosti, telegram deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija. V njem priporoča, naj otroci in nosečnice ne uživajo sveže listnate zelenjave, mleka in svežih mlečnih izdelkov. Za konzervirano mleko priporoča uživanje šele po 15 dneh od datuma proizvodnje. Za vse prebivalstvo nadejale velja priporočilo, naj pred morebitnim zauživanjem zelo skrbno opere svežo zelenjavo.

Ta priporočila izhajajo iz ocen deželnega tehnično-znanstvenega odbora. Kljub sklicevanju na stalno upadanje, je namreč odbor imel za potrebno, da se javnosti posredujejo našeta navodila, pa čeprav so na vsedržavni ravni že prekalali vsakršno omejitve v prehrani.

Kot smo večkrat opozorili v prejšnjih dneh in kot dokazuje tudi najnovejša pobuda deželnih zdravstvenih oblasti, nevarnost zaradi jedrskega okuženja še ni za nami. V Dobrodo je po odkritju radioaktivnosti v mleku Občina že izdala dve odredbi v

zaščito zdravja občanov. Verjetno pa tudi drugod ne manjkajo razlogi za previdnost.

ZKMI za referendum proti nuklearkam

Stop jedrski energiji. Tako poziva komunistična mladina, ki obvešča, da se je na vsedravnih ravni že pričela kampanja za zbiranje podpisov za tri referendume, ki težijo k odpravi oz. skrajni omejitvi uporabe jedrske energije. V Gorici zbirajo podpise v občinskem volilnem uradu vsak dan od 9. do 12. ure.

Pobudo za referendume so na vsedravnih ravni dali, poleg ZKMI, Proletarska demokracija, radikalcji, cela vrsta ekoloških gibanj in skupin ter dnevniki Il manifesto. S svoje strani mladi komunisti poudarjajo željo po skupnem nastopanju vseh ekološko občutljivih sil tudi v naši krajevni stvarnosti. Zato obsojajo nekatere predstavnik gibanj, ki se proglašajo za ekološki (očitek je namenjen goriški Listi zelenih), zaradi teženj po ločevanju in pozivajo vse ekološke k enotnemu nastopanju za uspeh treh referendumov.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, telefon 845-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 711-315.

Na tekmovanju za Cankarjevo priznanje Uspeh naših dijakov

Letošnje republiško tekmovanje za Cankarjevo priznanje, na katerem so se najboljši dijaki pomerili v znanju materinščine in splošni razglednosti, je potekalo v Mariboru na Pedagoški fakulteti. Zbralo se je okrog 150 dijakov vseh slovenskih šol, med katerimi jih je bilo tudi 16 iz Trsta in Gorice. Razdeljeni so bili v tri težavnostne stopnje: Zadnji razredi nižje srednje šole, prvi razredi in zadnji razredi višje srednje šole. Tekmovalni program je obsegal spis na dano temo in zahteven test iz znanja slovnice, literarne teorije, slovenskega slovstva in svetovne literature. Tri komisije so pregledale izdelke in ugorovile izjemno visoko raven pregledanih testov in nalog. Res, da se je v Mariboru zbrala skupina najboljših med najboljšimi, kljub temu pa ne gre prezreti dejstva, da ob vse preveč počeznem poudarjanju upadanja jezikovne ravni opažamo prav v tej mladi generaciji izjemno obvladanje kulture izražanja.

Med desetimi prvouvrščenimi nalogami bi bile tako rekoč vse za natis, saj so bile nekatere že kar umetniški biserčki. V tako hudi konkurenci našim tekmovalcem gotovo ni bilo lahko, zato smo lahko toliko bolj zadovoljni in ponosni, da smo se uvrstili v najvišji skupini na 3. mesto (— ki pa je le pol točke od 2. mesta —)! To uvrstitev si je zaslužila **Marina Furlan iz 3. klasičnega liceja v Trstu**. V isti skupini so v sredini lestvice tudi ostali tekmovalci iz Trsta in Gorice: Damjan Visentin, Sabina Grahek, Dunja Pertot in Cinzia Pečar.

Prav tako so dostojno zastopali naše šole tudi tekmovalci II. težavnostne stopnje, kjer so naša dekleta le dve točki za nagrajenci. To so Nada Rojc, Nataša Stopar in Agata Kuhar, sledijo pa jim M. Stopar in Manica Maver. Podobno so se odrezali tudi dijaki nižjih srednjih šol. Prav tako so namreč nad sredino lestvice, le z nekaj točkami razlike za nagrajenimi. Med Tržačani so se uvrstile na prvo mesto Majla Ozbič (Srečko Kosovel - Opčine), na drugo Erika Bužečan (Fran Erjavec - Rojan), za temi Lara Lupinc in Irina Čebulec (Srečko Kosovel - Opčine), nato pa še Nastja Colja (Ivan Cankar - Trst) in Matejka Bukavec (Fran Levstik - Prosek).

Naj se tekmovalci in mentorji na tem mestu zahvalimo za dobro organizacijo in izjemno gostoljubje Slavističnemu društvu Maribor in osrednjemu Slavističnemu društvu v Ljubljani, prav posebej pa glavnima pobudnikoma tega lepo uspelega tekmovanja, dr. Aleksandru Skazi in univ. prof. Majdi Potratovi.

Na koncu bi mentorji želeli poudariti, da je bila letošnja udeležba sicer na oko res številčno lepa, da pa ni zajela vrste naših razredov, tako na višjih kot na nižjih srednjih šolah, kjer bi marsikateri profesor materinščine lahko z nekaj truda bolje sodeloval. Tako pa se po tekmovanjih prerado zgodi — kot letos —, da je delavcev malo, kritikastrov in opravljalcev pa veliko.

B. K.

Koncerti v starih graščinah

VIDEM — Deželni odbor za prireditve v gradovih, v katerega so vključeni zasebni in javni lastniki gradov in graščin ter še deželno odborništvo za turizem in še kaka druga ustanova, bo tudi letos poleti priredil vrsto koncertov v nekaterih gradovih širom po naši deželi. Gre v tem primeru za valorizacijo graščin, ki so tako odprte javnosti, kot tudi za izkoriščanje dvoran, ki so običajno zelo akustične, torej primerne za koncerte.

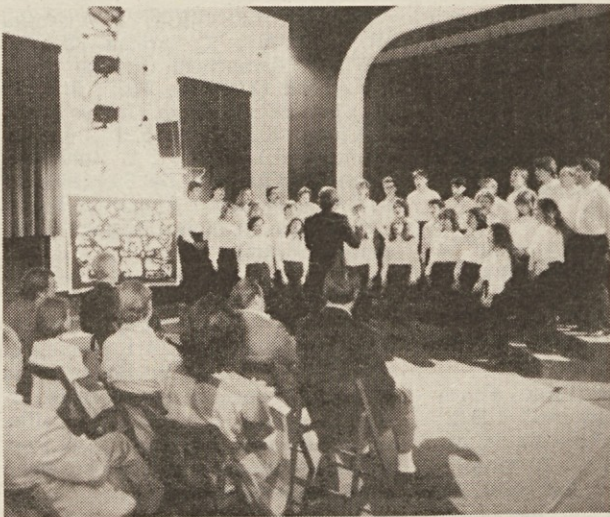
Prvi koncert iz ciklusa koncertov v gradovih bo to soboto 31. maja zvečer v gradu v Vidmu. Gost koncerta bo znani ansambel »I Solisti«, ki ga sestavljajo Marco Fornaciari, Tito Riccardi, Toshiaki Hayashi, Claudio Gasparoni in Eugenio Bagnoli. Na programu bodo imeli dela Franza Schuberta.

Naslednji koncert bo 7. junija v Formentinijevem gradu v Števerjanu. Koncerti si bodo sledili po tem razporedu: 14. junija v Spilimbergu, 19. junija v Trstu (katedrala sv. Justa), 28. junija v Cordovadu, 5. julija v Huminu (loža županstva), 11. julija v Palmanovi (stolnica), 12. julija v Ipplisu, 19. julija v Pušji Vasi, 26. julija v Zoppoli, 2. avgusta v Strassoldu, 9. avgusta v Mužcu, 23. avgusta v Arcanu, 30. avgusta v Villalti, 6. septembra v Cassacu, 12. septembra v Trstu, v gradu Miramar. Vrsto letošnjih poletnih koncertov bodo sklenili v Pordenonu 20. septembra.

MARKO WALTRITSCH

Bogdan Grom v GTK in v SKD »Tabor«

Navezanost na kraško prvinskost

Bogdan Grom, ki zdaj razstavlja v Galeriji Tržaške knjigarne in istočasno v galerijskih prostorih SKD »Tabor« na Opčinah, spada med tiste umetnike, ki že več kot štiri deset let nosi in bo zanesljivo nosil še naprej prvinskost svojega kraškega izvora. V svojem ustvarjalnem času je šel na poti svojega iskanja skozi mnogovrstne izrazne načine. Kmalu po letu 1945 smo ga spoznali kot risarja in akvarelista, mojstra grafike, lesoreza in linoreza, potem kot istrskega in kraškega krajinarja v olju in zlasti v »batiki« tehniki, portretista in tihožitnika v olju in temperi. Potem se je nit našega poznavanja Groma pred tremi desetletji začasno pretrgala. Odšel je v veliki svet čez ocean in se v ameriškem kozmosu navzel novih idej, novih oblik. Ko se je po dolgi odsotnosti prvič vrnil v svojo ožjo domovino, nam je prinesel pokazat posnetke svojih »megaskulptur« za ameriški poslovni svet, vitraž in tapiserij, seznanil nas je s svojim dizajnom. In ko se je vrnil drugič in nazadnje leta 1979 in se predstavil v tržaški občinski galeriji in v Kraški hiši v Repnu, nam je prinesel pokazat novo serijo svojih del, iz katere izhaja v nadaljnjem razvoju to, kar lahko gledamo zdaj — zloženke, izrezanke, sestavljenke, lepljenke v različnih kombinacijah.

Pa vendar se zdi, kot da gledamo neke vedno istega Groma, kajti če se, ne toliko z neposrednostjo vidnega kot z odmaknjenostjo bistvenega, zamislimo ob njegovih delih, bomo kljub tolikim izraznim razliknostim le izluščili rdečo nit njegove prvinskosti; razlike med akvareli pred štiridesetimi in »batiki« pred tridesetimi, pa orjaškimi skulpturami recimo pred desetimi-petnajstimi leti ter današnjimi izrezankami in lepljankami, se nam ne bodo več zdele tako velike, kot se zdijo na prvi pogled. Preko proseškega zvonika, v batiku izšiljenega v višino, in »Slovanškega drevesa« sredi ameriške veleblagovnice pa do abstraktno učinkujočih barvanih zloženek, ki pa so abstraktna le po strukturi, se namreč vije kot v podzavesti njegova kraška prvinskost pričevanja zvestobe zavestni izbiri v prvih povojnih letih.

Ko sva sede med njegovimi eksponati v gornjih prostori galerije Tržaške knjigarne pletla pogovor o daljnem izvoru zloženek in izrezank, je Grom zakoličil njihov izvor tja v leto 1954, ko je iz svojega proseškega studia gledal naravnost v kamniti kraški zid in se mu je elementarnost njegove sestave ponudila kot umetniški izziv. Takrat nastala litografija »Kraški zid« v sivini svoje kamnite preprostosti, je bila razstavljena v Benetkah. Tistega zidu že dolgo ni več, toda izziv je ostal in v razvoju Gromovega ustvarjanja doživljal variacije v materialu, barvah, strukturi in tehnikah, česar zadnji po vrsti odraz in izraz so zdajšnje izrezanke in sestavljenke. »Kraška serija«, kot jo imenuje Grom, je tako v treh desetletjih tudi pod vplivom zunanjih vzgibov doživela preosnovo. Element izvirnosti, kraški zid, je doživel nadgradnjo v motiviki novega Gromovega ameriškega okolja. Oblati kamniti sklopi so ostali podlaga, na katero je Grom vcepil nova spoznanja, nove izzive novega sveta, kot na primer motive mehiške fieste, nočnega požara v Detroitu, pristanka letala na Manhattanu, karnevala, pomladi, pastirja s čredo in druge.

Presenetljivo je, kako so se ti tuji cepiči prijeli na kraški podlagi, kako je iz starih korenin in z debla poglalo novo listje, razčlenjeno v oblikah in barvah, kot da bi nanj učinkovale nove nepoznane sile kozmosa in ga spreminjale.

Moja zdajšnja dela iz kraške serije učinkujejo abstraktno, toda ta abstraktnost je samo v formi, v resnici so vsi motivi vzeti iz življenja, imajo socialne poudarke in tudi občutja moje osebne podzavesti. Ko sem snoval »Hudičevo noč« — požar, ki so ga zanetili detroitski brezdomci, so zublji gorečih barak obnavljali v mojih očeh privid zubljev gorečega Narodnega doma v Trstu in skoraj v vsakem delu je prisotna neka asociacija, ki ima svojo vsebinsko ali vsaj čustveno primerjavo, ki opravičuje moje sklicevanje na kraško prvinskost moje mladosti, pravi Grom in brati mu je v očeh, da iskren.

In zdaj? Se je »kraška serija« morda iztekla, izčrpala? So zloženke in izrezanke v svoji večplastni refleksnosti in barvnem bogastvu zadnja faza razvoja litografije kraškega zidu izpred tridesetih let? Kdor Groma ne pozna, bi morda lahko pomislili na tako možnost.

Iz zajetne torbe je potegnil drobno skicirko polno bežnih črtežev zalitih v z belino prepuščajoče sivine fantastičnih oblik od delovanja narave izvotlenih kraških kamnov in skal. Nabiranje idej za nov cikel, v katerem bi oblatost sedanjih form odstopila mesto natančnejši fiziognomiji kraške skalovitosti in novim vizijam sveta, ki se nam pošastno in dramatično nakazuje s katastrofalnim obličjem?

Morda nam bo neznanko razkrila bodoča Gromova razstava, ko se bo po sedaj načrtovani evropski turneji po Italiji, Nemčiji, Franciji, Švedski in po povratku v Ameriko, kjer svojih sedanjih del še ni dal na ogled, ponovno vrnil med nas. Kdo ve, Gromov iskateški duh se še ni umiril, njegova ideja, njegova motivika, njegova barvna mavrica, vse to je živo, kot je živa njegova navezanost na zemljo, ki ga je rodila.

JOŽE KOREN

Fotografsko oko uprto v magični svet znanosti

Zadnja razstava, s katero se je v Parizu zaključil prikaz Trsta Trouve Triest, je bila posvečena znanosti. Pod naslovom "L'immaginario scientifico" so si obiskovalci ogledali svojevrsten razgled na nekatera znanstvena področja. Razgled, ki ga nudi fotografija.

Bistvo razstave je bilo namreč prav v fotografiji, ki odkriva dimenzije vesolja, medicine, fizike itd. ki bi bile prostemu očesu nedostopne. Znanstveni fotografiji se je na razstavi pridružila tudi umetnost in marsikateremu aspektu dodala še svoje magično oko. V razstavnih prostorih je deloval veliki totem s 23 televizorji, ki so predvajali najrazličnejše posnetke. Na treh velikih ekranih so predvajali filme o kometi Bennet, o Rubbijeveh eksperimentih in o najnovejših fizikalnih poskusih. Poleg tega so lahko gledalci s pomočjo kompjuterja gledali vrsto izjemnih fotografskih posnetkov.

Za koordinacijo razstave in tudi realizacijo dela materiala je poskrbel Videost, ki deluje v sklopu ZTT. Direktor Videosta Gianfranco Rados, nam je tako povedal, da je bil osnovni namen razstave približati velika znanstvena odkritja in velike skrivnosti najširšemu krogu ljudi. Prav v tem smislu je bila fotografija najprikladnejša. S pomočjo umetnika, kot je Gianni Toti, je razstava dobila širšo razsežnost. Sodobna likovna in ne samo likovna umetnost išče vedno tesnejše stike s svetom znanosti. Marsikatera fotografija, ali projekcija, ki nastane v laboratoriju, nosi v sebi čudovite, nenavadne oblike. Omenjene forme so seveda lahko vir navdiha in umetniške obdelave. Poleg tega obstaja še skup-

na točka med znanstvenimi raziskavami in umetniškim iskanjem; to skupno se imenuje skrivnost.

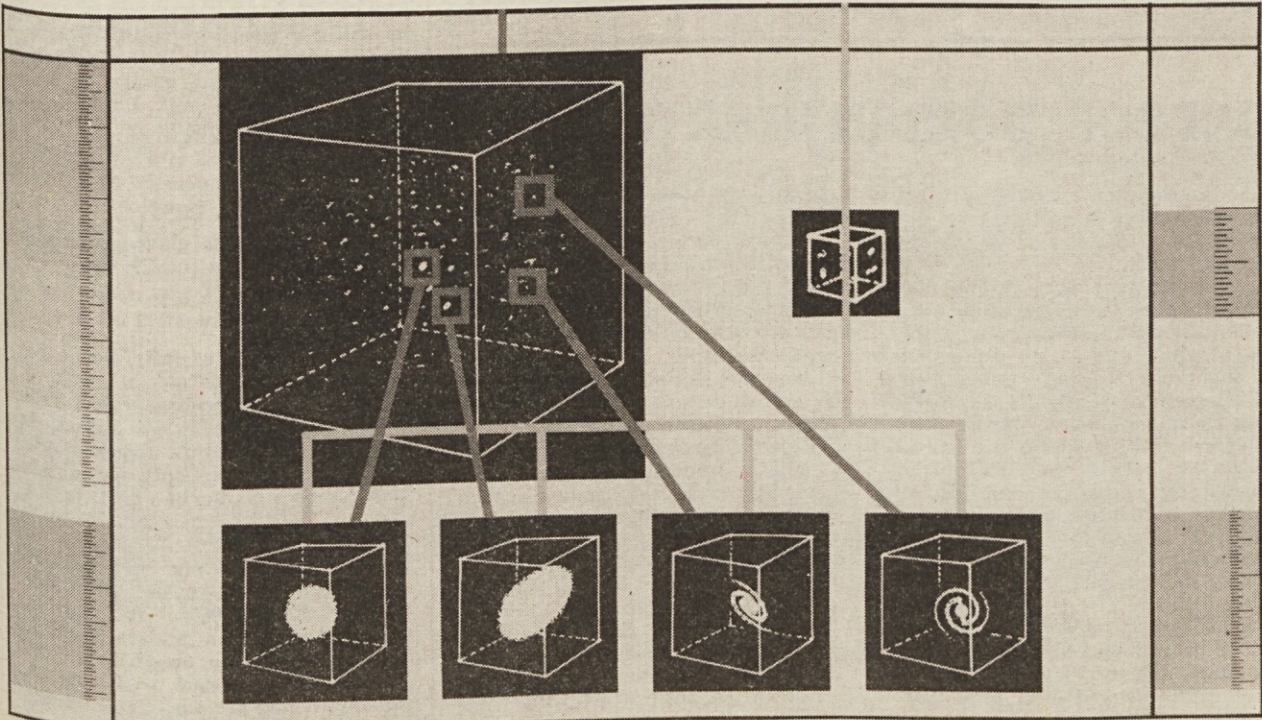
Sama razstava je bila razdeljena na več tematskih sklopov, in sicer Nebo in zemlja, človek, Veliki sistemi in Red in kaos. Pod prvim naslovom so bile zaobjete astronomija, fizika, geofizika itd. Oddelek z naslovom Človek je prikazoval vprašanje človekove percepcije, oddelek velikih sistemov, pa zastavljal veliko vprašanje sinteze različnih znanstvenih panog. Red in kaos je prikazal vprašanje novih geometrij.

Z omenjenimi problemi, ki gredo v samo bistvo sodobne znanosti pa se je obiskovalec soočal tako, kot da bi gledal veliko razstavo umetniške fotografije in grafike. Nekateri prizori so bili izjemno učinkoviti, tako da je bilo težko razbrati, če je slika sad umetniške domišljije ali pa znanstvenega postopka. V tem prepletanju čudovitih oblik in znanstvenih vizualiziranih "podatkov" je bil čar pariške razstave.

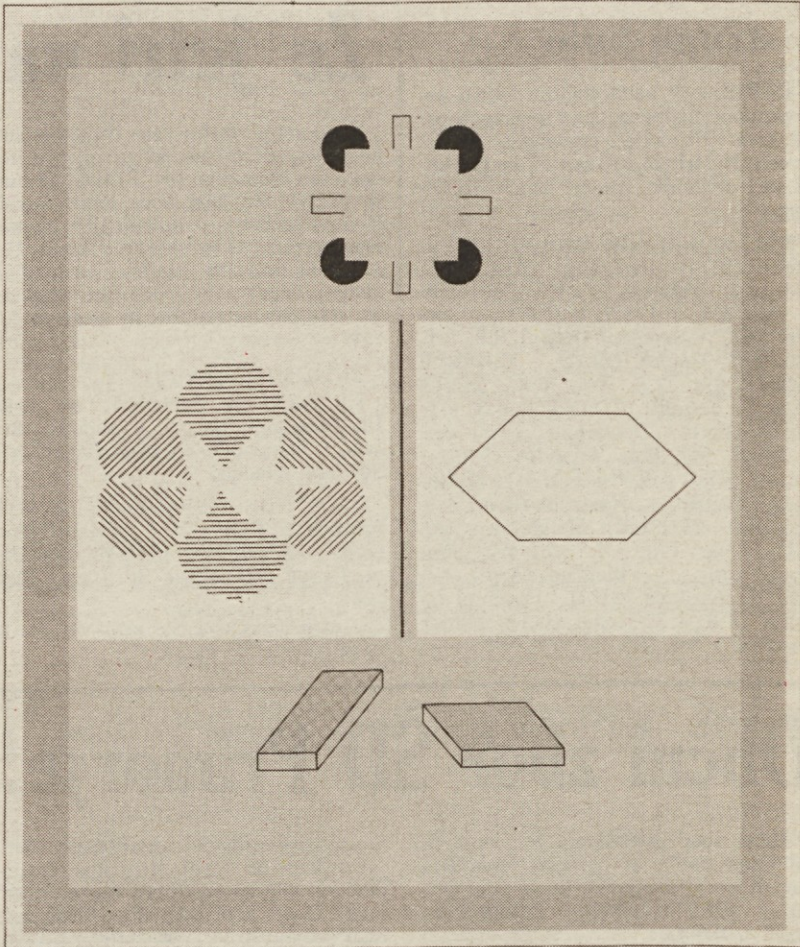
Omenjena razstava pa je ponujala še en izziv in sicer predlog, da bi v Trstu ustanovili znanstveni muzej, ki bi seveda bil nekaj svojevrstnega, kar je razstava "L'immaginario scientifico" lepo nakazala.

Ob zaključku naj zapišemo, da je Videost s filmom, ki ga je v sodelovanju z Giannijem Totijem izdelal za razstavo, sodeloval na mednarodnem festivalu Teleconfronto ki se vrsti v Chiancianu. Bila je to edina zasebna produkcijska hiša, ki je sodelovala na festivalu, vse ostale produkcije so bile namreč financirane s strani državnih TV struktur.

A.M.

Model razporeditve zvezdnih superama po tridimenzionalni projekciji, ki jih je objavila revija Natur.

Gornje figure dokazujejo, kako vid lahko vara. Prva risba zgoraj daje vtis, da vidimo kvadrat položen na križ in štiri kroge. V resnici kvadrat sploh ni narisana; narisani so le štirje krogi z izsekom in štirje nezaključeni pravokotniki. Figura, ki jo vidimo na levi ni nič drugega kot šesterokotnik (desno) Edine črne črte, ki se stikajo, imajo obliko figure na desni. S prostim očesom tega ne bi opazili. Spodnja kvadra sta si na videz po velikosti in obliki različna, v resnici pa se popolnoma pokrivata. To ugotovimo tako, da en kvader izrišemo na prozoren papir in ga nato položimo na drugi kvader.

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

KOLESARSTVO: včeraj v 16. etapi dirke po Italiji

Visentini prevzel vodstvo

FOPPOLO (Bergamo) — Robertu Visentiniju je uspelo dolgo zasledovanje. Po več napadih je namreč včeraj, v doslej najtežji etapi Gira, odzvel Saronniju roza majico. Včerajšnja etapa je sicer osvojil Španec Pedro Munoz pred Lemondom, s tretjim mestom pa je Visentini imel dovolj prednosti, da je popularnega Beppeja spodrinil s prvega mesta. Ne samo to: Saronni sedaj zaostaja za več kot minuto.

Odločilni napad na vodilnega se je pričel 44 km pred ciljem. Skupinica kolesarjev, v kateri so bili tudi Visentini, Lemond, Munoz, Baronchelli, je pustila za sabo Saronnija in druge. Vodilni so stalno večali svojo prednost, medtem ko Saronni ni imel nikakršne pomoči od svoje ekipe. Malo pred ciljem (800 m) je Munoz silovito potegnil, sledil mu je Lemond, Visentini pa je imel veliko smolo: skočila mu je veriga. Izgubil je nekaj dragocenih sekund, vseeno pa privozil kot tretji skozi cilj.

Odlično sta se v tej etapi izkazala Jugoslovana Bulić in Primož Čerin.

Bulić je bil 13., Čerin pa 16. Slednji je trenutno na skupni lestvici 19. z zaostankom 15'54".

Med včerajšnjo etapo je padel Alberto Volpi, ki se je zaradi udarca v glavo in ramo zatekel po zdravniško pomoč. Iz previdnosti so ga zadržali v bolnici, tako da je z njegovim Girom konec.

Kolesarje Gira pa je po etapi čakala tragična vest: po 15 dneh globoke nezvesti je v neki bolnišnici v Palermu umrl 27-letni Emilio Ravasio, ki se je ponesrečil med prvo etapo pri Casci.

Vrstni red 16. etape (Erba - Foppolo, 143 km): 1. Munoz (Šp.) 4:20'21" s povprečno hitrostjo 32,955 km na uro; 2. Lemond (ZDA) po 9"; 3. Visentini (It.) po 20"; 4. Corti (It.) po 31"; 5. Chioccioli (It.) po 43"; 6. Baronchelli (It.) po 1'23"; 7. Ruttimann (Švi.) po 1'29"; 8. Moser (It.) po 2'24"; 9. Colagè (It.) po 2'26"; 10. Saronni (It.) po i.č.; 13. Bulić (Jug.) po 2'50"; 16. Čerin (Jug.) po 5'10".

SKUPNA LESTVICA: 1. Visentini (It.) 77.04'29"; 2. Saronni (It.) po 1'06"; 3. Baronchelli (It.) po 1'54"; 4. Lemond (ZDA) po 2'05"; 5. Corti (It.) po 3'24"; 6. Moser (It.) po 3'54"; 7. Chioccioli (It.) po 5'21"; 8. Giovannetti (It.) po 7'39"; 9. Ruttimann (Švi.) po 8'20"; 10. Da Silva (Port.) po 8'48"; 19. Čerin (Jug.) po 15'44".

Danes bo 17. etapa Foppolo - Piacenza (195 km).

Bolgari v formi

TOLUCA — V prijateljski trening tekmi je Bolgarija s 4:1 premagala Urugvaj. Kot znano, bo Bolgarija na bližnjem svetovnem nogometnem prvenstvu igrala v skupini z Italijo, Južno Korejo in Argentino. Prav slednja se je pomerila z mehiško ekipo Neza in zmagala s 3:1.

Portugalci ne bodo stavkali

MONTERREY — Portugalski nogometaši, ki so zahtevali večje nagrade in so celo grozili s stavko, so se odločili, da svoj protest prekinajo.

pred svetovnim nogometnim prvenstvom

Kandidati za naslov

BRUNO KRIZMAN

NEMČIJA

Spreminjanje miselnosti

V bogati literaturi nemške nogometne zveze (Deutscher Fussball-Bund, DFB), pripravljeno za SP, je posebno poglavje posvečeno Franzu Beckenbauerju, ki je pri krmilu reprezentance, nima pa niti kvalifikacije trenerja. Zanj so morali skovati naziv »teamchef« (vodja ekipe), da bi ne prišlo do težav z registriranimi trenerji. Beckenbauer je ob pomanjkanju trener-skih izkušenj vložil v ekipo lastne in sestavljen nekoliko starejše jedro, ob katerem je nekaj mlajših nogometašev.

DFB je v ZRN prava velesila, ki združuje 21 tisoč društev in 128 tisoč ekip. Vseh igralcev je 4,6 milijona, od katerih je 400 tisoč žensk. Državno prvenstvo se igra od leta 1903 in FC Nürnberg prednjači z 9 naslovi pred Schalkejem 04 in Bayernom, ki sta osvojila vsak po osem naslovov. »Bundesliga« (enotno zvezno prvenstvo) obstaja komaj od l. 1963. Prej so naslov oddajali na sklepem turnirju zmagovalcev deželnih prvenstev.

Nemška reprezentanca se je pod vodstvom Beckenbauerja prilagodila oportunistični igri, ki sloni na obrambi na moža in na napadih z dolgimi podajami v globino.

Rummeniggeja v Italiji vsi poznajo kot velikega altruista, ki nase pritegne po dva branilca in tako olajša delo drugemu napadalcu. Hitrost in moč tega igralca sta strah vsake obrambe. V napadu bi se mu moral pridružiti Rudi Völler, medtem ko je Littbarski verjetno telesno dokaj neprimeren proti odločnim branilcem. Littbarski bi moral zato skupno z Matthäusom zalagati napadalno dvojico. Podobno nalogo bo imel verjetno tudi Briegel, igralec, ki ima sicer nominalno vlogo v obrambi. Obramba razpolaga predvsem z izrednim vratarjem Schumacherjem ter nato s Hergetom, Augenthalerjem, Magathom in Jakobsom.

Nemci ne skrivajo svojih namenov, da v Mehiki ostanejo vse do finalne tekme, in razlogov zato imajo precej.

Pot ZRN v kvalifikacijah: Švedska (2:0, 2:2), Malta (3:2, 6:0), Portugalska (2:1, 1:2), ČSSR (5:1, 2:2).

Sporod tekem v Mehiki: 4. junija Urugvaj, 8. junija Škotska, 13. junija Danska.

PARAGVAJ

Ekipa iz srednjega veka

Med vsemi južnoameriškimi državami je Paragvaj tisti, o katerem se ve najmanj. Vsi drugi so znani zaradi političnih in naravnih potresov, o Paragvaju pa se kaj zve le, ko se uvrsti na nogometno svetovno prvenstvo.

Dežela živi v nekakšnem modernem srednjem veku. Predsednik Stroessner je na oblasti že od leta 1954. Politična opozicija je bila fizično uničena. Prebivalstvo v veliki večini sestavljajo Indijanci Guarani, ki so namerno potisnjeni ob rob dogajanja. Z upravo se bavijo potomci Špancev, gospodarsko pa so vrata na široko odprta tujemu kapitalu, ki vzdržuje vojaški režim v zameno za izkoriščanje cenene delovne sile. Predelovanje industrijskih rastlin nudi zadovoljivo število delovnih mest. Precej je tudi gozdov, rud in velikih hidroelektrarn.

Paragvajski nogomet seveda nima slovesa tistih bližnjih vzhodnih sosedov, leta 1979 pa mu je na nerazumljiv način uspelo osvojiti prvenstvo Južne Amerike. V skladu z dokajšnjo primitivnostjo prebivalstva je nogomet predvsem borba. Igre so zato bolj divje, s hitrim tempom in s samo približno tehniko. V ekipi je nekaj trdonožcev, ki prestrašijo vsakega elegantnega napadalca. V domači »canchi« (igrišču) s ponosnim imenom »Defensores del Chaco« je Paragvaj prava trdnjava in med kvalifikacijami je v Asuncionu dosegel kar tri »goleade«.

Uspešnost ekipe sloni na režiserju Caneteju, na vezi Romeru in na napadalcih Hicksu in Cabanasu. Veliko reprezentantov igra za klube iz Kolumbije, Mehike in Brazzilije, nekateri pa so se v domovino vrnili, potem ko so nekaj let igrali v tujini.

Zadnji nastop Paragvaja na SP je iz l. 1954. Že dvakrat se je na SP srečal z Jugoslavijo, enkrat pa z Italijo.

Izidi kvalifikacijskih tekem: Bolivija (1:1, 3:0), Brazilija (0:2, 1:1), Kolumbija (3:0, 1:2), Čile (3:0, 2:2).

Sporod tekem v Mehiki: 4. junija Irak, 7. junija Mehika, 11. junija Belgija.

KOŠARKA: drevi v tretjem srečanju v Milanu

Simac-Mobilgirgi za italijanski naslov

MILAN — Kaže, da so se duhovi po drugi tekmi v Caserti, ko sta bila izključena D'Antoni in Dell'Agnello, ko sta si po srečanju skoraj segla v lase Peterson in D'Antoni, pomirili.

Pred današnjim, odločilnim srečanjem za italijanski košarkarski naslov sta vodstvi obeh klubov izdali kar nekaj sporočil, v katerih vabita navijače, da bi se športno obnašali na drevišnjem srečanju v Milanu.

Simac - Mobilgirgi, torej! Odločilni dvoboj za italijanski naslov. Milančani bodo v rahli prednosti: izkušenejši so od Tanjevičevih varovancev, poleg tega pa bodo igrali pred svojim občinstvom. Košarkarji iz Caserte pa so napovedali, da ne bodo tako zlahka pustili velike prilike, ki se jim ponuja, da bi prvič v zgodovini svojega kluba osvojili »scudetto«.

Igrala bosta tudi D'Antoni in Dall'Agnello, za katera sta kluba plačala globo. Srečanje se bo pričelo ob

20.30, italijanska TV pa bo ga posredno prenašala ob 22.30 po 1. sporodu. Milanski Palalido je že zdavnaj razprodan. Vseeno pa neposrednega prenosa ne bo...

Citrosil v A-2 ligo

Citrosil iz Verone je prvo moštvo, ki se je uvrstilo v A-2 košarkarsko ligo. Verončani so namreč tudi v drugem dodatnem srečanju za napredovanje premagali moštvo Facar iz Pescare (96:91). V drugi tekmi pa je Spondilatte Cremona proti ekipi Vini Sardegna stanje izenačil na 1:1. Spondilatte je zmagal s 100:85. Izida za uvrstitev v B-1 ligo: Teorema Arese - San Donà 100:99; Parmalat Brindisi - Fuji Marsala 79:77.

Scoglietto bližji D ligi

V prvi tekmi za napredovanje v košarkarsko D ligo je Scoglietto v gosteh visoko (113:93) premagal moštvo

Alabarde, ki je v končnici izločila Kontovč Electronic Shop.

Panini italijanski prvak

BOLOGNA — Panini iz Modene je letošnji italijanski moški odbojkarški prvak. V tretji in odločilni tekmi play-offa je sinoči s 3:2 (13:15, 15:10, 13:15, 15:9, 15:3) premagal Tartarini iz Bologne.

SINOČI V BAZOVICI

Občni zbor Zarje

V Bazovici je bil sinoči 20. občni zbor ŠD Zarja. Iz poročil in iz razprave je izhajalo iskanje novih prijemov, s katerimi bi se k aktivnemu sodelovanju privabili tako mladi vaščani kot mlajši upokojeanci. Na obnem zboru, o katerem bomo še poročali, je bil tudi izvoljen novi odbor.

Tenis: prvenstvo Francije

Mima Jaušovec v drugo kolo

PARIZ — V nadaljevanju tekem prvega kola mednarodnega teniškega prvenstva Francije preseneča poraz Šveda Nyströma. V ženski konkurenci naj omenimo zmago Mime Jaušovec.

Pomembnejši izidi. MOŠKI: C. Panatta (It.) - Ingarama (Arg.) 6:3, 7:5, 6:2; Tulasne (Fr.) - Cancellotti (It.) 4:6, 6:4, 5:7, 6:3, 6:4; Česnokov (SZ) - Svensson (Šve.) 6:3, 2:6, 6:4, 6:2; Gomez (Ekv.) - Michibata (Kan.) 6:3, 3:6, 7:5, 6:3; Jarryd (Šve.) - Schultz (ZDA) 6:1, 6:3, 6:1; Noah (Fr.) - Benhabiles (Fr.) 6:3, 6:4, 6:7, 6:7, 6:4; Wilander (Šve.) - Acuna (Čile) 6:0, 4:6, 6:1, 6:1; McNamee (Avstral.) - Nyström (Šve.) 1:6, 6:3, 6:2. ŽENSKE: Mandlikova (ČS SR) - Goleš (Jug.) 6:7, 6:3, 6:3; Jaušovec (Jug.) - Villagran (Arg.) 6:4, 7:5; Navratilova (ZDA) - Cecchini (Italija) 6:3, 6:3; Reggi (It.) - Minter (Avstral.) 6:1, 7:5.

Nogometni turnir ZSSDI za osnovnošolce in nižjesrednješolce

Že jutri na sporedu polfinalne tekme

Nogometni turnir za osnovnošolce in nižjesrednješolce, ki ga prireja nogometna komisija pri ZSSDI, prehaja v živo. Že jutri bodo namreč polfinalna srečanja v kategorijah cicibanov in začetnikov, medtem ko se bosta med dečki in mladinci za končno zmago neposredno pomerila prvo in drugouvrščeno moštvo in sicer 5. junija.

JUTRIŠNJI SPORED:

CICIBANI (v Trebčah): ob 18.00 Ul. Donadoni, Ul. sv. Frančiška, Sv. Ivan - Šempolaj; ob 18.45 Bazovica - Sv. Ana, Škedenj.

ZAČETNIKI (v Bazovici): ob 18.00 Bazovica, Katinarar - prvouvrščena ekipa iz A skupine; 18.45 Ul. Donadoni, Ul. sv. Frančiška, Sv. Ivan - Prosek.

Finalni srečanja za prvo in tretje mesto bosta 5. junija.

CICIBANI (skupina A, Dolina)
Sv. Ana, Škedenj — Domjo, Dolina 3:0 (2:0)

SV. ANA, ŠKEDENJ: A. Domio, Čok, Furlanič, Brazzani, Tavčar, F. Domio, Rolič, Debelis, DOMIO, DOLINA: Petelin, V. Bembič, Ivanič, M. Bembič, Jakomin, Jercoč, Vouk, Lavriha, Klun, Podos, Čuk.

ZAČETNIKI (skupina A, Dolina)
Boršt, Pesek — Sv. Ana, Škedenj 2:1 (1:0)

BORŠT, PESEK: D. Argenti, C. Argenti, I. Rapotec, Č. Rapotec, Corbatti, Kariš, Ražem, SV. ANA, ŠKEDENJ: Čuk, Rolič, Žerjul, Krizmanič, Samec, Stefani, Biondi, Settini, Bizjak.

Milje, Dolina — Sv. Ana, Škedenj 4:1 (1:0)

MILJE, DOLINA: Stanki, Grbec, Cossi, Božjeglav, Bossi, Klabjan, Gro-

pazzi, Canziani, SV. ANA, ŠKEDENJ: Čuk, Rolič, Žerjul, Krizmanič, Samec, Stefani, Biondi, Settini, Furlanič.

Boršt, Pesek — Boljunec, Dolina 2:1

BORŠT, PESEK: D. Argenti, I. Rapotec, C. Argenti, Č. Rapotec, Corbatti, Paoletti, Ražem, Kariš, BOLJUNEC, DOLINA: Grizonič, Zeriali, Mingot, Cah, Chermaz, Koren, Kocjančič, Paoletti, Andreassi.

Boljunec — Milje, Dolina 2:0 b.b.

SKUPINA C (Repen)
Prosek — Rojan, Barkovlje 6:0

DEČKI (na Padričah)
Sv. Ivan — Opčine 2:1

SV. IVAN: Pregarc, C. Dazzara, Gustini, Debenjak, Savi, P. Dazzara 2, Čok, Bellazzi, Kubošek.

OPČINE: Froglija, Slobič, Danieli, Renčelj, Renar, Unušič, Vrše 1, Milčič, Šuber, R. Škabar, Guštin, Simonetti, P. Škabar, Ferluga.

Občni zbor ŠD Primorje: pereče pomanjkanje ljudi

Občni zbor proseškega Primorja ni bil eden tistih, ki posebno navdušijo zaradi svoje živahnosti in je tudi prikazal težak položaj, v katerem se društvo nahaja.

Šlo je za merjenje moči med dvema miselnostima. Jedro starega odbora, ki se je prostovoljno kandidiralo za novo mandatno dobo je želelo, da bi v novo garnituro člani vskočili polnoštevno in s tem omogočili obdelovanje načrta, ki poleg normalne uprave društva in vzdrževanja naprav, predvideva na veliko važnejši človeški ravni krepitev mladinskega delovanja in torej vse prej kot krčenje aktivnosti.

Ob upravičeni odsotnosti predsednika se ni za to mesto našla nobena možna kandidatura in sodeč po izjavah je še neznan ime, ki bo opravljalo tajniške posle. Na listi, ki je predvidevala 20 imen za izvršni odbor, jih je bilo vpisanih samo 13 in večina med njimi se je zglasila za

vlogo spremljevalca mladinskih ekip. Od kod bo torej Primorje črpalo delovno silo za nekatere bistvene naloge? Občni zbor odgovora na to večkrat postavljeno vprašanje, žal, ni dal.

Ob koncu je stari tajnik Walter Husu predlagal originalno zamisel za začetno pomoč društvu v okviru finančnega načrta. Ta pomoč bi služila za nekatera večja dela na nogometnem igrišču in v slačilnicah (popravila ogrevanja, mreža okoli igrišča in popravilo tribun) in s katerimi bo potrebno zelo hitro začeti. Husu je predlagal razpis nekakšnega ljudskega posojila, ki bi zbralo hkrati potreben denar. Društvo bi za to izstavilo tudi diplome. Že med številnimi prisotnimi je predlog doživel velik uspeh. S posojilom bo društvo res lahko začelo (in upajmo končalo) dela, na kandidatni listi pa je še vedno ostalo samo 13 imen. Redkim prizadevnim je bilo kot na dlani, da

nimajo razvojni načrti društva zelo močne podlage in da bo delo — če bo izvedeno — slonelo na še manjšem številu ramen.

V svojem poročilu je tajnik Walter Husu tudi v imenu predsednika omenil dobre rezultate prve ekipe, ki se je uvrstila v 2. AL in uspešno delo mladinskega odseka. Posebej je podčrtal potrebo po izboljšavi trenerskega kadra in nujnost aktivne pomoči staršev otrok, ki igrajo v mladinskih postavah. »Pogoji za plodno delovanje obstajajo,« je povedal Husu, »toda vse bo odviselo od resnosti, spodobnosti in samozvesti članov, ki se morajo v tem trenutku nujno vključiti v društvo.«

Zelo važen je bil poseg predsednika nadzornega odbora Josipa Starca, ki je na podlagi izkušenj pri delih za kulturni dom predlagal, da bi se za kulturnim domom uredil prostor v manjšem nogometno igrišču. Ob precejšnjih denarnih sredstvih, ki bi bila

potrebna za večja dela, bi se morala okoli gradnje takega objekta ustvariti široka vaška solidarnost, ki bi se izražala predvsem v prostovoljnem delu. Tudi manjše nogometno igrišče v sami vasi bi ustvarilo moment družabnosti, ker bi se otroci na igrišču predvsem igrali, ne pa igrali izrecno nogomet. Slišati je bilo ob tem tudi glasove, ki so omenjali košarkarsko igrišče na Kontovelu.

Preko golih koristi novega igrišča je bila v predlogu Starca tudi prednost, da se okoli Primorja ustvari človeška in ne samo materialna solidarnost.

V nov odbor so bili izvoljeni: Walter, Darko, Boris, Sergij in Alojz Husu, Danilo Žužič, Karlo Prašelj, Luciano Bukavec, Edi Bezin, Walter Ziani, Marjan Štoka, Marjan Blažina in Giancarlo Gherbassi. V nadzorni odbor pa Josip Starc, Angel Blažina in Josip Furlan.

BRUNO KRIZMAN

obvestila

PLANINSKI ODESEK SZ SLOGA IN SK DEVIN

organizirata v nedeljo, 1. junija, vzpon na Peralbo (2693 m, Sappada). Odhod iz Sessljana ob 6.30 z osebnimi avtomobili. Za informacije Bruno Škrk, tel.: 040/200236.

KOŠARKARSKI ODESEK SZ BOR

sporoča, da bo seja s starši otrok, ki se ukvarjajo z minibasketom, jutri, 29. t. m., ob 20. uri na stadionu »l. maja. Toplo vabljeni.

TPK SIRENA

vabi na jadralne tečaje v razredu optimist. V poštev pridejo letniki od 1974 do 1978. Spored tečajev:

1. tečaj od 30.6. do 6.7.; 2. tečaj od 7.7. do 13.7.; 3. tečaj od 14.7. do 20.7.; 4. tečaj od 21.7. do 27.7. Vpisovanje poteka na sedežu društva vsak dan (razen ob torkih, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure.

SZ GAJA

prireja za mladino iz osnovnih, srednjih in višjih šol teniški tečaj, ki se bo pričel v torek, 3. junija. Vpisovanje bo istega dne ob 19. uri na teniških igriščih. Tečaj obsega 10 lekcij in ga bo vodil prof. Boris Košuta. Prav tako 3. junija bo tudi pričetek in vpisovanje za tečaj za odrasle.

SPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 5. junija, ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška.

ODBOR JK ČUPA

vabi člane, da se udeležijo nočne regate za kajutne jadralnice v petek, 6. junija, ki jo organizirata društvi TPK Sirena iz Barkovelj in JK Mornar iz Pulja. Start ob 19. uri. Regatna proga: Trst - Brioni. Vpis na sedežu TPK Sirena v Barkovljah do 4. junija.

ODBOR JK ČUPA

vabi člane, da se v čim večjem številu udeležijo nočne regate za kajutne jadralnice. Regata bo v soboto, 31. t. m., in jo organizira društvo SNPJ iz Sessljana. Program: ob 17.30 praznik društva, ob 19.30 show party, ob 22. uri start regate Sessljan - Trst - Lignano - Sessljan. Vpisovanje na sedežu SNPJ do 29. t. m. (tudi telefonsko).

Krstni nastop naših karateistov

Shinkai klub osvojil odlično tretje mesto

V nedeljo je bila na Opčinah v telovadnici CSI 1. trofeja karate FIKTEDA mesta Trst, na kateri so prvič od ustanovitve nastopili tudi člani slovenskega Shinkai Karate kluba, ki jih vodi mojster karateja Sergij Štoka. Ob splošnem presenečenju vseh ostalih šestih društev s Tržaškega, ki so se udeležili tekmovanja in imajo za sabo mnogo več izkušenj, so člani našega kluba osvojili odlično tretje mesto na ekipni lestvici in kar štiri pokale. V kategoriji kumite (borba) je bil Roberto Valenti tretji, ženska ekipa, ki so jo sestavljale Katja in Debora Pirc ter Barbara Dilema, je bila druga v kategoriji kata (namišljena borba), med posamezniki pa je bila Bianca Lauzana druga, Debora Pirc pa četrta.

Podčrtati je treba, da razpolagajo naša dekleta z belimi in rumenimi pasovi, to se pravi, da imajo za sabo kakih šest mesecev prakse, borile pa so se proti nasprotnicam z modrimi in rjavimi pasovi, se pravi z dekleti, ki se lahko ponašajo z dvema, tremi leti izkušenj.

To je bilo prvo tekmovanje našega društva in uspehi niso izostali, za naprej pa lahko pričakujemo še boljše dosežke. (S.Š.)

Odbojkarški turnir pionirk v Trstu Pobudo je treba obnoviti

V nedeljo popoldan je bil v Borovem športnem centru letošnji zadnji obmejni odbojkarški turnir pionirk. Tokrat so merile moči štiri šestere — Bor, Breg, Poreč in Sežana. Iz objektivnih razlogov so manjkale mlade zastopnice Kopra, ki so na preteklih turnirjih nastopile z dvema ekipama. Igralo se je po sistemu vsak z vsakim. Povsem zaslužen so osvojile prvo mesto odbojkarice Bora.

Vsi trenerji so bili složni, da z letošnjo pobudo treba nadaljevati in v prihodnji sezoni pričeti s turnirji že v septembru, ker je takrat precej prostih terminov in so nastopi na podobnih tekmovanjih najboljša priprava za kasnejše prvenstvene obveznosti.

Po končanem turnirju se je nastopajočim zahvalil predsednik odbojkarškega kluba Bor Pino Rojc in vsem društvom izročil spominsko plaketo.

IZIDI: Bor - Poreč 2:1 (—7, 6, 12), Sežana - Breg 2:1 (14, 9, —14), Bor - Breg 2:0 (3, 6), Poreč - Breg 2:1 (—13, 6, 5), Poreč - Sežana 2:0 (6, 11), Bor - Sežana 2:0 (5, 7).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Bor 6 točk, 2. Poreč 4, 3. Sežana 2, 4. Breg 0. BOR: Knez, Bandi, Superina, Cok, Pernarčič, Vesel in Mauri.

BREG: Kocjančič, Canziani, Sancin, Glavina, Kraljič, Giorgi, Kralj in Pečar. POREČ: Tamburini, Fabac, Jurcan, Širola, Krajcar, Pauletič, Kojič, Rakovac, G. in L. Licardo, Orlo in Kuci. SEŽANA: Mardelli, Može, Skapin, Potrata, Matelič, Grgorovič in Velič.

PRIJATELJSKA TEKMA DOM AGOREST — ROGOZA 2:3 (13:15, 15:12, 8:15, 15:8, 12:15)

DOM AGOREST: Orzan, Rinelli, Sfiligoj, Prinčič, Furlan, Roner, Humar, Kocjančič, Plet, Peterin, Orel, Primožič, Mulič, Kojanec, Zavadlav.

ROGOZA: Krajnc, Rebernjak P., Štrulc, Kvas, Rebenak M., Štrukl, Šef, Kumpščak.

SODNIK: Dušan Bensa

V soboto so v Kulturnem domu v Gorici domovke odigrale prijateljsko tekmo ekipi iz Rogoze, ki se pripravljajo na ženski odbojkarški tabor, ki se bo odvijal v Rogozi v sredini junija, kjer bo nastopilo približno 500 odbojkaric iz cele Jugoslavije, iz zamejstva pa je bila povabljen tudi ekipa Doma Agorest.

Tekma je bila izredno izenačena, borbena in zanimiva za gledalce. Čep rav brez prvenstvene motivacije, so dekleta na obeh straneh mreže pokazale zares kakovostno odbojko. (D.R.)

ODBOJKA: za napredovanje v D ligo Dekleta Bora in Sokola kandidirajo za finale

1. MOŠKA DIVIZIJA LE VOLPI — BOR 3:0 (15:13, 15:7, 15:6)

BOR: Jablanšek, Starc, Meton, Pečenko, Kalc, Gombač, Marega, Sedmak.

V prvi tekmi play-off so borovci po slabši igri prepustili točki nasprotniku. V prvem setu je bilo stanje na igrišču izenačeno vse do položaja 13:11 v prid borovcev, ko so le ti zaradi navihni napak prepustili niz nasprotniku. V drugem setu je zbranost pri »plavih« padla, da so preveč grešili. Isto je bilo v zadnjem nizu. V soboto ob 17. uri čaka Strojbeje varovanje povratna tekma v Borovem športnem centru. (Marko Kalc).

1. ŽENSKA DIVIZIJA SOKOL — OMA 3:0 (15:9, 15:11, 15:9)

SOKOL: Radetič, Rudež, Pizziga, Vissentin, Tanja in Lara Masten, Škrk, Žbogar.

Sokol je dobro premostil prvo oviro play-offa. Pričakovati je bilo, da bo OMA še kar močna ekipa, Sokol pa jo je brez težav premagal. Lahko rečemo, da je OMA začela igrati prepričana v zmago. Dobri servisi in sprejem, pa niso mogli nič proti boljšemu Sokolovemu napadu. Igralke Sokolapa so se poleg tega tudi nepričakovano izkazale v sprejemu in na splošno vpolju. Nabrežinke se sedaj vestno pripravljajo na povratno srečanje. (Ana)

VIVAI BUSA' — BOR 0:3 (10:15, 12:15, 10:15)

BOR: Knez, Pernarčič, Čok, Vessel, Viller, Del Piero, Bandi, Bandelj, Superina, Leghissa, Sancin.

Borovke so si pred povratnim srečanjem zagotovile lepo prednost in imajo sedaj odlične možnosti, da se uvrstijo v finale za napredovanje v višjo ligo. Vivai Busa' je bil zmagovalac skupine A, a je na igrišču pokazal mnogo manj od »plavih«, čeprav sestavljajo italijansko šesterko višje in izkušnejše igralke. Borovke so zaigrale zelo zrelo in umirjeno. Čeprav grev

bistvu za ekipo under 16, so bile mnogo bolj samozavestne od živčnih nasprotnic.

UNDER 14 ŽENSKÉ BREG — SOKOL 3:0 (15:9, 15:9, 15:2)

BREG: Canziani, Kraljič, Sancin, Koren, Pečar, Žerjal, Kralj, Glavina, Canziani, Giorgi, Žerjal.

SOKOL: Ban, Kosmina, Grilanc, Živec, Žužek, Legiša, Gruden, Giannarini, Brunetti.

Derbi so z lahkoto osvojile Brežanke, ki so v tem srečanju pokazale lep napredek in borbenost. Odbojkarice Sokola so se jim skušale upirati, a zaman, saj so točke nizale v glavnem le s servisi. (Nataša Kraljič)

SLOGA B — CUS A 3:0 (15:1, 15:1, 15:4)

SLOGA B: Čebulec, Fabi, Grgič, Jogan, Križmančič, Micalli, Milič, Pagat, Pieri, Štopar, Vidali.

Tudi v povratnem kolu so najmlajše slogašice gladko odpravile tržaški CUS, ki resnično ni našel protioroja proti naši razigrani ekipi. (INKA)

BOR — CUS B 2:1 (15:1, 8:15, 15:13)

BOR: Vitez, Vidali, Grbec, Milanič, Brazzani, Bontempo, Rustja, Inamo, Pahor.

Po zelo dobrem prvem nizu so se borovke nekoliko zmedle, a na koncu je vendarle prevladala njihova boljša pripravljenost, čeprav so morale v zadnjem nizu nadoknaditi zaostanek 8:3. Borovke so tako končale prvenstvo z obračunom devetih točk, štirih zmag in prav toliko porazov, kar je za krstno prvenstvo kar dober dosežek.

LIBERTAS CORMONS — DOM AGOREST 3:0 (15:5, 15:12, 15:8)

DOM AGOREST: Pintar, Magda Braini, Maša Braini, Gaeta, Hvalič, Makuc, Simčič.

Domovke so v Krminu zelo postrtnovalno igrale, a manjkala je zbranost, ki je bila vidna v zadnjih tekmah.

Teniški tečaj Gaje zelo lepo uspel

Prvi teniški tečaj za najmlajše, ki ga je priredilo Športno združenje Gaja se je končal z velikim uspehom. Sodelovalo je kar 25 tečajnikov pod vodstvom usposobljenega teniškega učitelja Borisa Košute.

Zaradi zelo dobrega odziva je teniški odsek sklenil, da bo tečaj ponovil.

Drugi tečaj teniške šole za najmlajše se bo tako začel v torek, 3. junija, ob 19. uri na igrišču Gaje na Padričah, kjer bo tudi vpisovanje.

Obvestila bodo razdeljena tudi po šolah, da bi k tečaju pritegnili čimvečje število otrok in mladincev, ki bi se radi približali tej tudi pri nas čedalje bolj priljubljeni športni panogi.

Naj omenimo še, da je Gajin tečaj namenjen mladini iz osnovnih, nižjih srednjih in višjih srednjih šol.

KOŠARKA: turnir »dečkov« v Semedeli Borovcem prvo mesto

V okviru priprav na meddeželno fazo, ki bo 7. in 8. junija v Mestrah, so se Borovi dečki udeležili Turnirja prijateljstva v Semedeli, ki ga je organiziral Košarkarski klub Koper. Na odprto igrišče so pod vročim soncem stopile kar štiri ekipe in sicer poleg domačinov in borovcev, še košarkarji Postojne in Sežane.

Borovci so v prvi tekmi srečali nevarno ekipo Kopra. Plavi so pokazali, da so v dobri formi, saj so kar nadigrali nasprotnike. Z lepimi akcijami in točnimi kombinacijami so z lahkoto dosegali koše. Edino obramba je nekoliko pešala. Na igrišče so stopili vsi igralci, najboljša pa sta bila Oberdan in Bostojne in Sežane.

V finalu za prvo mesto so se borovci pomerili z ekipo iz Postojne, ki je v polfinalu prelahko zmagala s Sežano. Plavi so kljub vročini stopili izbrani na igrišče in tako prepričljivo zmagali. Tokrat sta se izkazala Arena in zopet

Bajc. Tretje mesto so osvojili domačini.

Po finalnih tekmah je organizator nagradil borovce s pokalom, za najboljšega igralca turnirja pa je lepo priznanje prejel Borov kapetan Oberdan.

POLFINALNI TEKMI:

Bor — Koper 57:38 (25:17) BOR: Prelec, Danev 4, Berdon 2, Arena, Oberdan 23, Azman 12, Pavlica 2, Presl, Bajc 12, Debeljuh 2.

Postojna — Sežana 48:8 (22:4)

FINALE 3. MESTO:

Koper — Sežana 91:13 (51:0)

FINALE 1. MESTO:

Bor — Postojna 48:20 (27:6) BOR: Prelec 6, Danev 6, Berdon 2, Arena 10, Oberdan 4, Azman 3, Pavlica, Presl, Bajc 13, Debeljuh 4.

Furlan Luka

Letošnje zamejsko balinarsko prvenstvo se z naglimi koraki bliža h koncu prvega dela. Tudi tokrat je bilo jasno, da je skoraj nemogoče osvojiti srečanje z najvišjim možnim rezultatom 3:0. To je doslej edinokrat uspelo Sokolu v domačem nastopu proti Kraškemu domu in ta razlika je tudi vidna na začasni lestvici, čeprav bodo v današnjem zadnjem kolu prvega dela prvenstva Nabrežinci prosti. Edini uspeh na tujem so tokrat dosegli Kraševci, ki so zamudili edinstveno priložnost, da bi se približali vodečemu Sokolu na sami dve točki. Njihova dvojica, ki v letošnji izvedbi doslej še ni doživela poraza in je vedno predstavljala za ekipo solidno jamstvo, je namreč prepustila domačinom edino točko. Bližalec Milko Emili sta v sponedeljek naletela na res črn dan. Z njima Lino Palčič in Pino Natural tokrat res nista imela težkega dela, čeprav tudi njihova igra ni blestela. Tudi Krasova četverka se nahaja v dobri formi, saj je

Po 6. kolu zamejskega balinarskega prvenstva Zopet brez gladkih zmag

zabeležila svoj tretji zaporedni uspeh in povsem pregazila domačine, ki so vseh pet točk dosegli v enem samem lačaju.

Zarji je uspelo odščitniti točko vodečemu Sokolu v igri enojk, v kateri je Stojan Žagar nepričakovano po vodstvu domačina kar s 10:5 preobrnul rezultat v svojo korist in na koncu slavil z minimalno razliko. Po pričakovanju je bil uspešen tudi Kraški dom, ki je popolnoma odpovedal v enojkah (rezultat 1:11), zamujeno pa takoj nadoknadil v dvojicah in četverkah.

Zaradi vsedravnega praznika bo prvo kolo drugega dela prvenstva prenešeno na torek, 3. junija, drugo kolo pa bodo regularno odigrali dan kasneje.

IZIDI 6. KOLA: Polet prost. Gaja - Kras 1:2 (9:11, 11:6, 5:11); Sokol - Zarja 2:1 (10:11, 11:5, 11:5); Kraški dom - Danica 2:1 (1:11, 11:8, 11:7)

LESTVICA: Sokol 12; Kras 9; Gaja, Zarja, Kraški dom 7; Polet, Danica 6.

PRIHODNJE KOLO (danes): Sokol prost. V Bazovici ob 19. uri Zarja - Polet, na Vrhu ob 19.30 Danica - Gaja, v Zgoniku ob 19. uri Kras - Kraški dom. Z.S.

KOŠARKA: 1. moška divizija Sokol ni blestel

SOKOL - SANITAS 56:77 (26:40) SOKOL: P. Buzan 7, D. Buzan, Rosati, Ridolfi, Golemac, Caharija 6, Žbogar 13, Devetak 28, Vidoni.

V predzadnjem kolu 1. moške divizije je nabrežinski Sokol visoko klonil proti predvsem fizično boljšemu nasprotniku. Sokolovci so nastopili v okrnjeni postavi in brez trenerja. Slabo so zaigrali predvsem v napadu, kjer so izgubili izredno veliko število žog in zgrešili neverjetno lahka zaključevanja izpod koša. Igrali so vsi pod svojimi sposobnostmi, nekaj zagrizenosti pa je pokazal le Pavel Buzan. (Niko)

Z nogometnega turnirja Primorskega dnevnika

Primorski dnevnik je priredil uspel turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo šest ekip. Prvo mesto je osvojil Kras, ki je v velikem finalu premagal moštvo Hranilnice in posojilnice Opčine (finalista na zgornji sliki).

Na spodnji sliki pa so ekipe, ki so se morale zadovoljiti z nižjimi mesti: Bor, Primorski dnevnik (časnikarji), SPDT in Primorski dnevnik (stavci in uradniki).

naši nogometaši v mladinskih ligah

Poprvenstva v polnem teku

POPVRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

BREG - S. ANDREA 1:1 (1:1) STRELEC ZA BREG: Bonzanini.

BREG: Cottar, Bonzanini, P. Tamaro, Sancin, Bevk, Starec, M. Tamaro, Hervat, Zahar, Švara, Paiano, (De Franceschi, Albino, Kozina, Bandi).

Brežani so s tem srečanjem končali letošnjo sezono. Tekmo je stalno motil močan veter, naši pa so imeli premoč na sredini igrišča.

Za poštrevovalnost skozi vso sezono so vsi Brežani in njihov trener Nicola Ferrante vredni pohvale. (M.Š.)

KRAS - MONTEBELLO 1:2 (1:1) STRELEC ZA KRAS: A. Škabar v 20. min.

KRAS: Černe, Umek, Mesar, Grgič, Ferluga, Leone, A. Škabar, Kavalič, Šuc, Žagar, Grmek (L. Škabar)

Kras je bil v nedeljo prvič v letošnji sezoni poražen na domačem igrišču. Domača anaisterica je nastopila z okrnjeno in precej spremenjeno postavo. Po dobrem začetku so krasovci v

nadaljevanju odpovedali. Zaradi ugovaranja je bil izključen A. Škabar, zato je bil napad še manj učinkovit. Kavalič ni izkoristil dveh priložnosti, drugih pa si niso znali ustvariti. Dobro je igral Grmek, čeprav je bil približno leto zaradi poškodbe neaktiven. (R.B.)

POPVRVENSTVO ZAČETNIKOV

ZAULE - BREG 0:1 (0:0) STRELEC: Mauri.

BREG: Rapotec, Calzi, Strain, Vrše, Švab, Lovriha, Bandi, Punis, Sancin, Mauri, Grilanc. (Giglifano, Švara, Mondo).

Brežani uspešno nadaljujejo svojo pot v tem prvenstvu. Po izenačenem prvem polčasu so naši napadalneje igrali v drugem delu in tudi zaslužen dosegli zadetek. Za zmago zaslužijo vsi pohvalo, posebno pa mladi vratar Iztok Rapotec.

Brežani bodo že danes v Dolini igrali tekmo proti moštvo Campanelle s pričetkom ob 18. uri. (M.Š.)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -; za organizacije in podjetja mesečno 500 -; letno nedeljski 1.200 - din.

Poslni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

28. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Protijedrski protesti avstrijskih dijakov na Vzhodu

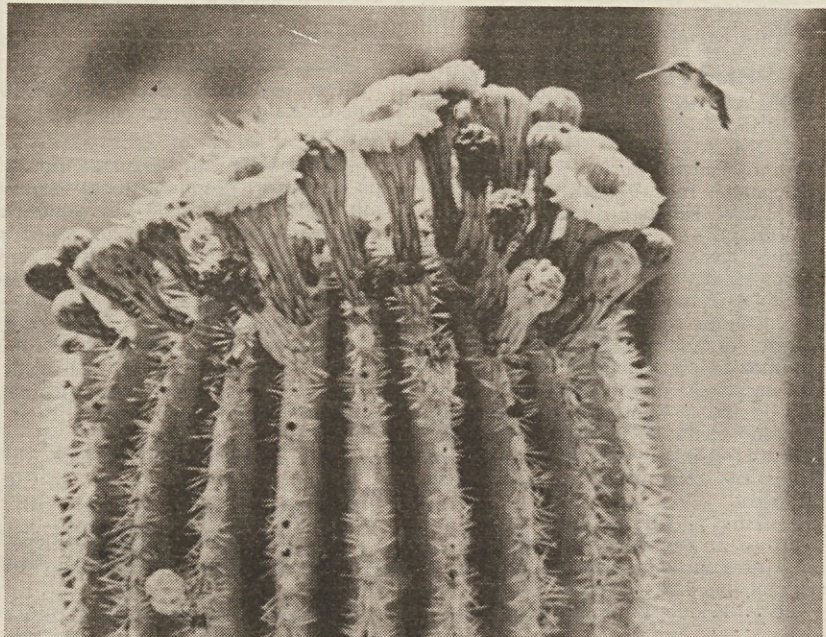
DUNAJ — Pet avstrijskih dijakov se še ni vrnilo iz Prage. Tja so se odpeljali v ponedeljek, da bi skupno z drugimi sošolci opozorili prebivalstvo na nevarnosti jedrskih reaktorjev.

Ta skupina dijakov (dva predstavnika združenja avstrijskih višjih srednjih šol, ena dijakinja in dva dijaka) je sporočila, da svoje protestne akcije na zgodovinskem Karlovem mostu v Pragi ni mogla izvesti. Od tistega trenutka dalje je za njo izginila sleherna sled.

Poleg tega smo izvedeli, da so tri skupine, 48 študentov, izvedle listkovno akcijo v Pragi, Bratislavi in Budimpešti, da bi tamkajšnje prebivalstvo seznanile z možnostjo nevarnega radioaktivnega sevanja. Z Dunaja in obmejnih krajev Češkoslovaške in Madžarske pa so pustili v zrak na tisoče balončkov s sporočili prebivalstvu dveh držav.

Po akciji v Pragi so dijake preiskali, ob povratku pa so na češkoslovaški strani štiri ure čakali na prehod meje.

Pomlad v Arizoni

ARIZONA — Na vsem lepem je tudi v Arizoni (ZDA) prišla pomlad. V puščavskem predelu blizu kraja Phoenix, so izmerili že okoli 50 stopinj. Na sliki vidimo kolibrija, ki obletava cvetoči kaktus.

V ZDA objavili *The Garden of Eden* Nova Hemingwayeva knjiga

NEW YORK — Pet mesecev se je Tom Jenks spopadal z rokopisom Ernesta Hemingwaya, dolгим 1.500 tipkanih strani. Krajšal ga je, spajal in končno izoblikoval v novi roman *THE GARDEN OF EDEN* (Rajev vrt), ki obsega 247 strani v knjigi, že sedaj proglašeni za uspešnico.

»V delo sem vložil samega sebe,« je izjavil 35-letni kritik in pisatelj Jenks, ki je knjigo uredil za založniško hišo Charles Scribner's sons. »Bilo je, kot da bi se ves čas spopadal z višjim bitjem, z velikanom, v prepričanju, da bo na koncu zmaga pripadala njemu,« je izjavil Jenks.

Tako se bo zgodilo, da bo 25 let po njegovi smrti (Hemingway se je s puško ustrelil v glavo v planinski koči v Idahu) založniška hiša predstavila deseto posmrtno delo velikega ameriškega pisatelja, delo, ki je že sedaj v središču polemik.

»Nekaterih svojih rokopisov moj oče ni hotel objaviti,« je rekel Jack Hemingway, pisatelj sin in oče igralk Mariel in Margaux in pisateljice Muffet. »Minilo je 25 let, zato objava ne bi storila nobene škode. Kakorkoli že, vedno je njegova knjiga, knjiga Ernesta Hemingwaya.«

Knjiga obravnava življenje mladih zaročencev, Davida in Catherine Bourne, ki sta med dolgotrajnimi medenimi tedni v Evropi in Afriki v dvajsetih letih imela intimni odnos z neko drugo žensko, Marito. Hemingway je roman pričel pisati leta 1946, ko je lahko samo pisatelj takšnega formata kot je bil on, segel po tako »skandaloznem« primeru.

Kot vsa njegova dela je tudi Rajske vrt razdelil kritike na zagovornike in nasprotnike, pri tem pa ni malo tistih, ki pravijo, da Hemingway objave knjige ne bi nikoli dovolil. Njegov biograf Keenneth Lynn je povedal, da je pisatelj knjigo pisal v slabem stanju, po dveh hudih letalskih nesrečah. Vedel je, da ni dokončana in bi se njegovi objavi protivil. Gre za komercialni podvig stare založniške hiše, ki že dolgo ni bila uspešna, je izjavil Lynn.

Od tod in tam

RIM - V manj kot treh mesecih so v Rimu oropali 15 taksistov. Ameriga Miccio, tako se imenuje zadnja žrtev, so sprejeli hudo ranjevega v bolnišnico, kjer je bil šest ur na operacijski mizi. Moccia je ob 4.30 zjutraj na Trgu Barberini sprejel dva tuja turista, ki sta bila namenjena na Trg sv. Petra. Na pol poti sta klienta izvlekla noža in šoferja oropala. Preden sta odšla, je eden izmed njiju žrtev osemkrat zabodel v prsi in trebuh. Kljub izgubi krvi je Moccia po radiu poklical pomoč.

● MILAN — Sodišče je na zaporne kazni obsodilo enega maresala in dva karabinerja, ker sta povzročila telesne poškodbe domnevemu roparju nekega mesarja. Državni pravdnik je zahteval oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov. Karabinjerji so na zasliševanju hoteli izsili priznanje s pretepanjem.

● LONDON — Rupert Murdoch, avstralski založnik londonskega Timesa, je včeraj dal ultimatum 5.500 odpuščenim tiskarjem. Vsakemu je ponudil odpravnino v višini ene mesečne mezde za vsako leto zaposlitve v podjetju: vsaj 5 milijonov lir mlajšim in 60 milijonov starejšim tiskarjem. Staro tiskarno namerava Murdoch pokloniti sindikatom, da bodo v njej tiskali svoj list.

Sindikati bodo odgovor sprejeli na glasovanju, vendar Murdoch terja odgovor v enem tednu. »To je moj zadnji predlog,« je izjavil na tiskovni konferenci. »Potem bom sedel v letalo in se odpeljal v Avstralijo.«

MOSKVA — To sliko smo si izposodili iz moskovske Pravde od 21. maja letos. Objavljena je bila v rubriki fotokonkurs. Prikazuje Galino Vronskajo, članico amaterske umetniške skupine v mestu Čeboksar

Mednarodni kongres bulgaristike v Sofiji Apostola Cirila in Metoda so proglasili za Bolgara

SOFIJA - V glavnem mestu Bolgarije poteka mednarodni kongres bulgaristike pod pokroviteljstvom predsednika državnega sveta LR Bolgarije Todor Živkova. V govorih in referatih bolgarskih akademikov, profesorjev in drugih avtorjev, pripravljenih za to zborovanje, starobolgarskemu jeziku pripisujejo nesporno vlogo začetnika slovanske pismenosti in kulture. Slovanska praučitelja Ciril in Metod - makedonska Slovana iz okolice Soluna - razglašajo za Bolgara kot tudi njune učence in vse prosvetitelje v boju za kulturni in narodni preporod makedonskega naroda v njegovi večstoletni zgodovini.

Bolgarski avtorji brez omejevanj in pojasnil govorijo o zgodovini bolgarskega naroda in jezika v »vsebolgarskih državah«, vključno s celotno Makedonijo. Kot pravijo, sta bolgarski kulturni preporod in boj za ohranitev bolgarskega narodnega jezika in kulture in zgodovinske dediščine od osmanske asimilacije potekali hkrati v Sofiji, Varni, Rusanu, pa tudi Ohridu, Skopju, Bitoli in drugih mestih in krajih današnje Makedonije.

V skladu z velikobolgarsko politiko prilaganja celotne Makedonije in negiranja makedonskega naroda bolgarski avtorji zavestno ignorirajo dejstva in pripisujejo Bolgariji, da je »s svojo visoko kulturo izpolnila zgodovinsko misijo v življenju Slovanov.« Trdijo tudi, da sta bolgarska pismenost in kultura prispevali k razvoju pismenosti in kulture skoraj vseh slovanskih narodov.

Akademik Vladimir Georgijev na primer v referatu poudarja tezo, da je »starobolgarski jezik prvoslovanski književni jezik, ki so ga govorili v Rusiji, Srbiji, češkoslovaških državah, celo na Poljskem. «Uporabljali so ga tudi v Sloveniji, predvsem pa na Hrvaškem. Georgijev dodaja, da je bil to »dolgo časa književni jezik tudi v Romuniji.«

V senci velikih muzejev v Washingtonu Hughesov muzej krompirja edini te vrste na svetu

Čeprav je naslov samo v telefonskem imeniku, ima veliko obiskovalcev

WASHINGTON — Dober lučaj od velikih muzejev in znamenitosti stoji v Washingtonu muzej krompirja, menda edini tovrstni muzej na svetu. Tom Hughes, ustanovitelj in kustos muzeja (v sodelovanju s soprogo Meredith) sprejema radovedneže na svojem domu, le miljo stran od znanih Smithsonian museums, v katerih si je moč ogledati domala vse, od vesoljskih ladij do dinosavrovskega jajca in umetniških slik, seveda razen krompirja...

V Hughesovi domačiji je zbranih približno dvesto eksponatov, ki so tako ali drugače povezani s krompirjem. Razstavljeni so povsod, v kuhinji, v dnevni sobi, v spalnici in celo v kopalnici. Gre za razne izdelke in igračice v obliki krompirja ali izdelane iz krompirja, orodje za obdelovanje krompirja in kuhinjske pripomočke za pripravljanje krompirja, steklenice likerjev iz krompirja, na stotine receptov in jedilnikov, pri katerih je seveda krompir edina jed, ter izvod knjige "Kako kuhamo krompir", ki je izšla leta 1664 v Angliji. V zbirki je vrsta plošč in kaset s pesmimi, ki opevajo krompir. Hughes je z Irske prejel poseben lonec, v katerem lahko hranimo krompir, cela vrsta pa je tudi detergentov in drugih pripomočkov za pranje, ki so izdelani iz krompirja. Pravi ponos Hughesove zbirke pa je ura, ki deluje na krompir. Gre za iznajdbo Billa Borsta iz Severne Karoline iz leta 1982. Ime nosi "Tater-time Clock", gre pa za digitalno uro z dvema elektrodama, iz bakra in iz cinka, ki ju je treba zabosti v krompir, ki je

tako tudi dober energetski vir. Dva krompirja zadostujeta za več tednov. Vendar si lahko radovedneži ogledajo samo del Hughesove zbirke. Vrsta izdelkov je spravljena v zabojih v kleti, kajti stanovanje, v katerem živi Hughes z ženo, je zelo majhno. Vsak teden tako zakonca sprejmeta le kak ducat obiskovalcev, ki si lahko ogledajo zbirko samo po dogovoru. Povpraševanje je veliko, čeprav je ta muzej zaenkrat omenjen samo v telefonskem imeniku in ga turistični vodiči še niso odkrili.

Sicer pa energetske lastnosti krompirja niso novost. Že med drugo svetovno vojno so Nemci uporabljali krompirjev alkohol za gorivo "letečih bomb". V-1 in V-2, sicer pa so stoletja uporabljali krompirjev alkohol za ogrevanje in razsvetljavo. Pa tudi za preživljanje je bil krompir zelo pomemben, odkar so ga španski "conquistadores" prinesli v Evropo. V prejšnjem stoletju je obolenost krompirja in torej pomanjkanje hrane prisililo številne Angleže in Irce k izselitvi v Ameriko, zanimivosti o krompirju pa je na pretek. Na primer, da je leta 1908 neki človek 300 dni jedel samo krompir, margarino in nekaj jagod, ali pa da je leta 1870 rumeno-črn kolaradski hrošč pustošil v Ameriki in je tisto leto rumeno-črna obleka postala modna kombinacija za ameriške dame. In kje je moč izvedeti za vse to? V posebni reviji, ki je namenjena krompirju in jo izdajajo seveda v ZDA, naslov pa ji je "Peelings", po naše "Olupki".

SAMURAJ TAKEDA

1. EPIZODA (10.)
Riše: V. HERCEG — Piše: M. KOVAČ

